AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Bu məruzə 2014-cü ilin ilkin məlumatlarını əks etdirir.

SOSİAL, İQTİSADİ İNKİŞAF

12

YANVAR-DEKABR

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 12
16 yanvar 2015-ci il

2014-CÜ İLDƏ ÖLKƏNİN İQTİSADİ VƏ SOSİAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏRİ

İqtisadi və sosial tərəqqinin əsas keyfiyyət göstəricisi olan **Ümumi Daxili Məhsul** istehsalı 2014-cü il ərzində ötən illə müqayisədə 2.8 faiz artaraq 59.0 milyard manata çatmışdır. Əlavə dəyərin 41.5 faizi sənaye sahələrində, 12.5 faizi tikinti kompleksində, 5.3 faizi kənd təsərrüfatında, 4.5 faizi nəqliyyatda, 9.9 faizi ticarət və pullu xidmət sahələrində, 1.8 faizi rabitədə, 17.0 faizi digər sahələrdə istehsal olunmuşdur.

Əhalinin hər nəfərinə 6264.1 manatlıq (7985.9 ABŞ dolları) əlavə dəyər istehsal olunmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı qeyri-neft sektorunda 7.0 faiz artmış, neft sektorunda isə 2.9 faiz azalmışdır.

Sənaye məhsulu istehsalı 2013-cü illə müqayisədə 0.7 faiz azalaraq 31.9 milyard manata çatmış, onun 69.6 faizi və ya 22.2 milyard manatı mədənçıxarma bölməsində, 24.0 faizi, yaxud 7.6 milyard manatı emal bölməsində, 5.7 faizi və ya 1.8 milyard manatı elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsində, 0.7 faizi və ya 231.8 milyon manatı su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsində istehsal olunmuşdur.

Sənayenin neft sektorunda məhsul istehsalı 2.4 faiz azalmış, qeyri-neft sektorunda isə 6.9 faiz artmışdır.

Mədənçıxarma bölməsinin məhsullarından 41.9 milyon ton və ya 2.8 faiz az xam neft, 18.7 milyard kub metr, yaxud 4.9 faiz çox əmtəəlik qaz hasil olunmuşdur.

Emal bölməsində qida məhsulları istehsalı 1.4 faiz, içki istehsalı 8.1 faiz, geyim istehsalı 59.9 faiz, toxuculuq sənayesi məhsulları istehsalı 1.9 faiz, kimya sənayesi məhsulları istehsalı 32.0 faiz, tikinti materialları istehsalı 22.2 faiz, hazır metal

məmulatlarının istehsalı 6.2 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 11.0 faiz, elektrik avadanlıqları istehsalı 12.1 faiz, avtomobil və qoşquların istehsalı 58.2 faiz, sair nəqliyyat vasitələri istehsalı 3.4 dəfə, zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqları istehsalı 80.9 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri 41.0 faiz artmışdır.

2014-cü ildə ölkənin elektrik stansiyalarında 21.9 milyard kVt.saat elektrik enerjisi (6.3 faiz çox) istehsal olunmuşdur.

Aqrar bölmədə bitkiçilik məhsullarının yığımı başa çatmışdır. 2014-cü ildə qarğıdalı da daxil olmaqla 2383,3 min ton taxıl, 819,3 min ton kartof, 1187,7 min ton tərəvəz, 41,0 min ton pambıq, 849,9 min ton meyvə və giləmeyvə, 440,9 min ton bostan məhsulları, 147,7 min ton üzüm, 175,1 min ton şəkər çuğunduru, 20,3 min ton dən üçün günəbaxan, 2,9 min ton tütün, 474,2 ton yaşıl çay yarpağı toplanmış, diri çəkidə 505,5 min ton ət, 1855,8 min ton süd, 1562,7 milyon ədəd yumurta və 16,8 min ton yun istehsal olunmuşdur. 2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən ət istehsalı 1,7 faiz, süd istehsalı 3,3 faiz, yumurta istehsalı 11,5 faiz, yun istehsalı 1,6 faiz artmışdır.

İlkin məlumatlara görə 2015-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 2706,9 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1304,0 min baş inək və camış, 8681,5 min baş qoyun və keçi mövcud olmuşdur. 2014-cü il yanvarın 1-nə nisbətən iribuynuzlu mal-qaranın sayı 3,6 min baş (0,1 faiz), o cümlədən inək və camışların sayı 2,4 min baş (0,2 faiz), qoyun və keçilərin sayı 51,0 min baş (0,6 faiz) artmışdır.

Dəyər ifadəsində kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 2013-cü ilə nisbətən 2,6 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları 8,3 faiz azalmış, heyvandarlıq məhsulları isə 3,0 faiz artmış, cari qiymətlərlə 5225,8 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuşdur.

2015-ci ilin məhsulu üçün 1017,0 min hektar sahədə şum qaldırmış, 875,7 min hektar sahədə dən üçün taxıl, o cümlədən 537,2 min hektar sahədə buğda, 338,4 min hektar sahədə arpa səpmişlər.

İqtisadi və sosial sahələrin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən **əsas kapitala** 17.6 milyard manat həcmində

vəsait yönəldilmiş, 13.3 milyard manatlıq tikinti-quraşdırma işləri görülmüşdür. 2013-cü illə müqayisədə tikinti-quraşdırma işlərinin aparılmasına sərf edilmiş vəsait 11.8 faiz artmışdır. Məhsul istehsalı obyektlərinin inşasının aparılmasına investisiyanın 63.9 faizi, yaxud 11.2 milyard manat sərf olunmuşdur. Vəsaitin 72.3 faizini və ya 12.7 milyard manatını daxili investisiyalar təşkil etmişdir.

2014-cü ildə inşası davam etdirilən və yeni tikilən obyektlər üçün dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş vəsaitin 6266.0 milyon manatından istifadə olunmuş və ilin əvvəlindən ötən vaxt ərzində ümumi sahəsi 1978.3 min kv.metr yaşayış evləri, 29230 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, növbədə 251 nəfərin qəbulu üçün nəzərdə tutulmuş ambulator-poliklinika müəssisəsi, 280 çarpayılıq xəstəxana, 1332 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, 294 yerlik klub, **Bakı şəhərində** "Norm" sement zavodu, Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin yeni Gəmi inşası zavodu, Asfalt zavodu, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunun yeni Aerovağzal Kompleksi, Milli Konservatoriyanın yeni inzibati-tədris kompleksi, Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin birinci mərhələsi çərçivəsində bərə terminalı, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Mərkəzi Kitabxanasının və "Azərbaycan Milli Ensiklopediyası" Elmi Mərkəzinin yeni binaları, Respublika İdman, Tibb, Diaqnostika və Reabilitasiya İnstitutunun binası, Suraxanı Günəş Elektrik Stansiyası, Sağlamlıq Mərkəzi, Milli Gimnastika Kompleksi, müxtəlif səviyyəli yol qovşaqları, **Naxçıvan Muxtar Respublikasında** "Arpaçay-2" Su Elektrik Stansiyası, Su Anbarı və Sutəmizləyici Qurğular Kompleksi, Gənclər Mərkəzi, **Sumqayıt şəhərində** Azərbaycan kağız və karton istehsalat kombinatı, Yağ fabriki, Mis emalı zavodu, **Gəncə şəhərində** Metaltökmə və fasiləsiz yayma zavodu, Təzyiqlə emal və boyama zavodu, **Şirvan şəhərində** Kür çayı üzərində körpü, **Naftalan şəhərində** "Qarabağ SPA and Resort" Otel Kompleksi, **Abşeron rayonunda** Şahmat və Musiqi məktəbləri, Stadion, **Ağdaş rayonunda** Yem zavodu və Meyvə emalı zavodu, "Ağdaş" Elektrik yarımstansiyası, **Beyləqan**

rayonunda Şahmat məktəbi, Şəhər stadionu, Birinci Şahsevən - Əhmədli - Dünyamalılar kəndlərarası avtomobil yolu, **Daşkəsən rayonunda** Avtovağzal Kompleksi, **Füzuli rayonunda** Tikiş fabriki,Əhmədalılar-Mollaməhərrəmli-Arayatlı-Babı kəndlərarası avtomobil yolu, **Goranboy rayonunda** Goranboy-Yuxarı Ağcakənd avtomobil yolu, **Göygöl rayonunda** Olimpiya İdman Kompleksi, Gənclər Mərkəzi, **İmişli rayonunda** Hacıqabul - Bəhrəmtəpə avtomobil yolunun Bulaqlı-Bəhrəmtəpə hissəsi, **İsmayıllı rayonunda** Çörək istehsalı zavodu, **Qəbələ rayonunda** "Tufan" Dağ-Xizək Yay-Qış İstirahət Kompleksinin birinci mərhələsi, "Qafqaz Yengicə Termal Hotel və SPA" otel kompleksi, **Lənkəran rayonunda** Çörək istehsalı zavodu, **Şamaxı rayonunda** "Şamaxı Palace Platinum By Rixos" oteli, **Şəmkir rayonunda** Çörək zavodu, Şəmkirçay üzərində Su anbarı və Su Elektrik Stansiyası və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Nəqliyyat. Nəqliyyat müəssisələri və avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən il ərzində 222.0 milyon ton yük və 1.8 milyard nəfər sərnişin daşınmış, 2013-cü ilə nisbətən yük daşınması 1.9 faiz, sərnişin daşınması isə 4.7 faiz artmışdır. Yüklərin 9.8 faizi dəmir yolu, 58.0 faizi avtomobil nəqliyyatı, 27.7 faizi boru kəməri vasitəsilə, sərnişinlərin 88.0 faizi avtomobil nəqliyyatı, 11.8 faizi metropolitenlə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə. Rabitə müəssisələri əhaliyə, idarə və təşkilatlara 1620.0 milyon manatlıq rabitə xidməti göstərmiş və 2013-cü illə müqayisədə 15.1 faiz artmışdır. Rabitə xidmətlərinin 914.6 milyon manatı və ya 56.5 faizi mobil rabitənin payına düşmüşdür.

Ticarət və pullu xidmət. 2014-cü ildə əhaliyə 22.0 milyard manatlıq istehlak malları satılmış və 10.0 faiz artmış, pullu xidmətlərin həcmi isə 7.2 faiz artaraq 7.0 milyard manata çatmışdır. İstehlak bazarından alınmış məhsulların 50.1 faizini ərzaq məhsulları, 49.9 faizini qeyri-ərzaq malları təşkil etmiş, ərzaq məhsullarının satışı 3.9 faiz, qeyri-ərzaq mallarının satışı

isə 16.2 faiz artmışdır. İstehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədikləri vəsaitin 48.4 faizi qida məhsulları və içkilərin, 1.7 faizi tütün məmulatlarının, 18.7 faizi toxuculuq malları, geyim və ayaqqabının, 4.7 faizi elektrik malları və mebelin, 0.6 faizi kompyuterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və digər məmulatların, 1.4 faizi əczaçılıq və tibb mallarının, 7.1 faizi avtomobil yanacaqlarının, 17.4 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

2014-cü ildə ölkənin hər bir sakini ticarət şəbəkəsindən orta hesabla 2336.8 manatlıq və ya 2013-cü illə müqayisədə 222.5 manat çox müxtəlif istehlak malları almışdır.

Xarici ticarət. Dövlət Gömrük Komitəsinin məlumatlarına əsasən yanvar-noyabr ayları ərzində ölkənin xarici ticarət dövriyyəsi 28.8 milyard dollar təşkil etmişdir. Əmtəə dövriyyəsinin 71.9 faizini və ya 20.7 milyard dollarını ölkədən ixrac olunmuş mallar, 28.1 faizini (8.1 milyard dollarını) isə idxal məhsulları təşkil etmiş, 12.6 milyard dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. Əmtəə mübadiləsinin 90.8 faizi uzaq xarici ölkələrlə, 9.2 faizi MDB üzvü dövlətləri ilə aparılmışdır.

Ölkəyə idxal olunmuş malların 77.2 faizi (6.3 milyard dolları) uzaq xarici dövlətlərdən, 22.8 faizi (1.8 milyard dolları) MDB üzvü ölkələrindən daxil olmuşdur.

İxrac olunmuş malların 96.2 faizi, yaxud 19.9 milyard dolları uzaq xarici ölkələrə, 3.8 faizi və ya 787.2 milyon dolları MDB üzvü dövlətlərinə göndərilmişdir. 2013-cü ilin müvafiq dövründəkindən daha çox neft məhsulları, meyvə-tərəvəz, mineral və qazlı sular, plastmas və ondan hazırlanan məmulatlar, kimya sənayesi məhsulları və s. ixrac olunmuşdur.

Xarici ticarət əməliyyatları İtaliya, Almaniya, İndoneziya, Rusiya, Fransa, Türkiyə, İsrail, ABŞ, Böyük Britaniya, İspaniya, Hindistan, Tailand dövlətləri ilə daha intensiv olmuşdur.

Yanvar-noyabr aylarında ölkəmizə 47.3 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım daxil olmuşdur.

Xam neftin ixracı barədə Dövlət Neft Şirkəti və ABƏŞ-in məlumatları nəzərə alınmaqla yanvar-noyabr aylarında xarici

ticarət dövriyyəsi 36.7 milyard dollara, o cümlədən ixrac 28.6 milyard dollara bərabər olmuş və 20.5 milyard dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsinin 4.7 faiz azalması ilə yanaşı qeyri-neft məhsullarının ixracı da 1.1 faiz azalmışdır.

İstehlak qiymətləri və xidmət tarifləri. İstehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri dekabr ayında noyabrla müqayisədə 0.5 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 1.1 faiz, xidmət tarifləri 0.1 faiz bahalaşmış, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri isə eyni səviyyədə qalmışdır. 2014-cü ildə 2013-cü ilə nisbətən istehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri 1.4 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 1.0 faiz, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri 3.2 faiz, xidmət tarifləri 0.3 faiz bahalaşmışdır.

Əmək haqqı. Ölkənin iqtisadi və sosial sahələrində muzdla işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında 5.4 faiz artaraq 442.1 manat təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı daha yüksək olmuş və sənayedə 709.5 manat, tikinti kompleksində 626.7 manat, nəqliyyatda 538.0 manat, informasiya və rabitə sahəsində 733.5 manat təşkil etmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin məlumatlarına əsasən yanvar-noyabr ayları ərzində **dövlət büdcəsinə** 17.2 milyard manat daxil olmuş, büdcədən 15.1 milyard manat vəsait xərclənmişdir. Büdcə xərclərinin 40.5 faizi və ya 6.1 milyard manatı iqtisadiyyatın inkişafına, 11.7 faizi (1.8 milyard manatı) səhiyyə və təhsilə, 11.8 faizi (1.8 milyard manatı) sosial müdafiə və sosial təminata yönəldilmişdir.

Büdcənin gəlirləri ilə xərcləri arasında ümumi daxili məhsulun 3.9 faizinə bərabər və ya 2072.0 milyon manatlıq profisit yaranmışdur.

Əhalinin gəlirləri əvvəlki illə müqayisədə 4.8 faiz artaraq 39.4 milyard manata, əhalinin hər nəfərə düşən məbləği isə 3.5

faiz artaraq 4180.5 manata çatmışdır. Gəlirlərin 68.8 faizi son istehlaka, 8.7 faizi vergilər, sosial sığorta və könüllü üzvlük haqlarının ödənilməsinə, 20.0 faizi isə əmanətlərin və kapitalın artırılmasına sərf olunmuşdur.

Əhalinin əmanətləri. Əhalinin banklardakı əmanətləri 2014-cü ilin on bir ayının göstəriciləri ilə müqayisədə 10.4 faiz artaraq 7.1 milyard manata çatmışdır. Əmanətlərin 4.5 milyard manatını və ya 63.2 faizini milli valyuta, 2.6 milyard manatını isə xarici valyuta təşkil etmiş, vəsaitin 5.4 milyard manatı özəl banklara qoyulmuşdur.

Kredit qoyuluşu. Yanvar-noyabr aylarında maliyyə-kredit təşkilatları tərəfindən ölkənin hüquqi və fiziki şəxslərinə verilmiş kreditlərin məbləği 19.1 faiz artaraq əvvəlki illərdə verilmiş kreditlər də nəzərə alınmaqla 18.2 milyard manata çatmışdır. Kreditlərin 79.5 faizi uzun müddətə verilmiş, 5.4 faizinin ödəmə vaxtı keçmişdir.

2014-cü il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə **ölkə əhalisinin sayı** 9583.2 min nəfərə çataraq ilin əvvəlindən 106.1 min nəfər və ya 1.1 faiz artmışdır.

Manatın məzənnəsi. 2014-cü ilin dekabr ayında manatın 1 ABŞ dollarına orta aylıq məzənnəsi 0.78 manat, 1 Avroya 0.97 manat, 100 Rusiya rubluna 1.40 manat, ilin əvvəlindən isə müvafiq olaraq 0.78, 1.04 və 2.10 manat olmuşdur.

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏR

	2014-cü ildə faktiki, milyon manat	2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2013-cü il 2012-ci ilə nisbətən, faizlə
Ümumi daxili məhsul	58 977,8	102,8	105,8
o cümlədən qeyri-neft ÜDM-si	35 968,6	107,0	110,0
Sənaye məhsulu	31 866,4	99,3	101,8
o cümlədən qeyri-neft sənayesi	7 189,8	106,9	104,8
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	17 615,8	98,3	115,1
o cümlədən qeyri-neft sektoruna	11 651,6	91,0	112,1
Kənd təsərrüfatı məhsulu	5 225,8	97,4	104,9
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, mlyn. ton	222,0	101,9	103,4
o cümlədən qeyri-neft yüklərinin daşınması	159,0	103,4	107,0
İnformasiya və rabitə xidmətləri	1 620,0	115,1	110,7
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	22 001,7	110,0	109,9
Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	7 016,4	107,2	108,2
Dövlət büdcəsinin gəlirləri	17 168,9 [x)]	97,1 [xx)]	112,7 [xxx)]
Dövlət büdcəsinin xərcləri	15 096,9 [x)]	94,3 [xx)]	114,8 [xxx)]
Dövlət büdcəsinin profisiti	2 072,0	-	-

...ardı

	2014-cü ildə faktiki, milyon manat	2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2013-cü il 2012-ci ilə nisbətən, faizlə
Əhalinin gəlirləri	39 360,7	104,8	108,0
Əhalinin hər nəfərinə düşən gəlirlər, manat	4 180,5	103,5	106,6
Orta aylıq əmək haqqı, manat	442,1 x)	105,4 xx)	106,8 xxx)
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	101,4	102,4
Statistika məlumatı[1)] Xarici ticarət dövriyyəsi, mlyn. ABŞ $	36 692,1 x)	95,3 3)	x
o cümlədən: ixrac	28 580,0 x)	99,3 3)	x
ondan qeyri-neft məhsulu ixracı	1 569,6 x)	98,9 3)	107,4 4)
idxal	8 112,1 x)	83,0 3)	113,2 4)
Gömrük məlumatı[2)]: Xarici ticarət dövriyyəsi, mlyn. ABŞ $	28 825,6 x)	93,4 3)	107,2 4)
o cümlədən: ixrac	20 713,5 x)	98,0 3)	104,9 4)
idxal	8 112,1 x)	83,0 3)	113,2 4)

Qeyd:

1) Ölkə sərhədini keçərək faktiki ixrac olunmuş, lakin hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməyən xam neft və təbii qazın həcmi və statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla.

2) Xam neft və təbii qaz ixracında gömrük rəsmiləşdirilməsi tarixi ilə bu məhsulların faktiki ixrac tarixi (ölkə sərhədini keçmə tarixi) üst-üstə düşmədiyi üçün ölkə üzrə ixracın ümumi həcminə ixrac edilmiş xam neft və təbii qazın hesabat dövründə gömrük orqanlarında yalnız rəsmiləşdirilən həcminə dair məlumatlar daxil edilmişdir.

3) 2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2013-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

4) 2013-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

x) 2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları;

xx) 2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2013-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən;

xxx) 2013-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən.

Ümumi Daxili Məhsul

İlkin məlumatlara görə 2014-cü il ərzində ölkədə 59,0 milyard manatlıq və ya əvvəlki illə müqayisədə 2,8 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

ÜDM-in hər nəfərə düşən həcmi 6264,1 manat, yaxud 7985,9 ABŞ dolları təşkil etmiş və 2013-cü ilə nisbətən 1,5 faiz artmışdır.

Bu dövrdə ölkə rezidentləri tərəfindən cari qiymətlərlə 87,9 milyard manatlıq məhsul və xidmətlər istehsal olunmuşdur ki, bu da 2013-cü ildəkindən 2,8 milyard manat çoxdur. Məhsul istehsalına sərf edilmiş mal və xidmətlərin dəyəri 28,9 milyard manat və ya məhsul və xidmətlər buraxılışının 32,9 faizini təşkil etmişdir.

Yola saldığımız ildə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda əlavə dəyər 7,0 faiz artmış, onun ÜDM-də xüsusi çəkisi 61,0 faizədək yüksəlmişdir. Ümumi daxili məhsulun 39,0 faizi neft-qaz sektorunun payına düşmüş və əvvəlki ilə nisbətən 2,9 faiz azalmışdır.

Bu dövrdə sənayedə 24,5 milyard manatlıq, yaxud ümumi daxili məhsulun 41,5 faizi qədər, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıqda 3,1 milyard manatlıq (müvafiq olaraq 5,3 faiz), tikintidə 7,4 milyard manatlıq (12,5 faiz) əlavə dəyər yaradılmışdır. ÜDM istehsalının 33,4 faizi xidmət sahələrinin, o cümlədən 7,9 faizi ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri üzrə xidmətlərin, 4,5 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatının, 2,2 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə xidmətləri sahəsinin, 1,8 faizi informasiya və rabitə xidmətlərinin, 17,0 faizi isə sosial və digər xidmət sahələrinin payına düşmüşdür.

Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,3 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 2

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manatla

	2014	2013*	2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən, faizlə
Ümumi Daxili Məhsul	**58977,8**	**58182,0**	**102,8**
Məhsulların istehsalı	**34978,7**	**36317,5**	**100,2**
o cümlədən: Sənaye	24470,6	26441,6	98,3
ondan: – mədənçıxarma sənayesi	20418,6	22790,2	97,3
– emal sənayesi	2815,7	2452,8	104,1
– elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1142,5	1107,5	106,0
– su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	93,8	91,1	107,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	3111,0	3122,2	97,4
Tikinti	7397,1	6753,7	109,1
Xidmətlərin istehsalı	**19678,6**	**17986,4**	**107,4**
o cümlədən: Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	4645,9	4148,9	110,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2653,1	2568,9	104,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1277,7	1069,2	118,2
İnformasiya və rabitə	1067,6	1011,9	115,1
Sosial və digər xidmətlər	10034,3	9187,5	104,9
Məhsula və idxala xalis vergilər	**4320,5**	**3878,1**	**104,9**
Deflyator	**98,6**	**99,6**	**x**

Cədvəl 3

Neft və qeyri-neft sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manatla

	2014	2013*	2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən, faizlə
Ümumi Daxili Məhsul	**58977,8**	**58182,0**	**102,8**
o cümlədən:			
– neft sektoru	23009,2	24968,4	97,1
– qeyri-neft sektoru	35968,6	33213,6	107,0

*) 2013-cü ilin göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

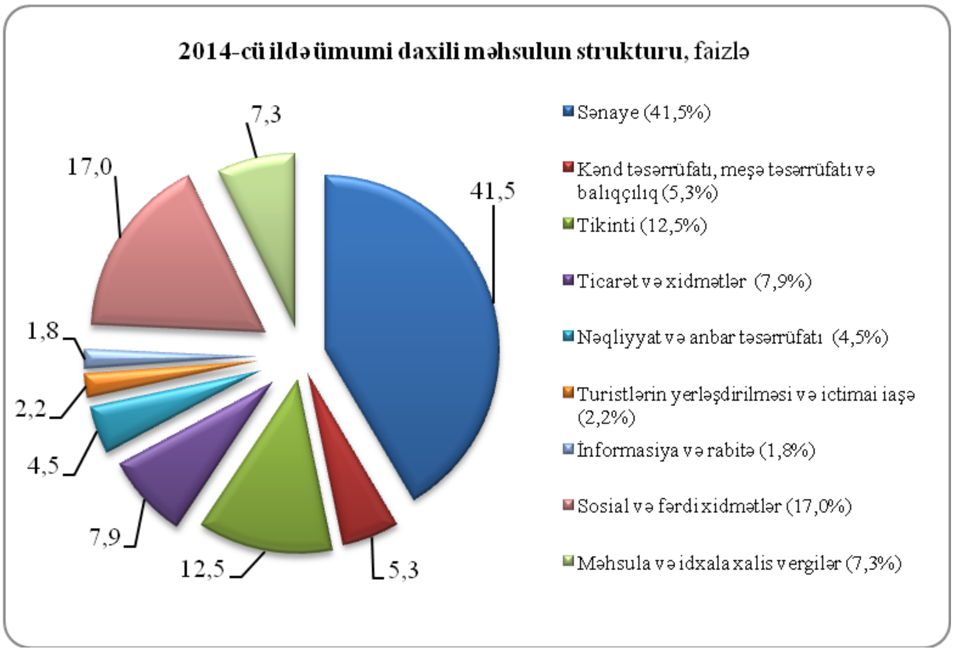

Qrafik 2

ÜDM istehsalı və qeyri-neft sektorunun dinamikası,
əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə

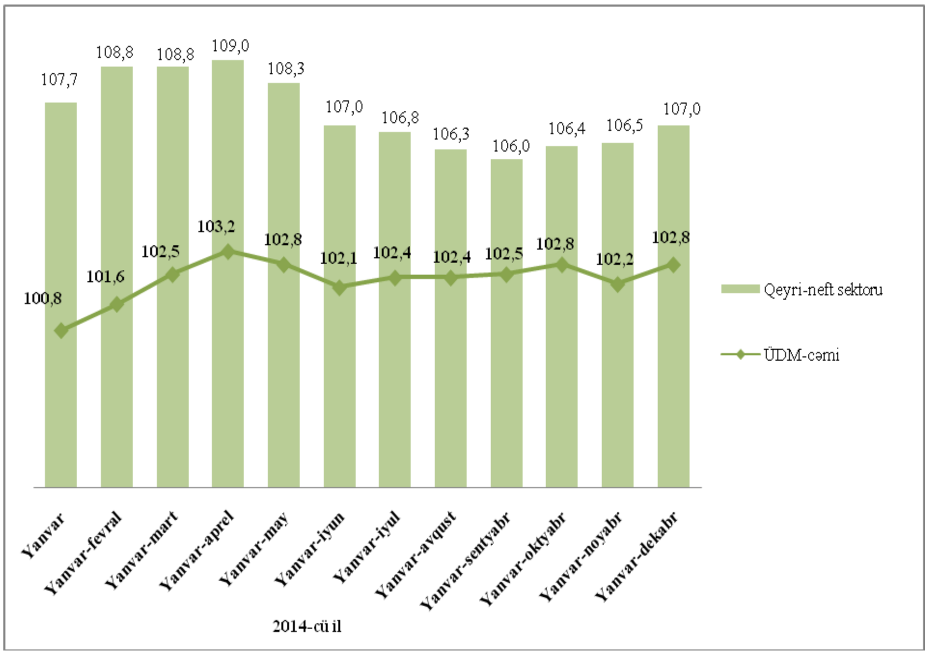

Sənaye

2014-cü ildə sənayedə istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 31,9 milyard manat təşkil etmişdir. Sənayenin qeyri-neft bölməsində əvvəlki illə müqayisədə 6,9 faizlik artım, neft bölməsində isə 2,4 faizlik geriləmə müşahidə olunmuşdur. Sənaye məhsulunun 69,6 faizi mədənçıxarma, 24,0 faizi emal, 5,7 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsal olunmuşdur.

Özəl bölmədə istehsalın həcmi sənaye məhsulunun 79,5 faizini təşkil etmiş, ümumi istehsalın 92,4 faizi sənaye mallarının (əmtəələrin) istehsalı, 7,6 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

Sənaye məhsulu istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, artan yekunla
2013-cü il		
Yanvar	107,2	100,1
Fevral	91,1	99,6
Mart	104,7	98,2
Aprel	100,8	99,3
May	106,0	99,8
İyun	94,2	100,3
İyul	100,5	100,4
Avqust	100,8	100,6
Sentyabr	87,7	100,9
Oktyabr	101,2	101,5
Noyabr	100,1	101,7
Dekabr	111,2	101,8
2014-cü il		
Yanvar	99,8	96,0
Fevral	91,7	96,3
Mart	108,7	97,6
Aprel	99,5	98,0
May	104,3	97,9
İyun	93,3	97,6
İyul	106,2	98,3
Avqust	101,0	98,8

…ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, artan yekunla
Sentyabr	90,6	99,4
Oktyabr	97,4	99,6
Noyabr	94,2	98,5
Dekabr	114,9	99,3

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma bölməsində istehsalın həcmi 22,2 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin səviyyəsindən 2,3 faiz az olmuşdur.

Cədvəl 5

Mədənçıxarma bölməsində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə			
	Mədənçıxarma sənayesi –cəmi	ondan:		
		xam neft və təbii qaz hasilatı	metal filizlərinin hasilatı	daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı
2013-cü il				
Yanvar	98,2	96,8	75,9	141,2
Yanvar-fevral	97,4	96,3	85,8	96,7
Yanvar-mart	96,2	95,4	82,3	80,0
Yanvar-aprel	97,7	96,9	81,7	80,0
Yanvar-may	98,4	97,9	75,2	76,4
Yanvar-iyun	99,1	98,5	75,8	72,2
Yanvar-iyul	99,2	98,6	83,0	68,9
Yanvar-avqust	99,6	99,2	91,7	64,5
Yanvar-sentyabr	99,7	99,3	96,8	65,8
Yanvar-oktyabr	100,8	100,3	99,9	68,5
Yanvar-noyabr	101,0	100,6	99,2	69,2
Yanvar-dekabr	100,7	100,4	97,3	72,5
2014-cü il				
Yanvar	95,4	95,1	90,2	103,6
Yanvar-fevral	95,6	95,7	103,5	110,0
Yanvar-mart	96,6	97,1	127,3	104,5

…ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə			
	Mədənçıxarma sənayesi –cəmi	ondan:		
		xam neft və təbii qaz hasilatı	metal filizlərinin hasilatı	daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı
Yanvar-aprel	97,8	98,5	140,1	104,6
Yanvar-may	97,8	98,2	158,7	101,6
Yanvar-iyun	97,3	97,5	152,2	105,1
Yanvar-iyul	97,9	98,1	136,2	103,3
Yanvar-avqust	98,0	98,4	119,9	105,4
Yanvar-sentyabr	98,4	98,7	115,7	102,3
Yanvar-oktyabr	98,7	98,8	113,6	99,9
Yanvar-noyabr	97,4	97,3	113,5	99,8
Yanvar-dekabr	97,7	97,5	116,1	99,5

Cədvəl 6

Mədənçıxarma bölməsində istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2014-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	42 041,8	96,8	187,6
ondan əmtəəlik	41 892,9	97,2	187,6
Təbii qaz, milyon kub metr	29 418,3	100,7	265,2
ondan əmtəəlik	18 728,7	104,9	265,2
Metal filizlərinin hasilatı			
Dəmir filizi, min ton	91,4	64,6	49,5
Mis filizləri və konsentratları, ton	784,1	2,3 d.	110,5
ondan əmtəəlik	771,8	2,3 d.	110,5
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	2 111,8	93,9	114,6
o cümlədən : qızıl	1 872,5	115,6	107,8
gümüş	239,3	38,0	6,8

…ardı

Məhsul növləri	2014-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı			
Tikinti qumu, min ton	1 372,8	68,8	69,6
ondan əmtəəlik	813,2	134,8	69,6
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	423,6	111,3	1,0
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı və çaxmaq daşı, min ton	1 522,3	85,0	228,2
ondan əmtəəlik	1 252,8	116,4	228,2
Duz, min ton	35,2	114,6	0,05
ondan əmtəəlik	5,2	106,4	0,05
Bentonit, min ton	84,4	86,4	55,6
ondan əmtəəlik	79,0	85,9	55,6

Qrafik 3

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

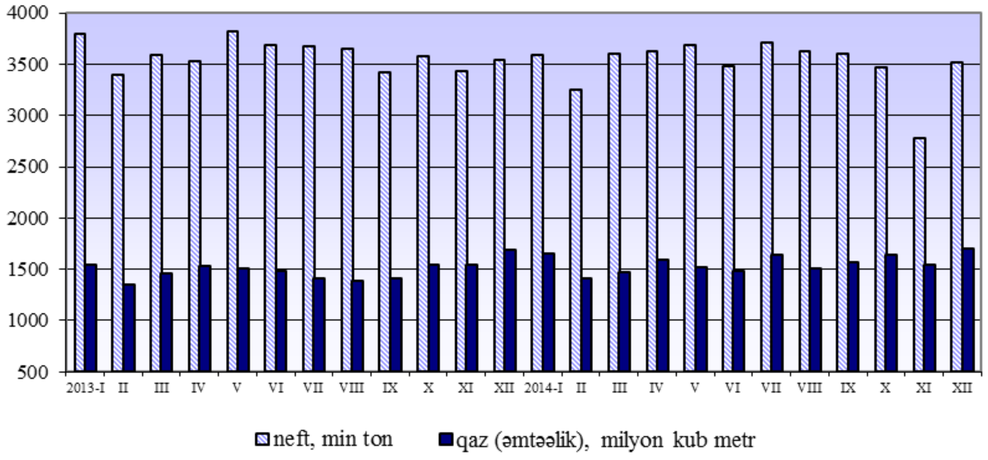

Emal sənayesi

Emal bölməsinin müəssisələri və fərdi sahibkarları (ev təsərrüfatlarının sənaye istehsalı da nəzərə alınmaqla) tərəfindən 7,6 milyard manat dəyərində və ya əvvəlki ilə nisbətən 2,2 faiz çox məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 7

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2013-cü il		
Yanvar	113,8	105,8
Yanvar-fevral	115,5	107,9
Yanvar-mart	110,4	104,1
Yanvar-aprel	110,2	102,2
Yanvar-may	108,8	101,6
Yanvar-iyun	109,0	100,3
Yanvar-iyul	108,0	99,8
Yanvar-avqust	106,0	98,4
Yanvar-sentyabr	105,3	101,8
Yanvar-oktyabr	105,0	100,6
Yanvar-noyabr	105,2	103,3
Yanvar-dekabr	105,8	105,1
2014-cü il		
Yanvar	98,3	113,3
Yanvar-fevral	100,3	116,4
Yanvar-mart	100,8	110,2
Yanvar-aprel	95,9	104,2
Yanvar-may	93,3	101,3
Yanvar-iyun	95,2	101,7
Yanvar-iyul	97,5	103,3
Yanvar-avqust	99,6	106,0
Yanvar-sentyabr	101,5	108,0
Yanvar-oktyabr	102,1	108,2
Yanvar-noyabr	102,0	108,2
Yanvar-dekabr	102,2	108,2

Qrafik 4

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

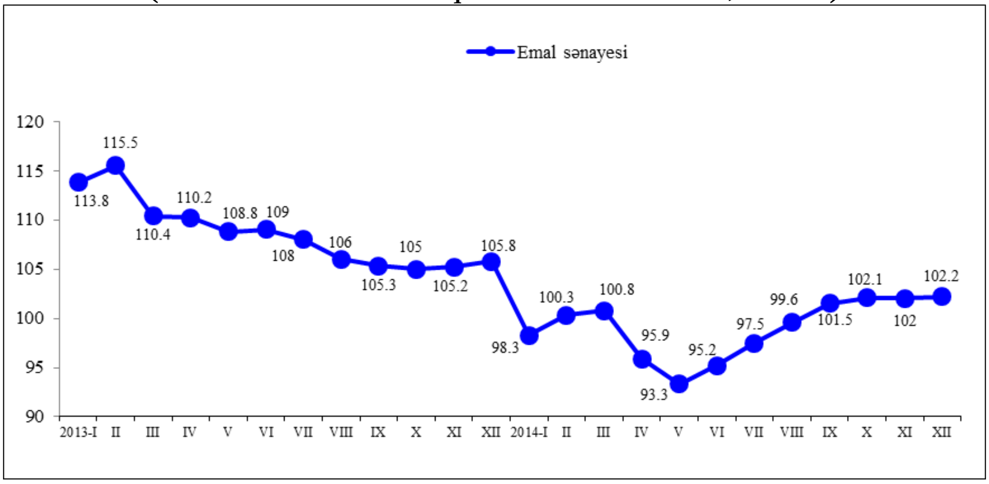

Cədvəl 8

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2014-cü ildə istehsal edilmişdir, min manat	2013-cü ilə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Emal sənayesi –cəmi*	7 632 331,9	102,2
o cümlədən: qida məhsullarının istehsalı	2 522 370,4	101,4
içki istehsalı	200 356,4	108,1
tütün məmulatlarının istehsalı	24 316,1	166,6
toxuculuq sənayesi	47 016,3	101,9
geyim istehsalı	31 363,8	159,9
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	19 074,7	59,0
ağac emalı və ağacdan məmulatların istehsalı	3 993,7	70,2
kağız və karton istehsalı	25 222,0	85,4
poliqrafiya fəaliyyəti	26 538,0	55,6
neft məhsullarının istehsalı	2 613 648,8	93,9
kimya sənayesi	280 900,6	132,0
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	3 302,6	127,3
rezin və plastmas məmulatların istehsalı	41 031,0	64,5
tikinti materiallarının istehsalı	458 268,2	122,2

…ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2014-cü ildə istehsal edilmişdir, min manat	2013-cü ilə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
metallurgiya sənayesi	305 427,8	111,0
hazır metal məmulatlarının istehsalı	107 659,1	106,2
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	63 277,8	74,2
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	162 593,8	112,1
maşın və avadanlıqların istehsalı	347 899,5	89,8
avtomobil və qoşquların istehsalı	13 418,4	158,2
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	40 413,6	3,4 d.
mebel istehsalı	35 102,0	108,3
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	8 520,5	180,9
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	250 616,8	141,0

*) ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

Qida, içki və tütün məmulatlarının istehsalı müəssisələri tərəfindən 2,7 milyard manat həcmində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki illə müqayisədə qida məhsullarının istehsalında 1,4 faiz, içki istehsalında 8,1 faiz, tütün məmulatlarının istehsalında isə 1,7 dəfə artım müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 9

Qida, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2013-cü il			
Yanvar	100,9	99,2	154,7
Yanvar-fevral	102,2	110,1	162,3
Yanvar-mart	100,9	117,1	111,8
Yanvar-aprel	104,7	109,5	96,6

…ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulat-larının istehsalı
Yanvar-may	105,5	109,4	86,7
Yanvar-iyun	103,7	111,6	75,5
Yanvar-iyul	103,2	108,3	69,7
Yanvar-avqust	103,3	105,4	67,5
Yanvar-sentyabr	104,6	109,7	61,8
Yanvar-oktyabr	103,7	106,4	57,9
Yanvar-noyabr	102,8	114,7	63,7
Yanvar-dekabr	104,2	113,6	70,5
2014-cü il			
Yanvar	100,8	76,1	90,3
Yanvar-fevral	104,0	90,3	88,6
Yanvar-mart	102,5	91,0	99,1
Yanvar-aprel	103,2	92,1	111,6
Yanvar-may	102,1	95,5	136,8
Yanvar-iyun	102,4	97,3	160,3
Yanvar-iyul	103,1	99,6	171,9
Yanvar-avqust	102,4	104,9	175,0
Yanvar-sentyabr	102,3	109,2	185,3
Yanvar-oktyabr	101,9	110,0	2,0 d.
Yanvar-noyabr	100,9	109,1	183,0
Yanvar-dekabr	101,4	108,1	166,6

Qrafik 5

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

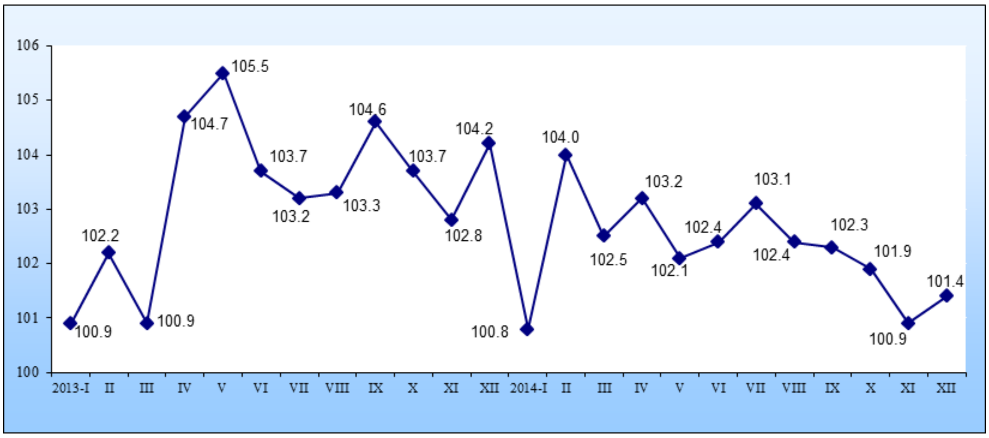

Cədvəl 10

Qida, içki və tütün məmulatları sahələrində əsas məhsul növlərinin istehsalı

Məhsul növləri	2014-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsullarının istehsalı			
Ət (quş əti daxil olmaqla),min ton	278,1	101,5	-
Kolbasa məmulatları, ton	1 823,6	102,6	4,0
Üzlü süd, min ton	839,1	101,1	0,2
Qaymaq və xama, ton	4 652,0	102,0	-
Pendir və kəsmik, min ton	48,1	101,5	0,07
Kərə yağı, min ton	23,7	107,7	0,02
Cem və marmeladlar, ton	11 679,8	109,3	1 353,1
Təmizlənmiş duru bitki yağları, ton	64 268,0	101,6	965,6
Marqarin, min ton	29,3	119,5	-
Qənd və şəkər tozu, min ton	409,8	99,0	7,0
Çörək və çörək-bulka məmulatları (əmtəəlik), min ton	745,6	100,5	-
İçki istehsalı			
Şampan şərabı, min dkl	9,2	56,4	3,4
Araq, min dkl	668,7	92,2	41,2
Brendi (konyak), min dkl	190,5	143,8	29,0
Üzüm şərabı, min dkl	999,9	122,3	816,4
ondan əmtəəlik	958,4	127,3	816,4
Pivə, min dkl	5 246,3	100,5	197,5
Likörlər, min dkl	88,0	48,3	73,9
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	27 397,1	106,0	342,3
Tütün məmulatlarının istehsalı			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	2 430,2	115,1	-
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	2 015,2	2,0 d.	0,1

Toxuculuq, geyim, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı müəssisələri tərəfindən 97,5 milyon manat həcmində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-dekabr ayları ilə müqayisədə geyim istehsalında 59,9 faiz, toxuculuq

sənayesində 1,9 faiz artım, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalında isə 41,0 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 11

Toxuculuq, geyim, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı
2013-cü il			
Yanvar	106,0	12,2	2,7 d.
Yanvar-fevral	100,4	157,5	2,0 d.
Yanvar-mart	81,3	131,1	179,1
Yanvar-aprel	80,8	108,7	159,3
Yanvar-may	74,0	91,2	151,5
Yanvar-iyun	76,2	88,5	141,0
Yanvar-iyul	70,6	90,4	136,5
Yanvar-avqust	69,7	89,3	132,0
Yanvar-sentyabr	65,2	78,6	135,1
Yanvar-oktyabr	70,7	79,4	131,0
Yanvar-noyabr	75,3	80,1	135,1
Yanvar-dekabr	77,3	79,7	130,9
2014-cü il			
Yanvar	122,3	139,8	29,7
Yanvar-fevral	109,1	109,5	35,1
Yanvar-mart	108,7	107,0	38,2
Yanvar-aprel	103,5	116,6	39,3
Yanvar-may	97,5	117,4	32,4
Yanvar-iyun	92,4	130,9	33,9
Yanvar-iyul	87,1	142,9	43,8
Yanvar-avqust	87,1	145,7	45,0
Yanvar-sentyabr	92,4	150,7	42,3
Yanvar-oktyabr	109,8	153,2	45,8
Yanvar-noyabr	106,7	165,0	49,2
Yanvar-dekabr	101,9	159,9	59,0

Cədvəl 12

Toxuculuq, geyim, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq sənayesi			
Pambıq lifi (əmtəəlik), ton	13 048,3	140,5	5 482,9
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	836,0	159,8	463,3
ondan əmtəəlik	632,0	141,3	463,3
Pambıq iplik, ton	11 933,1	77,1	3 721,0
ondan əmtəəlik	11 443,9	74,1	3 721,0
Corab məmulatları, min cüt	1 663,0	37,0	78,0
Pambıq yataq ağları, min ədəd	404,6	149,9	0,8
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	502	74,4	1 420,8
Dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı			
Dəri, min kv.m	1 205,2	139,2	291,2
Üstü dəridən olan ayaqqabılar, min cüt	70,2	23,8	58,4

Neft məhsullarının istehsalı müəssisələri tərəfindən istehsalın həcmi 2613,6 milyon manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-dekabr ayları ilə müqayisədə 6,1 faiz azalmışdır.

Cədvəl 13

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Neft məhsullarının istehsalı			
Avtomobil benzini, min ton	1 207,0	85,8	23,7
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	219,7	175,8	6,6
ondan əmtəəlik	219,4	175,5	6,6

…ardı

Məhsul növləri	2014-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Ağ neft, min ton	696,6	99,1	23,6
Dizel yanacağı, min ton	2 895,9	116,1	23,3
Sürtkü yağları, min ton	53,3	113,9	1,9
Neft bitumu, min ton	241,9	77,4	5,4

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastmas məmulatların istehsalı müəssisələri tərəfindən 325,2 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-dekabr ayları ilə müqayisədə kimya sənayesində 32,0 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalında 27,3 faiz artım, rezin və plastmas məmulatların istehsalında isə 35,5 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 14

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastmas məmulatların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastmas məmulatların istehsalı
2013-cü il			
Yanvar	112,4	157,3	145,6
Yanvar-fevral	106,1	199,8	113,5
Yanvar-mart	100,6	173,4	99,7
Yanvar-aprel	107,6	169,9	83,7
Yanvar-may	103,4	151,3	69,3
Yanvar-iyun	106,5	138,6	76,2
Yanvar-iyul	112,7	130,7	84,2
Yanvar-avqust	115,4	119,2	87,9
Yanvar-sentyabr	118,6	119,4	92,7
Yanvar-oktyabr	118,4	115,8	95,2
Yanvar-noyabr	119,9	114,9	93,3
Yanvar-dekabr	119,5	112,8	92,7

…ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastmas məmulatların istehsalı
2014-cü il			
Yanvar	126,0	40,5	56,2
Yanvar-fevral	115,5	56,0	56,0
Yanvar-mart	112,3	54,3	68,5
Yanvar-aprel	98,6	69,9	68,5
Yanvar-may	95,2	80,1	70,1
Yanvar-iyun	95,3	95,7	76,6
Yanvar-iyul	100,3	106,4	69,2
Yanvar-avqust	112,1	102,5	66,2
Yanvar-sentyabr	121,7	99,9	64,6
Yanvar-oktyabr	127,2	96,0	66,0
Yanvar-noyabr	128,3	93,1	65,2
Yanvar-dekabr	132,0	127,3	64,5

Qrafik 6

Kimya sənayesi məhsulları istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

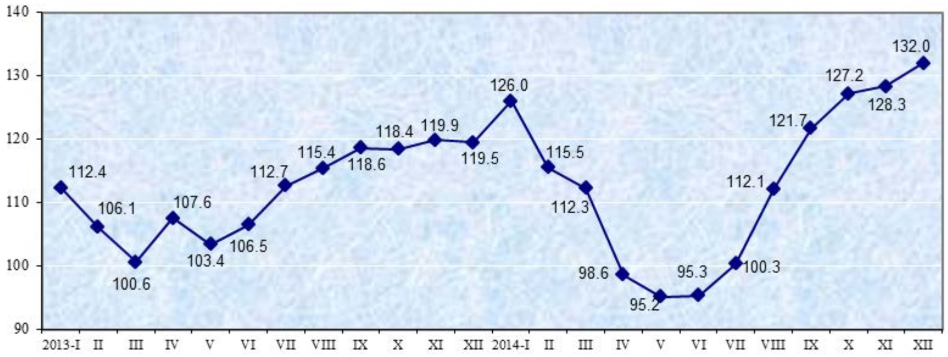

Cədvəl 15

Kimya sənayesi, rezin və plastmas məmulatların istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi			
Yod, ton	263,1	88,9	6,2
ondan əmtəəlik	221,1	88,8	6,2
Barium sulfat, min ton	54,1	91,4	1,5
Propilen, min ton	56,5	138,3	2,1
ondan əmtəəlik	47,1	162,0	2,1
Polietilen, min ton	101,0	132,6	2,2
İzopropil spirti (mütləq), ton	10 570,3	76,5	762,8
Lak-boya məmulatları, ton	4 586,1	91,5	69,9
Rezin və plastmas məmulatların istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	15 215,8	57,3	380,1
ondan əmtəəlik	14 012,2	53,6	380,1
Liflə armaturlaşdırılmış sair bərk plastik borular, borucuqlar, qollar, şlanqlar, ton	1 040,6	112,0	315,0
Məsaməli poliuretan lövhələri və zolaqları, ton	164,5	25,6	-
Rezin lövhələr, təbəqələr və zolaqlar, ton	33,6	219,6	154,6
Polimer örtüklər, ton	16,5	58,3	2,4
Butullar, butulkalar və həcmi 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	5 796,5	67,6	6 719,6
Plastik yemək və mətbəx qabları, ton	292,1	145,8	4,7

Tikinti materialları sənayesi müəssisələri tərəfindən istehsal edilmiş məhsulların həcmi 22,2 faiz artaraq 458,3 milyon manat təşkil etmişdir.

Qrafik 7

Tikinti materialları istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 16

Tikinti materialları istehsalı sahəsində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tikinti materiallarının istehsalı			
Sement, min ton	2 979,0	140,5	110,7
ondan əmtəəlik	2 975,9	140,4	110,7
Tikinti gipsi, min ton	192,8	76,7	2,7
ondan əmtəəlik	114,5	67,2	2,7
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub m	34,2	123,9	1,0
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	5 567,4	34,2	-
ondan əmtəəlik	5 565,8	34,2	-
Asfalt, min ton	402,4	102,9	-
ondan əmtəəlik	381,4	134,4	-
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	1 675,6	121,7	2,0
ondan əmtəəlik	1 598,1	133,7	2,0
Tikinti kərpici, min kub metr	294,5	74,6	12,9
ondan əmtəəlik	285,1	81,0	12,9

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı müəssisələrində 413,1 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, istehsalın həcmi metallurgiya sənayesində 11,0 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 6,2 faiz artmışdır.

Cədvəl 17

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2013-cü il		
Yanvar	161,6	44,8
Yanvar-fevral	90,9	54,7
Yanvar-mart	101,3	50,8
Yanvar-aprel	124,4	45,2
Yanvar-may	120,5	42,6
Yanvar-iyun	121,0	44,9
Yanvar-iyul	111,4	50,6
Yanvar-avqust	103,6	51,0
Yanvar-sentyabr	99,9	50,3
Yanvar-oktyabr	100,3	48,3
Yanvar-noyabr	97,5	49,0
Yanvar-dekabr	101,5	53,2
2014-cü il		
Yanvar	144,9	114,6
Yanvar-fevral	147,0	139,5
Yanvar-mart	117,5	103,6
Yanvar-aprel	98,0	113,8
Yanvar-may	89,9	118,2
Yanvar-iyun	85,2	107,0
Yanvar-iyul	85,5	114,4
Yanvar-avqust	90,8	112,5
Yanvar-sentyabr	96,0	108,8
Yanvar-oktyabr	99,8	111,4
Yanvar-noyabr	107,2	110,4
Yanvar-dekabr	111,0	106,2

Cədvəl 18

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi			
Çuqun tökmə, ton	1 504,4	78,5	332,6
ondan əmtəəlik	1 429,7	75,8	332,6
Polad tökmə, min ton	326,8	139,0	17,6
ondan əmtəəlik	326,8	161,3	17,6
Qeyri-cins poladdan dəstələr şəklində katankalar (armatur), min ton	248,7	102,9	21,4
ondan əmtəəlik	248,0	107,4	21,4
Polad borular, min ton	33,7	55,5	-
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	358,6	94,6	290,2
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Mayelər üçün çənlər, sisternlər, baklar, ton	97,0	45,9	49,5
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	6 235,4	77,7	1 697,9
ondan əmtəəlik	5 959,6	74,7	1 697,9
Metallardan qapı və pəncərə, ədəd	8 515,0	4,3 d.	-
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	11 232,2	92,5	-

Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində məhsul istehsalının həcmi 225,9 milyon manat olmuşdur. Əvvəlki illə müqayisədə kompyuter və digər elektron avadanlıqlarının istehsalı 25,8 faiz azalmış, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 12,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 19

Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2013-cü il		
Yanvar	2,3 d.	155,0
Yanvar-fevral	2,0 d.	143,0
Yanvar-mart	136,9	64,7
Yanvar-aprel	118,4	82,8
Yanvar-may	121,8	96,3
Yanvar-iyun	153,3	104,7
Yanvar-iyul	143,1	114,7
Yanvar-avqust	114,6	112,0
Yanvar-sentyabr	98,4	104,3
Yanvar-oktyabr	78,4	101,9
Yanvar-noyabr	78,3	99,8
Yanvar-dekabr	72,4	114,6
2014-cü il		
Yanvar	3,5	71,4
Yanvar-fevral	32,7	153,2
Yanvar-mart	73,7	158,4
Yanvar-aprel	84,9	98,4
Yanvar-may	91,1	87,2
Yanvar-iyun	73,3	130,2
Yanvar-iyul	74,0	117,1
Yanvar-avqust	75,6	120,8
Yanvar-sentyabr	72,9	127,0
Yanvar-oktyabr	75,1	120,3
Yanvar-noyabr	73,3	121,8
Yanvar-dekabr	74,2	112,1

Cədvəl 20

Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı			
Meteorologiya məqsədləri üçün sair elektron cihazlar, min ədəd	68,5	114,5	0,9
Güc transformatorları, ədəd	227	131,2	-
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verlişləri aparatları, ədəd	9 108	135,3	-
İdarəetmə və tənzimləmə elektrik və paylaşdırma qurğuları üçün 1000V-dan çox olmayan gərginlik üçün sair əsaslar, ədəd	7 877	2,9 d.	298
Məişət soyuducuları, ədəd	3 850	57,8	992

Maşın və avadanlıqların, nəqliyyat vasitələri, avtomobil və qoşquların istehsalı müəssisələri tərəfindən 401,7 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-dekabr ayları ilə müqayisədə maşın və avadanlıqların istehsalında 10,2 faiz azalma, avtomobil və qoşquların istehsalında 58,2 faiz, nəqliyyat vasitələrinin istehsalında isə 3,4 dəfə artım müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 21

Maşın və avadanlıqların, nəqliyyat vasitələri, avtomobil və qoşquların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil və qoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
2013-cü il			
Yanvar	72,2	128,4	146,6
Yanvar-fevral	52,4	107,3	152,4
Yanvar-mart	61,3	109,0	131,8
Yanvar-aprel	73,5	143,3	171,9
Yanvar-may	83,4	125,4	198,2
Yanvar-iyun	93,2	185,0	2,1 d.
Yanvar-iyul	93,1	188,9	2,2 d.
Yanvar-avqust	95,2	149,5	2,3 d.
Yanvar-sentyabr	105,3	141,1	2,3 d.
Yanvar-oktyabr	112,3	133,5	2,4 d.
Yanvar-noyabr	121,7	142,9	2,3 d.
Yanvar-dekabr	125,1	128,9	2,3 d.
2014-cü il			
Yanvar	196,3	19,0	3,5 d.
Yanvar-fevral	126,8	3,3 d.	3,2 d.
Yanvar-mart	110,8	2,8 d.	3,5 d.
Yanvar-aprel	111,5	2,5 d.	3,8 d.
Yanvar-may	104,7	2,6 d.	2,8 d.
Yanvar-iyun	96,6	138,0	2,9 d.
Yanvar-iyul	97,1	166,2	3,4 d.
Yanvar-avqust	95,6	191,1	3,5 d.
Yanvar-sentyabr	93,1	157,0	3,5 d.
Yanvar-oktyabr	94,0	158,0	3,4 d.
Yanvar-noyabr	89,9	148,7	3,3 d.
Yanvar-dekabr	89,8	158,2	3,4 d.

Cədvəl 22

Maşın və avadanlıqların, avtomobil və qoşquların istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maşın və avadanlıqların, avtomobil və qoşquların istehsalı			
Fəvvarə armaturu, ton	147,8	142,4	92,7
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	5 653	92,4	773
Mancanaq dəzgahları, ədəd	110	46,0	35
Elektrik ötürücüsü olan liftlər və skip qaldırıcıları, ədəd	55	83,3	94
Məişət kondisionerləri, ədəd	1 275	13,5	2 149
Dondurulmuş ərzaq məhsullarının saxlanması üçün soyuducu vitrinlər və piştaxtalar, ədəd	552	127,2	-
Traktorlar, ədəd	1 265	171,2	-
Kotanlar, ədəd	942	133,4	-
Yük avtomobilləri, ədəd	284	115,4	-
Minik avtomobilləri, ədəd	1 861	4,4 d.	304

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələri

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsinin müəssisələri tərəfindən il ərzində 1,8 milyard manat həcmində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-dekabr ayları ilə müqayisədə sahədə 6,0 faizlik artım əldə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsinin müəssisələri tərəfindən istehsal edilmiş məhsulların həcmi 7,0 faiz artaraq 231,8 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı
2013-cü il		
Yanvar	102,8	98,4
Yanvar-fevral	101,1	101,4
Yanvar-mart	101,0	102,0
Yanvar-aprel	99,8	107,5
Yanvar-may	100,2	104,2
Yanvar-iyun	100,0	106,3
Yanvar-iyul	100,1	108,9
Yanvar-avqust	99,7	109,4
Yanvar-sentyabr	100,2	110,8
Yanvar-oktyabr	100,9	111,6
Yanvar-noyabr	102,9	110,3
Yanvar-dekabr	103,2	111,6
2014-cü il		
Yanvar	101,0	107,2
Yanvar-fevral	101,6	113,3
Yanvar-mart	101,6	117,0
Yanvar-aprel	101,4	110,2
Yanvar-may	101,7	106,6
Yanvar-iyun	102,4	104,1
Yanvar-iyul	102,5	102,9
Yanvar-avqust	103,9	102,9
Yanvar-sentyabr	104,3	103,6
Yanvar-oktyabr	104,5	105,4
Yanvar-noyabr	105,2	106,9
Yanvar-dekabr	106,0	107,0

Cədvəl 24

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2014-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	23 111,3	106,7	-
ondan əmtəəlik	21 926,4	106,3	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1 233,6	90,0	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	20 684,9	107,4	-
küləklə işləyən stansiyaların elektriki	7,9	-	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	263,6	103,4	-

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ölkənin sənaye sahələrində çalışan muzdlu işçilərin sayı əvvəlki illə müqayisədə 0,4 faiz artaraq 183,4 min nəfər təşkil etmiş, onların orta aylıq əmək haqqı isə 9,9 faiz artaraq 709,5 manata çatmışdır. İşçilərin 36,5 mini mədənçıxarma, 91,9 mini emal, 29,4 mini elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 25,6 min nəfəri isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində cəmləşmişdir.

Qrafik 8

Sənaye işçilərinin sayının sahə bölgüsü, yekuna isbətən

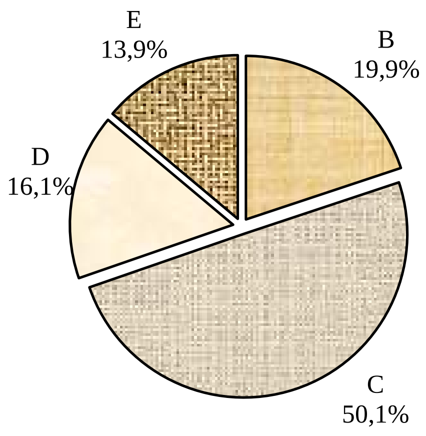

B – Mədənçıxarma sənayesi; **C –** Emal sənayesi;

D –Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı;

E – Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı

Əmək haqlarının daha yüksək artımı emal bölməsinin rezin və plastmas məmulatların, poliqrafiya fəaliyyəti, içki, elektrik avadanlıqlarının, avtomobil və qoşquların, qida məhsullarının, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri, sair nəqliyyat vasitələrinin, kağız və karton istehsalı, hazır metal məmulatlarının, tütün məhsullarının, geyim, toxuculuq sənayesi, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı müəssisələrində müşahidə olunmuşdur. Qeyri-dövlət sənaye müəssisələrində işçilərin orta aylıq əmək haqqı 14,9 faiz artaraq 861,0 manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 25

Sənayenin fəaliyyət növləri üzrə bir işçinin orta aylıq əmək haqqı, manat

	2014-cü il yanvar-noyabr	2013-cü il yanvar-noyabr	2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sənaye üzrə - cəmi	**709,5**	**645,7**	**109,9**
Mədənçıxarma sənayesi	**1 714,8**	**1 511,8**	**113,5**
Emal sənayesi	**487,3**	**435,4**	**111,9**
o cümlədən: qida məhsullarının istehsalı	367,3	307,3	119,5
içki istehsalı	485,8	370,4	131,2
tütün məhsullarının istehsalı	360,5	316,6	113,9
toxuculuq sənayesi	275,7	250,8	109,9
geyim istehsalı	403,7	362,4	111,4
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	510,3	472,3	108,0
ağac emalı və ağacdan məmulatların istehsalı	514,0	494,3	104,0
kağız və karton istehsalı	527,6	454,2	116,2
poliqrafiya fəaliyyəti	412,5	303,4	136,0
neft məhsullarının istehsalı	772,2	733,5	105,3
kimya sənayesi	486,5	461,4	105,4
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	361,8	336,8	107,4
rezin və plastmas məmulatların istehsalı	491,8	342,6	143,5
tikinti materiallarının istehsalı	583,1	552,4	105,6
metallurgiya sənayesi	606,8	603,4	100,6
hazır metal məmulatlarının istehsalı	512,9	461,6	111,1
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	382,4	356,4	107,3
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	590,2	468,7	125,9
maşın və avadanlıqların istehsalı	364,9	343,5	106,2
avtomobil və qoşquların istehsalı	289,1	231,8	124,7
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	432,3	368,9	117,2

…ardı

	2014-cü il yanvar-noyabr	2013-cü il yanvar-noyabr	2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
mebel istehsalı	346,0	328,4	105,4
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	268,7	266,0	101,0
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	732,2	621,2	117,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	**487,3**	**463,3**	**105,2**
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	**330,6**	**316,0**	**104,6**

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

Ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün 2014-cü ildə bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 17615,8 milyon manat vəsait yönəldilmiş, onun 75,4 faizi tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf edilmişdir. Əvvəlki illə müqayisədə tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmiş vəsaitin həcmi 11,8 faiz artmışdır. Məhsul istehsalı obyektlərinin inşasına 11255,2 milyon manat, xidmət sahələri üzrə obyektlərin tikintisinə 6360,6 milyon manat vəsait yönəldilmiş, ümumi sərmayənin 48,2 faizi dövlət, 51,8 faizi isə qeyri-dövlət müəssisələrinin payına düşmüşdür.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi ümumi sərmayənin 72,3 faizini təşkil etmiş, onun 63,4 faizi dövlət bölməsinin payına düşmüşdür.

Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayənin ümumi həcmində müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 9654,0 milyon manat, bank kreditləri 540,9 milyon manat, büdcə vəsaitləri 6452,2 milyon manat, büdcədənkənar fondların vəsaitləri 324,6 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 566,9 milyon manat, sair vəsaitlər 77,2 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 26

Maliyyə mənbələri üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

	2014-cü ildə, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	**17 615,8**	**98,3**	**100,0**
o cümlədən: Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	9 654,0	122,9	54,8
Bank kreditləri	540,9	62,7	3,1
Büdcə vəsaitləri	6 452,2	79,5	36,6
Büdcədənkənar fondların vəsaitləri	324,6	59,8	1,8
Əhalinin şəxsi vəsaiti	566,9	124,0	3,2
Sair vəsaitlər	77,2	86,4	0,5

Qrafik 9

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə mənbələri üzrə strukturu, faizlə

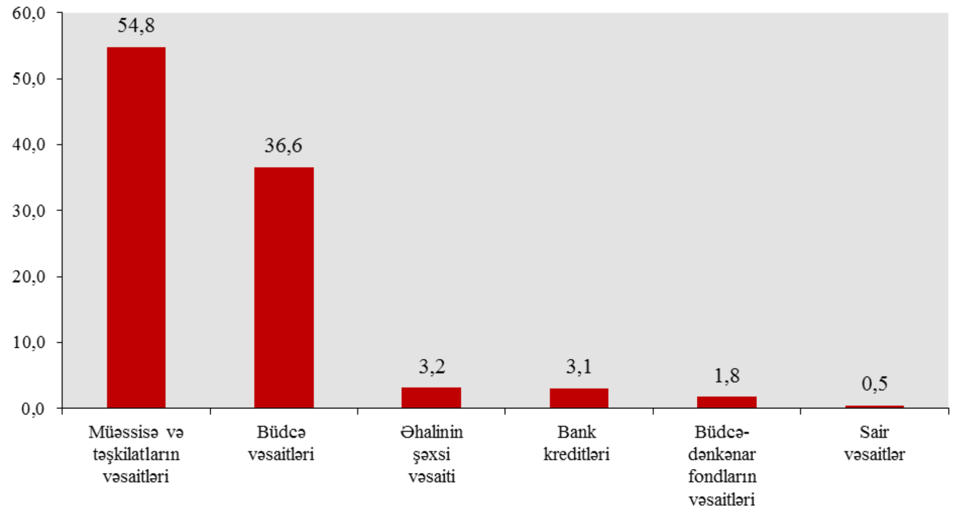

2014-cü ildə əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 41,4 faizi sənaye sahələrinin inkişafına, 20,8 faizi tikintiyə, 7,4 faizi istirahət, əyləncə və incəsənətə, hər birində 7,0 faiz olmaqla

nəqliyyat və anbar təsərrüfatına, dövlət idarəetməsinə, 4,9 faizi ticarətə, 2,8 faizi təhsilə, 2,3 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsinə, 2,1 faizi səhiyyəyə, 1,7 faizi kənd təsərrüfatına, 1,1 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşəyə, 0,8 faizi informasiya və rabitəyə, 0,3 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsinə, 0,2 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyətə, hər birində 0,1 faiz olmaqla maliyyə və sığorta fəaliyyətinə, daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlara sərf edilmişdir.

Cədvəl 27

İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin həcmi

Sahələrin adı	2014-cü ildə, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	**17 615,8**	**98,3**	**100,0**
o cümlədən: neft bölməsi	5 964,2	116,6	33,9
qeyri-neft bölməsi	11 651,6	91,0	66,1
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	**302,6**	**52,5**	**1,7**
Sənaye	**7 289,9**	**96,8**	**41,4**
o cümlədən: Mədənçıxarma sənayesi	5 943,5	116,2	33,8
Emal sənayesi	392,5	44,0	2,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	332,1	67,6	1,9
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	621,8	60,4	3,5
Tikinti	**3 662,7**	**191,2**	**20,8**
ondan mənzil tikintisi	1 191,3	100,0	6,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	**871,9**	**167,9**	**4,9**

…ardı

Sahələrin adı	2014-cü ildə, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	**1 226,3**	**34,2**	**7,0**
o cümlədən: Nəqliyyat	1 218,1	34,1	6,9
Poçt və kuryer fəaliyyəti	8,2	79,5	0,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	**191,6**	**2,8 d.**	**1,1**
İnformasiya və rabitə	**135,1**	**67,0**	**0,8**
o cümlədən: Rabitə	123,5	67,6	0,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	**23,2**	**149,0**	**0,1**
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	**18,0**	**3,4 d.**	**0,1**
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	**36,4**	**63,5**	**0,2**
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	**405,5**	**159,0**	**2,3**
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	**1 232,3**	**89,6**	**7,0**
Təhsil	**485,3**	**62,7**	**2,8**
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	**368,9**	**100,5**	**2,1**
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	**1 310,8**	**2,1 d.**	**7,4**
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	**55,3**	**102,8**	**0,3**

2014-cü ildə neft bölməsinə 5964,2 milyon manat həcmində vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft bölməsinin inkişafına sərf edilmiş vəsaitin həcmi 11651,6 milyon manat təşkil etmiş, o cümlədən 1325,7 milyon manat (ümumi sərmayənin 7,5 faizi) qeyri-neft sənaye bölməsinin inkişafında istifadə edilmişdir. Qeyri-neft bölməsinə yönəldilmiş vəsaitin 63,8 faizi dövlət müəssisə və təşkilatlarının payına düşmüşdür.

Cədvəl 28

Neft və qeyri-neft bölməsi üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

	Neft bölməsi		Qeyri-neft bölməsi	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
2013-cü il Yanvar	230,2	37,3	387,5	62,7
Fevral	472,0	44,4	590,4	55,6
Mart	376,7	30,8	845,4	69,2
Aprel	335,7	24,9	1 014,8	75,1
May	430,9	28,5	1 079,0	71,5
İyun	405,1	25,3	1 194,1	74,7
İyul	393,5	27,4	1 043,5	72,6
Avqust	398,1	25,2	1 181,9	74,8
Sentyabr	389,9	26,9	1 057,8	73,1
Oktyabr	505,0	40,0	758,4	60,0
Noyabr	405,0	27,0	1 097,4	73,0
Dekabr	482,7	14,7	2 797,1	85,3
2014-cü il Yanvar	214,8	32,5	446,1	67,5
Fevral	560,2	48,1	603,5	51,9
Mart	594,6	45,7	706,7	54,3
Aprel	502,1	33,4	999,9	66,6
May	589,3	39,5	904,0	60,5
İyun	501,0	33,3	1 003,7	66,7
İyul	491,3	33,9	958,3	66,1
Avqust	493,0	36,0	876,8	64,0
Sentyabr	459,8	32,3	963,4	67,7
Oktyabr	508,8	37,7	842,5	62,3
Noyabr	509,2	34,6	964,1	65,4
Dekabr	540,1	18,5	2 382,6	81,5

2014-cü ildə **Bakı şəhərində** "Norm" sement zavodu, Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin yeni Gəmi inşası zavodu, Asfalt zavodu, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunun yeni Aerovağzal Kompleksi, Milli Konservatoriyanın yeni inzibati-tədris kompleksi, Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin birinci mərhələsi çərçivəsində bərə terminalı, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Mərkəzi Kitabxanasının və "Azərbaycan Milli Ensiklopediyası" Elmi Mərkəzinin yeni binaları, Respublika İdman, Tibb, Diaqnostika və Reabilitasiya İnstitutunun binası, Suraxanı Günəş Elektrik Stansiyası, Sağlamlıq Mərkəzi, Milli Gimnastika Kompleksi, müxtəlif səviyyəli yol qovşaqları, **Naxçıvan Muxtar Respublikasında** "Arpaçay-2" Su Elektrik Stansiyası, Su Anbarı və Sutəmizləyici Qurğular Kompleksi, Gənclər Mərkəzi, **Sumqayıt şəhərində** Azərbaycan kağız və karton istehsalat kombinatı, Yağ fabriki, Mis emalı zavodu, **Gəncə şəhərində** Metaltökmə və fasiləsiz yayma zavodu, Təzyiqlə emal və boyama zavodu, **Şirvan şəhərində** Kür çayı üzərində körpü, **Naftalan şəhərində** "Qarabağ SPA and Resort" Otel Kompleksi, **Abşeron rayonunda** Şahmat və Musiqi məktəbləri, Stadion, **Ağdaş rayonunda** Yem zavodu və Meyvə emalı zavodu, "Ağdaş" Elektrik yarımstansiyası, **Beyləqan rayonunda** Şahmat məktəbi, Şəhər stadionu, Birinci Şahsevən - Əhmədli - Dünyamalılar kəndlərarası avtomobil yolu, **Daşkəsən rayonunda** Avtovağzal Kompleksi, **Füzuli rayonunda** Tikiş fabriki, Əhmədalılar – Mollaməhərrəmli – Arayatlı – Babı kəndlərarası avtomobil yolu, **Goranboy rayonunda** Goranboy-Yuxarı Ağcakənd avtomobil yolu, **Göygöl rayonunda** Olimpiya İdman Kompleksi, Gənclər Mərkəzi, **İmişli rayonunda** Hacıqabul - Bəhrəmtəpə avtomobil yolunun Bulaqlı-Bəhrəmtəpə hissəsi, **İsmayıllı rayonunda** Çörək istehsalı zavodu, **Qəbələ rayonunda** "Tufan" Dağ-Xizək Yay-Qış İstirahət Kompleksinin birinci mərhələsi, "Qafqaz Yengicə Termal Hotel və SPA" otel kompleksi, **Lənkəran rayonunda** Çörək istehsalı zavodu, **Şamaxı rayonunda** "Şamaxı Palace Platinum By Rixos" oteli, **Şəmkir rayonunda** Çörək zavodu, Şəmkirçay üzərində Su

anbarı və Su Elektrik Stansiyası, bütün maliyyə mənbələri hesabına ölkədə ümumi sahəsi 1978,3 min kvadrat metr olan yeni yaşayış evləri, 280 çarpayılıq xəstəxanalar, növbədə 251 nəfəri qəbul etmək imkanına malik ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, 29230 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, 1332 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisələri, 294 yerlik klub və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Cədvəl 29

Yaşayış evlərinin istifadəyə verilməsi

	Ümumi sahə, kvadrat metr	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2013-cü il Yanvar	131 203	78,0
Fevral	114 833	145,5
Mart	124 644	148,5
Aprel	138 303	131,9
May	155 399	141,2
İyun	253 502	101,1
İyul	263 178	2,1 d.
Avqust	132 834	91,1
Sentyabr	197 119	151,7
Oktyabr	213 405	153,2
Noyabr	149 982	67,4
Dekabr	528 750	90,0
2014-cü il Yanvar	120 499	91,8
Fevral	102 361	89,1
Mart	150 767	121,0
Aprel	127 295	92,0
May	121 757	78,4
İyun	201 959	79,7
İyul	161 843	61,5
Avqust	159 065	119,7
Sentyabr	313 799	154,9
Oktyabr	185 840	89,4
Noyabr	161 189	107,5
Dekabr	171 952	32,5

Qrafik 10

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin dinamikası (ümumi sahə, min kvadrat metr)

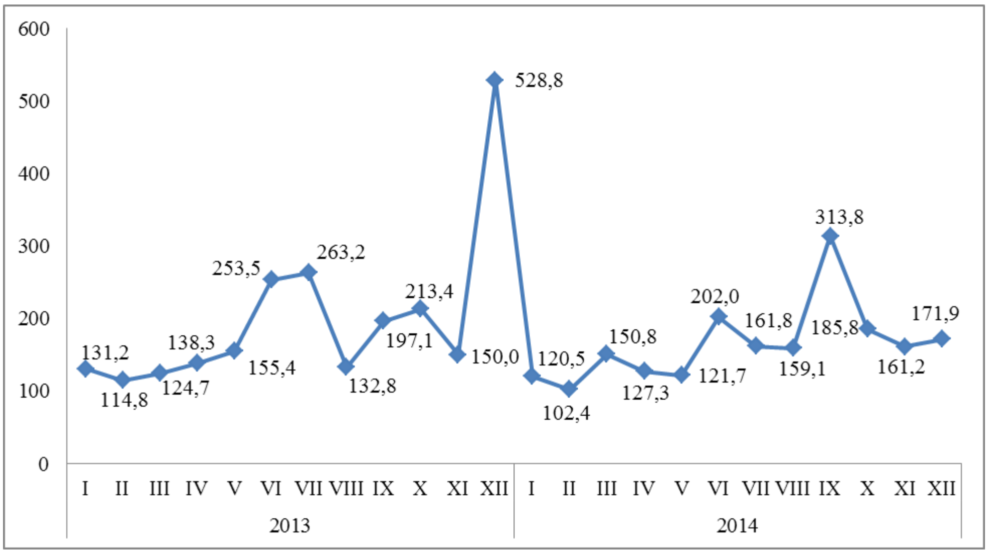

Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2014-cü ildə xarici mənbələrdən əsas kapitala 4880,4 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 30

Daxili və xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

	Daxili		Xarici	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
2013-cü il Yanvar	398,8	64,6	218,9	35,4
Fevral	691,5	65,1	370,9	34,9
Mart	887,8	72,6	334,3	27,4
Aprel	1 094,4	81,0	256,1	19,0
May	1 157,0	76,6	352,9	23,4
İyun	1 282,2	80,2	317,0	19,8
İyul	1 064,8	74,1	372,2	25,9
Avqust	1 184,1	74,9	395,9	25,1

…ardı

	Daxili		Xarici	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Sentyabr	1 082,9	74,8	364,8	25,2
Oktyabr	869,7	68,8	393,7	31,2
Noyabr	1 102,6	73,4	399,8	26,6
Dekabr	2 889,1	88,1	390,7	11,9
2014-cü il Yanvar	444,5	67,3	216,4	32,7
Fevral	761,3	65,4	402,4	34,6
Mart	903,9	69,5	397,4	30,5
Aprel	1 075,3	71,6	426,7	28,4
May	1 122,8	75,2	370,5	24,8
İyun	1 085,0	72,1	419,7	27,9
İyul	1 036,5	71,5	413,1	28,5
Avqust	924,1	67,5	445,7	32,5
Sentyabr	998,1	70,1	425,1	29,9
Oktyabr	895,8	66,3	455,5	33,7
Noyabr	1045,2	70,9	428,1	29,1
Dekabr	2 442,9	83,6	479,8	16,4

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 4484,2 milyon manatı (91,9 faizi) Böyük Britaniya, Norveç, Türkiyə, ABŞ, Fransa, İran, Rusiya və Yaponiya sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

Cədvəl 31

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar üzrə əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitin həcmi

Ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların adı	2014-cü ildə, min manat	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	**4 880 378,5**	**100,0**
o cümlədən: Böyük Britaniya	1 582 805,8	32,4
Norveç	902 086,8	18,5
Türkiyə	418 881,3	8,6
ABŞ	380 792,1	7,8
Fransa	329 768,5	6,7
İran	296 117,4	6,1
Rusiya	296 117,4	6,1

…ardı

Ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların adı	2014-cü ildə, min manat	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Yaponiya	277 626,0	5,7
Çexiya	132 498,9	2,7
Hindistan	43 498,3	0,9
Sinqapur	747,3	0,0
Almaniya	628,3	0,0
İtaliya	91,1	0,0
Niderland	507,1	0,0
Dünya Bankı	121 158,8	2,5
Asiya İnkişaf Bankı	88 186,8	1,8
Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı	8 866,6	0,2

Qrafik 11

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar üzrə strukturu
(ümumi yekuna görə, faizlə)

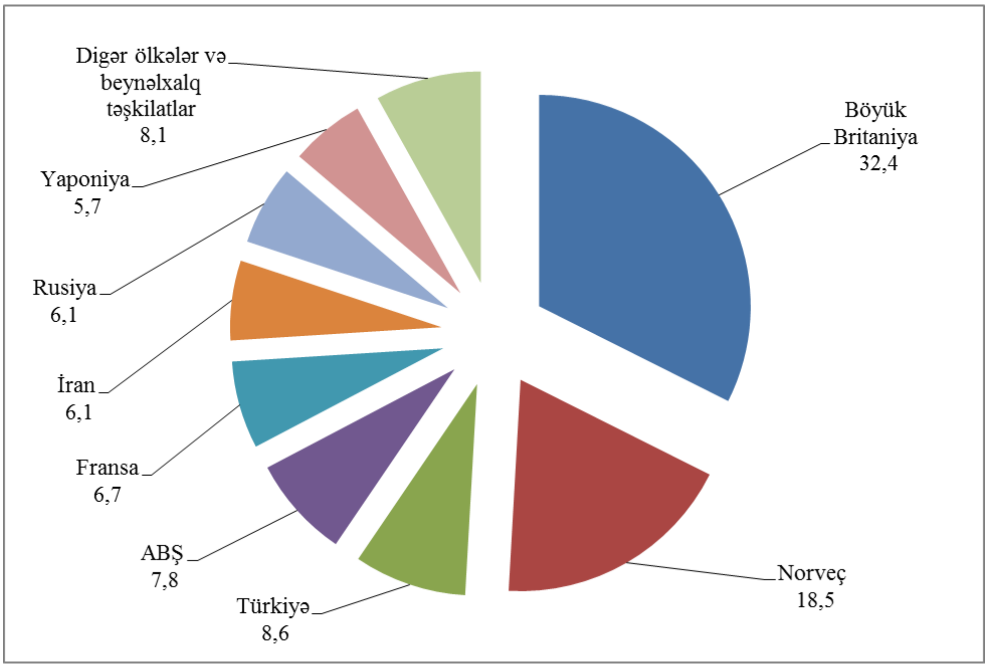

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin həcmi 8283,1 milyon manat təşkil etmiş, ondan 63,8 faizi yeni tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 17,2 faizi əsaslı təmir, 6,0 faizi cari təmir, 13,0 faizi isə sair tikinti işlərinə sərf edilmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 81,0 faizini qeyri-dövlət mülkiyyətli tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 12

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin həcmi (ümumi yekuna görə, faizlə)

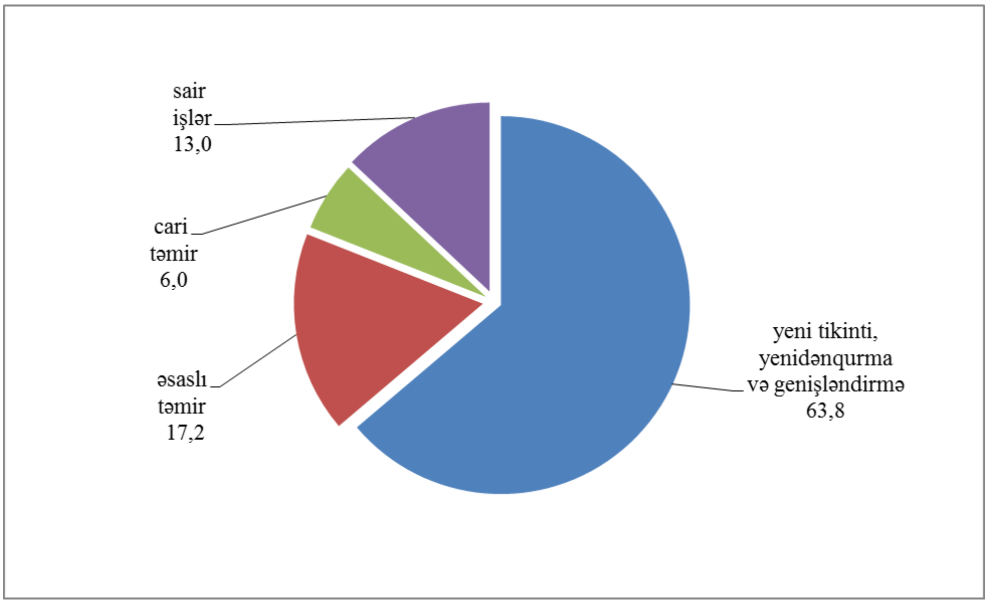

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında inşaat bölməsində çalışmış işçilərin orta siyahı sayı 99,2 min nəfər olmuş, onların orta aylıq əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,3 faiz artaraq 626,7 manat təşkil etmişdir. İxtisaslaşdırılmış tikinti işlərində işləyən işçilərin əmək haqları 22,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 32

Tikintidə fəaliyyət növləri üzrə işçilərin əmək haqqı

Fəaliyyət növləri	Bir işçinin orta aylıq əmək haqqı	
	2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında, manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	**626,7**	**100,3**
o cümlədən: Dövlət bölməsi	523,0	104,1
Qeyri-dövlət bölməsi	671,6	98,6
Ümumi yekundan fəaliyyət növləri üzrə: **Binaların tikintisi**	**555,0**	**97,5**
Mülki təyinatlı inşaat işləri	**503,2**	**82,2**
İxtisaslaşdırılmış tikinti işləri	**926,4**	**122,1**

Kənd təsərrüfatı, meşəçilik və balıqçılıq

2014-cü ildə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 5225,8 milyon manat təşkil etmişdir. 2013-cü ilə nisbətən onun sabit qiymətlərlə dəyəri 2,6 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 8,3 faiz azalmış, heyvandarlıq məhsulları üzrə isə 3,0 faiz artmışdır.

Qrafik 13

Bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının faktiki qiymətlərlə xüsusi çəkisi

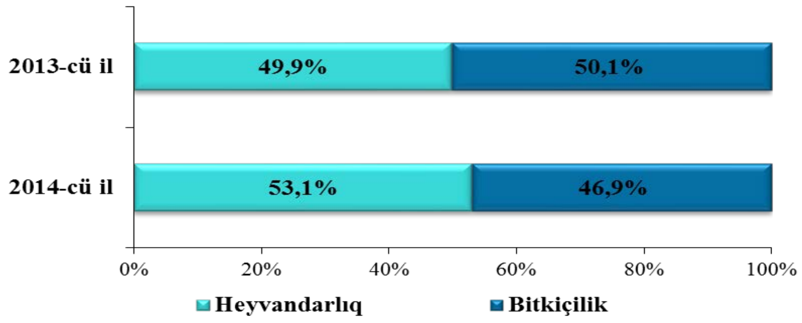

Bitkiçilik. İlkin məlumatlara görə 2014-cü ildə 955,1 min hektar payızlıq və yazlıq dənli və dənli paxlalı bitkilərin sahəsi (qarğıdalısız) biçilib döyülmüş və hər hektardan orta hesabla 22,8 sentner olmaqla 2179,7 min ton məhsul götürülmüşdür. Bundan başqa, hesabat dövründə 37,6 min hektar qarğıdalı sahəsindən qıçaları quru dənə çevirməklə 203,6 min ton məhsul toplanmış, hər hektardan orta hesabla 54,2 sentner qarğıdalı dəni götürülmüşdür. Qarğıdalı dəni nəzərə alınmaqla ölkə üzrə 992,7 min hektar dənli və dənli paxlalı bitki sahələrindən ilkin çəkidə 2383,3 min ton taxıl məhsulu toplanmışdır. Hektarın orta məhsuldarlığı 24,0 sentner olmuşdur.

Dənli və dənli paxlalıların tərkibində payızlıq və yazlıq buğda əsas yer tutur. İstehsal olunmuş taxıl məhsulunun 60,8 faizini (1449,1 min ton) buğda, 8,5 faizini (203,6 min ton) qarğıdalı təşkil etmişdir.

2014-cü ildə 41,0 min ton xam pambıq, 20,3 min ton dən üçün günəbaxan və 2,9 min ton tütün istehsal edilmişdir.

Ölkədə ötən il 5706 hektar sahədə emal üçün şəkər çuğundurunun əkini aparılmış, 5606 hektarın (98,2 faiz) çuğunduru qazılmış və həmin sahələrin hər hektarından 312 sentner olmaqla 175,1 min ton məhsul götürülmüşdür.

Hesabat ilində sahələrdən 819,3 min ton kartof, 1187,7 min ton tərəvəz, 440,9 min ton bostan məhsulları toplanmışdır. Keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən kartof istehsalı 17,5 faiz, tərəvəz istehsalı 3,9 faiz azalmış, bostan məhsullarının istehsalı isə 2,6 faiz artmışdır. Hektarın orta məhsuldarlığı kartof üzrə 133 sentner, tərəvəz üzrə 150 sentner və bostan məhsulları üzrə 157 sentner olmuşdur.

2014-cü ildə 849,9 min ton meyvə və giləmeyvə, 147,7 min ton üzüm və 474,2 ton yaşıl çay yarpağı məhsulu toplanmışdır.

Cədvəl 33

Bitkiçilik məhsullarının istehsalı və məhsuldarlığı

	İstehsal, min ton			**Məhsuldarlıq, sent/ha**		
	2014	**2013**	**2014-cü il 2013-cü ilə, %-lə**	**2014**	**2013**	**2014-cü il 2013-cü ilə, %-lə**
Dənli və dənli paxlalıların cəmi*)	2 383,3	2 955,3	80,6	24,0	27,5	87,3
ondan:						
yazlıq və payızlıq buğda	1 449,1	1 893,4	76,5	24,0	27,5	87,3
dən üçün qarğıdalı	203,6	208,2	97,8	54,2	53,9	100,6
Pambıq	41,0	45,2	90,7	17,9	19,3	92,7
Dən üçün günəbaxan*)	20,3	18,1	111,8	17,3	19,4	89,2
Şəkər çuğunduru*)	175,1	189,3	92,5	312	334	93,4
Tütün	2,9	3,5	82,8	25,8	28,4	90,8
Kartof	819,3	992,8	82,5	133	152	87,5
Tərəvəz	1 187,7	1 236,3	96,1	150	154	97,4
Bostan məhsulları	440,9	429,8	102,6	157	151	104,0
Meyvə və giləmeyvə	849,9	853,8	99,5	71,9	74,3	96,8
Üzüm	147,7	148,5	99,4	82,8	88,9	93,1
Yaşıl çay yarpağı, ton	474,2	567,6	83,5	10,1	12,0	84,2

*) ilkin çəkidə

Keçən il sahələrdə payız-tarla işləri başa çatdırılmışdır. Payızlıq əkinlər üçün qaldırılmış 1017,0 min hektar şumun 87,7 faizi əkin üçün istifadə edilmiş və 2015-ci ilin məhsulu üçün 892,3 min hektarda dən və yaşıl yem üçün payızlıq bitkilər səpilmişdir. Bunun 875,7 min hektarı və ya 98,1 faizi dən üçün nəzərdə tutulmuşdur. Dənlik taxılın 61,3 faizi və ya 537,2 min hektarı buğda, 38,6 faizi və ya 338,4 min hektarı arpa əkini sahəsidir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən arpanın əkin sahəsi 1,7 faiz artmış, buğdanın əkin sahəsi isə 16,9 faiz azalmışdır.

Heyvandarlıq. Heyvandarlıq kənd təsərrüfatının vacib sahələrindən biridir və son illərdə dövlətin dəstəyi ilə ölkəyə cins mal-qaranın gətirilməsi və təsərrüfatlarda süni mayalanmaya üstünlük verilməsi nəticəsində mal-qaranın baş sayının sabitləşdirilməsinə səbəb olmaqla yanaşı, məhsul istehsalına da öz müsbət təsirini göstərmişdir. Belə ki, 2014-cü ildə diri çəkidə 505,5 min ton ət, 1855,8 min ton süd, 1562,7 milyon ədəd yumurta və 16,8 min ton yun istehsal edilmişdir. Ət istehsalı 2013-cü illə müqayisədə 8,3 min ton və ya 1,7 faiz, süd istehsalı 59,1 min ton və ya 3,3 faiz, yumurta istehsalı 161,3 milyon ədəd və ya 11,5 faiz, yun istehsalı isə 263 ton və ya 1,6 faiz artmışdır.

Qrafik 14

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

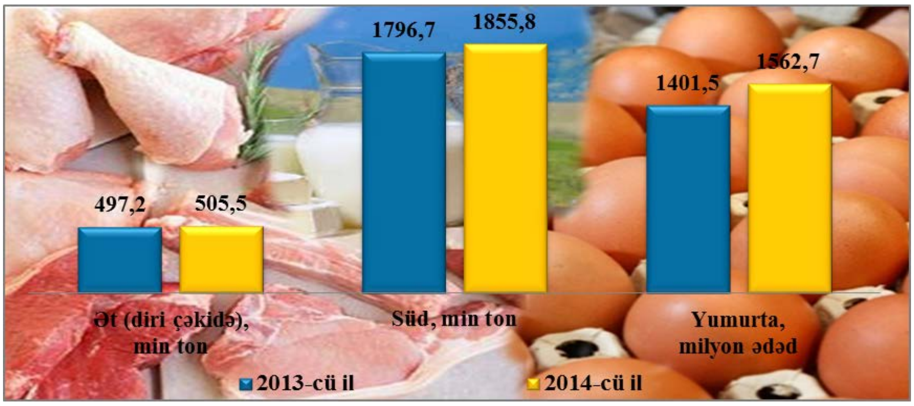

2014-cü il yanvarın 1-nə mövcud inək və camışların sayına hesablamaqla orta süd sağımı 1401 kiloqrama (2013-cü il 1363 kq) bərabər olmuşdur.

İlkin məlumatlara görə 2015-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 2706,9 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1304,0 min baş inək və camış, 8681,5 min baş qoyun və keçi mövcud olmuşdur. Keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən iribuynuzlu mal-qaranın sayı 3,6 min baş (0,1 faiz), o cümlədən inək və camışların sayı 2,4 min baş (0,2 faiz), qoyun və keçilərin sayı 51,0 min baş (0,6 faiz) artmışdır. Qaramal naxırının 48,2 faizini inək və camışlar təşkil edir.

Ötən il quşçuluq fabriklərində diri çəkidə 85,3 min ton (keçən il 73,3 min ton) quş əti, 703,3 milyon ədəd (keçən il 561,0 milyon ədəd) yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə fabriklər üzrə cəmi quşların sayı 41,1 faiz artaraq 11,6 milyonu keçmiş, hər toyuqdan orta hesabla 227 ədəd yumurta alınmışdır.

Qrafik 15

Mal-qaranın sayı, 2015-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə, min baş

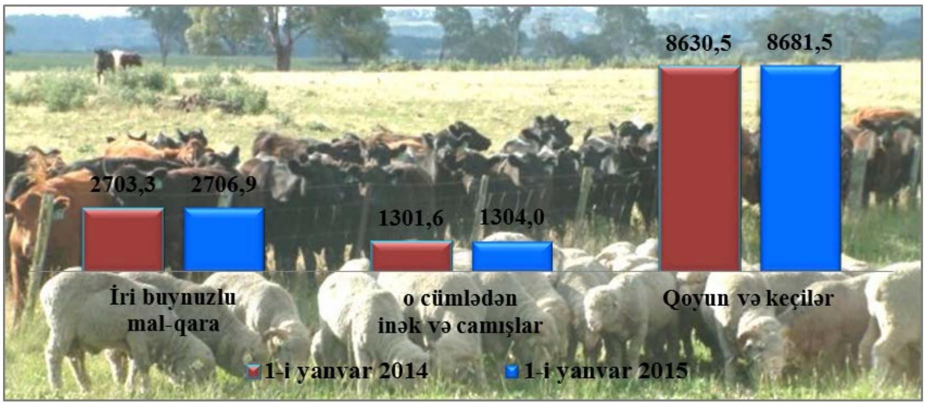

Meşə təsərrüfatı. 2014-cü ildə ölkənin meşəçilik təsərrüfatlarında istehsal edilmiş mal və xidmətlərin faktiki qiymətlərlə dəyəri 11,7 milyon manat olmuşdur.

Ötən il ölkədə 14 meşə yanğını qeydə alınmış və yanğın 58 hektar sahəni əhatə etmişdir.

Balıqçılıq təsərrüfatı. Balıqçılıq təsərrüfatları və fiziki şəxslər tərəfindən 2014-cü ildə 194,6 milyon manat dəyərində 50,1 min ton balıq ovlanmışdır.

Cədvəl 34

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatlarının ümumi məhsulu
(müvafiq illərin faktiki qiymətləri ilə, min manatla)

	2014-cü il	**2013-cü il**
Cəmi	**5 432 069,6**	**5 445 977,2**
o cümlədən: kənd təsərrüfatı	5 225 769,5	5 244 639,7
meşə təsərrüfatı	11 716,8*)	10 569,6
balıqçılıq təsərrüfatı	194 583,3*)	190 767,9

*) ilkin məlumat

Nəqliyyat

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində 222,0 milyon ton yük daşınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,9 faiz artmışdır. Qeyri-neft yüklərinin həcmi 3,4 faiz artaraq 159,0 milyon tona çatmışdır. Nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin 58,0 faizi avtonəqliyyat, 27,7 faizi boru kəməri, 9,8 faizi dəmir yolu, 4,5 faizi dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə həyata keçirilmişdir.

Qrafik 16

Yük daşınmasının ayrı-ayrı nəqliyyat növləri üzrə strukturu, yekuna nisbətən, faizlə

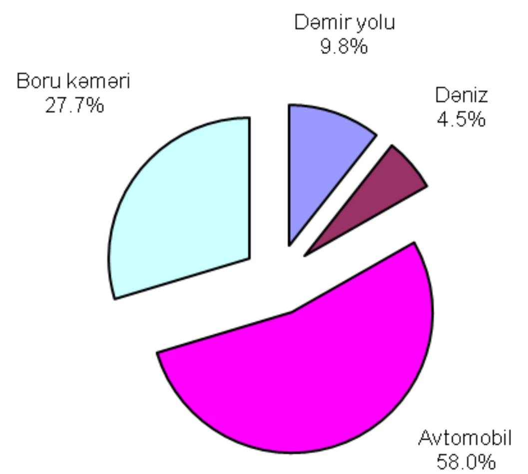

Qeyri-dövlət bölməsində yük daşınması 3,5 faiz artmış, bu bölməyə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə yük daşınmasının payı nəqliyyat sektorunda 76,4 faiz təşkil etmişdir.

Yanvar-dekabr aylarında nəqliyyatçılar 1,8 milyard nəfərə və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 4,7 faiz çox sərnişinə xidmət göstərmişdir. Sərnişinlərin 88,0 faizi avtomobil, 11,8 faizi metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmişdir.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə yük daşınması cari ilin yanvar-dekabr aylarında 21,8 milyon ton olmuşdur. Orta hesabla sutkada 592 vaqon yüklənmiş, 608 vaqon boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 22,0 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 6,8 min ton və Cənub istiqaməti üzrə 5,4 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatında daşınmış yüklərin həcmi 9,9 milyon ton təşkil etmişdir. Yüklərin 56,1 faizini neft yükləri, 43,9 faizini isə quru yüklər təşkil etmiş və bütün daşımalar xarici əlaqə üzrə həyata keçirilmişdir. Cari ilin yanvar-dekabr aylarında dəniz limanlarında 12,0 milyon ton yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmişdir. İşlənmiş yüklərin 86,9 faizini beynəlxalq tranzit yüklər təşkil etmişdir. 2015-ci ilin yanvar ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda göndərilmək üçün 167,8 min ton idxal yüklərin qalığı olmuşdur.

Qrafik 17

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

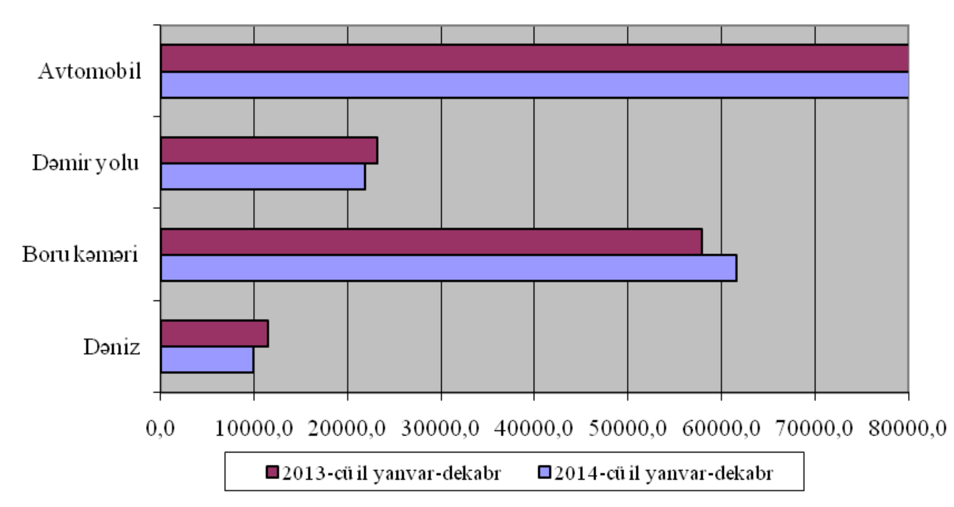

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcminə görə ən böyük paya malik olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 128,6 milyon ton yük, 1,6 milyard sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 2,7 faiz və 4,8 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 96,3 faizi avtobus, 3,7 faizi isə minik

taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişlər. Yük dövriyyəsi 2,8 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 5,1 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 4,3 faiz artaraq 215,5 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 1,8 mlyon və ya 7,6 faiz çox sərnişin daşınmış, daşınmanın 99,6 faizi dövlət, 0,4 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus hava gəmiləri ilə həyata keçirilmişdir.

Bu nəqliyyat növü ilə daşınmış yüklərin həcmi 123,8 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 45,8 milyon ton neft nəql edilmiş və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,1 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Nəqletmənin dörddə üç hissəsi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-dekabr ayları ərzində bu kəmər vasitəsilə 34,6 milyon ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində gəmilər vasitəsilə ölkəyə gətirilərək Səngəçal terminalından BTC kəməri ilə 5,6 milyon ton tranzit Türkmənistan nefti nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 21,9 milyard kub-metr və ya 9,4 faiz çox qaz nəql edilmişdir. Nəql edilmiş qazın 29,9 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 6,5 milyard kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında **"İpək yolu" nəqliyyat dəhlizinin** Azərbaycan ərazisində 53,1 milyon ton yük, 278,0 milyon nəfər və ya 7,7 faiz çox sərnişin daşınmışdır. Yüklərin 26,3 milyon tonu və ya 49,7 faizi avtomobil nəqliyyatı, 18,3 milyon tonu və ya 34,4 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 8,5 milyon tonu və ya 15,9 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Yük daşımaları fəaliyyətindən 465,9 milyon manat, sərnişin daşınmasından isə 97,9 milyon manat gəlir əldə olunmuş və müvafiq olaraq 10,7 faiz və 13,0 faiz artmışdır.

İnformasiya və rabitə

İnformasiya və rabitə sektorunda 2014-cü ilin yanvar-dekabr aylarında təsərrüfat subyektlərinə və əhaliyə 1,6 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 15,1 faiz çox xidmət göstərilmişdir. Əhaliyə göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin payı 72,5 faiz təşkil etmişdir.

Xidmətlərdən əldə olunmuş gəlirlərin 56,5 faizi mobil telefon rabitəsindən yaranmış və 2013-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə bu xidmətlərin həcmi 6,8 faiz artaraq 914,6 milyon manat təşkil etmişdir.

İstehlak bazarı

2014-cü ildə istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədi ilə ölkə bazarlarında satılmış əmtəə və xidmətlərin həcmi 30,0 milyard manat olmaqla 2013-cü illə müqayisədə 9,5 faiz artmışdır. İstehlak bazarı üzrə ümumi artımın 76,1 faizi ticarət, 23,9 faizi xidmət fəaliyyətinin hesabına yaranmışdır.

2014-cü ildə özəl bölmənin ticarət və xidmət fəaliyyəti daha da genişlənmiş və istehlakçıların alıcılıq tələbatının ödənilməsində önəmli yer tutmuşdur. Özəl təsərrüfat subyektlərində satılmış əmtəələrin və göstərilmiş xidmətlərin ümumi həcmi əvvəlki ilin səviyyəsini 10,0 faiz üstələmişdir.

Cədvəl 35

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2014-cü il, milyon manatla	2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış əmtəə və xidmətlərin ümumi həcmi	**29 974,1**	**109,5**
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	1 607,9	102,5
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	28 366,2	110,0
ondan: fərdi sahibkarlar	13 890,0	112,9

Hesabat ilində hər bir istehlakçı orta hesabla ayda 265,3 manatlıq və ya əvvəlki illə müqayisədə 23,4 manat çox əmtəə almış və pullu xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əmtəə bazarı

2014-cü ildə pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi əvvəlki illə müqayisədə 10,0 faiz artaraq 22,0 milyard manata bərabər olmuşdur.

İstehlak mallarının 99,8 faizi özəl təsərrüfat subyektlərində, o cümlədən 11,5 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə, 52,5 faizi fərdi sahibkarlara məxsus ticarət subyektlərində, 35,8 faizi əmtəə bazarlarında satılmışdır. Özəl bölmə üzrə pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi 2013-cü ilin səviyyəsini 10,0 faiz üstələmiş, bu bölmə üzrə real artımın 65,7 faizi fərdi sahibkarların ticarət fəaliyyəti sayəsində yaranmışdır.

Cədvəl 36

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2014-cü il, milyon manatla	2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi	**22 001,7**	**110,0**
o cümlədən: hüquqi şəxslər üzrə	2 580,3	108,0
fərdi sahibkarlar üzrə	11 538,4	112,8
əmtəə bazarları üzrə	7 883,0	106,6

Qrafik 18

Pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlak mallarının satışı və istehlak qiymətləri indeksinin dinamikası (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

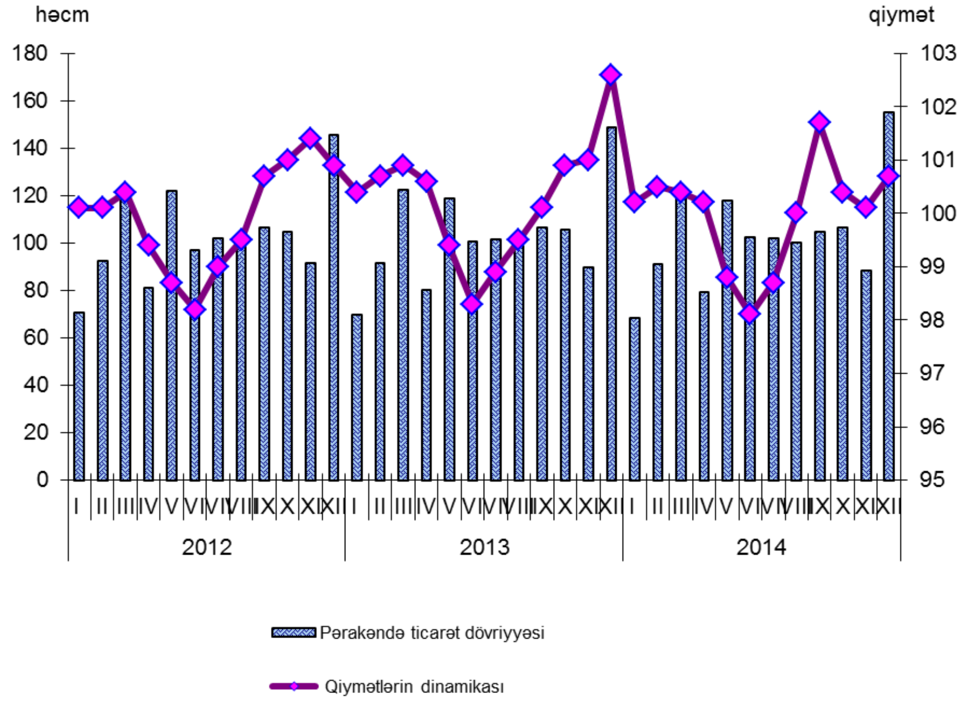

Hesabat ilində ticarət şəbəkəsindən hər bir istehlakçı orta hesabla ayda 194,7 manatlıq və ya əvvəlki illə müqayisədə 18,5 manat çox əmtəə almışdır. Bu artımın 64,9 faizi və ya 12,0 manatı hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarların ticarət subyektlərində yaranmışdır.

Qrafik 19

2014-cü ildə pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu

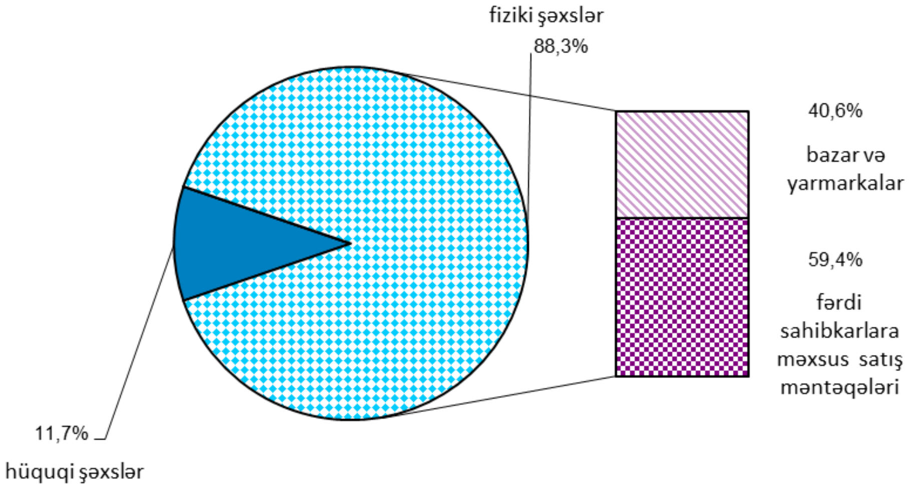

Cədvəl 37

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi	o cümlədən:	
		qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2014-cü il			
Yanvar	109,3	100,2	122,1
Yanvar-fevral	109,0	100,9	120,1
Yanvar-mart	109,2	101,2	119,9
Yanvar-aprel	109,1	102,1	117,6
Yanvar-may	108,8	102,2	116,4
Yanvar-iyun	108,9	102,8	115,5
Yanvar-iyul	109,1	103,5	115,0
Yanvar-avqust	109,3	103,5	115,4
Yanvar-sentyabr	109,4	103,2	115,9
Yanvar-oktyabr	109,6	103,3	116,1
Yanvar- noyabr	109,5	103,6	115,6
Yanvar-dekabr	110,0	103,9	116,2

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi	o cümlədən:	
		qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2013-cü il			
Yanvar	109,1	101,3	122,9
Yanvar-fevral	108,8	102,5	118,8
Yanvar-mart	109,5	102,6	120,6
Yanvar-aprel	109,4	102,4	120,0
Yanvar-may	108,8	100,6	121,0
Yanvar-iyun	109,1	100,8	121,4
Yanvar-iyul	109,2	100,6	122,0
Yanvar-avqust	109,4	100,9	121,8
Yanvar-sentyabr	109,6	101,4	121,4
Yanvar-oktyabr	109,7	101,8	121,4
Yanvar-noyabr	109,7	101,7	121,0
Yanvar-dekabr	109,9	102,7	120,2

Əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcmində qeyri-ərzaq mallarının xüsusi çəkisi artaraq 2013-cü illə müqayisədə 46,6 faizdən 49,9 faizədək yüksəlmişdir. Pərakəndə şəbəkədə satılmış qeyri-ərzaq mallarının həcmi 16,2 faiz artaraq 11,0 milyard manata çatmış, əmtəə dövriyyəsi üzrə real artımın 78,4 faizi qeyri-ərzaq mallarının satışı hesabına təmin edilmişdir. Qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi 2013-cü ilin səviyyəsini 3,9 faiz üstələmişdir.

Hər bir istehlakçı fərdi istehlak məqsədi ilə pərakəndə ticarət müəssisələrində orta hesabla ayda 97,5 manatlıq qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 97,2 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır. 2013-cü ilin müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə istehlakçılar tərəfindən qeyri-ərzaq mallarının alınmasına 15,2 manat daha çox vəsait xərcləndiyi halda, qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə bu məbləğ 3,3 manata bərabər olmuşdur.

Qrafik 20

Ərzaq (içkilər və tütün məmulatları daxil edilməklə) və qeyri-ərzaq malları üzrə pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin dinamikası (2010 =100)

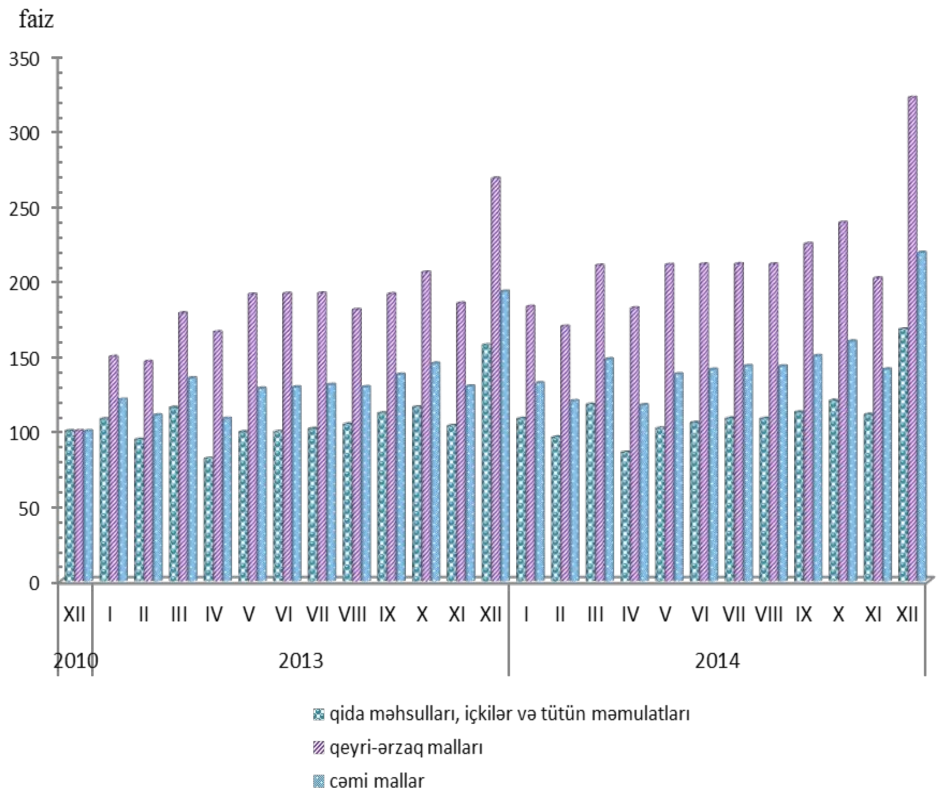

Cədvəl 38

2014-cü ildə pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin mallar üzrə strukturu

	Satışdan əldə olunan məbləğ, milyon manatla	2013-cü ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	**22 001,7**	**110,0**
o cümlədən: qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	11 023,2	103,9
toxuculuq malları, geyim və ayaqqabılar	4 113,8	119,2
elektrik malları və mebel	1 031,7	120,1
kompyuterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və digər məmulatlar	131,9	115,5
əczaçılıq və tibbi mallar	296,9	117,3
avtomobil yanacağı	1 558,8	105,0
digər qeyri-ərzaq malları	3 845,4	113,2

Hesabat ilində istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədiyi vəsaitin 50,1 faizi qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 18,7 faizi toxuculuq malları, geyim və ayaqqabıların, 4,7 faizi elektrik malları və mebelin, 0,6 faizi kompyuterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və digər məmulatların, 1,4 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 7,1 faizi avtomobil yanacağının, 17,4 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

2014-cü ildə elektron ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 6,4 milyon manatlıq və ya əvvəlki illə müqayisədə 2,4 dəfə çox istehlak malları satılmışdır. Elektron ticarət dövriyyəsinin 94,6 faizini təşkil edən qeyri-ərzaq mallarının satışı əvvəlki ilin səviyyəsini 2,5 dəfə üstələyərək 6,1 milyon manata bərabər olmuşdur.

Elektron ticarəti üzrə istehlak mallarının satışının 91,3 faizi hüquqi şəxslərin, 8,7 faizi isə fərdi sahibkarların ticarət subyektləri tərəfindən həyata keçirilmişdir.

İctimai iaşə xidmətləri

2014-cü ildə ictimai iaşə dövriyyəsinin həcmi 2013-cü illə müqayisədə 18,2 faiz artaraq 956,0 milyon manat olmuşdur. İctimai iaşə dövriyyəsinə dair əsas göstəricilər aşağıdakı kimidir:

Cədvəl 39

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2014-cü il, min manatla	2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən, faizlə
İctimai iaşə dövriyyəsinin həcmi	**956030,7**	**118,2**
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti	14774,5	105,7
qeyri-dövlət mülkiyyəti	941256,2	118,4
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	507 627,8	121,3

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 46,1 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 53,9 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə dövriyyənin həcmi 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 15,2 faiz artaraq 433,6milyon manat təşkil etmişdir.

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər

2014-cü ildə əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin həcmi 2013-cü illə müqayisədə 7,2 faiz artaraq 7,0 milyard manat olmuşdur. Artımın 59,2 faizi hüquqi şəxslərdə yaranmış və bu müəssisələrdə əhaliyə 5,2 milyard manatlıq və ya 5,7 faiz çox pullu xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 40

Pullu xidmətlərin həcmi

	2014-cü il, milyon manatla	2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən, faizlə
Pullu xidmətlərin ümumi həcmi-cəmi	**7 016,4**	**107,2**
dövlət mülkiyyəti	1 558,0	102,7
qeyri-dövlət mülkiyyəti	5 458,4	108,5
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	1 844,0	111,6

Hesabat dövründə hər bir ölkə sakini hər ay orta hesabla 62,1 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,6 manat çox müxtəlif pullu xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Cədvəl 41

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin indekslərinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	o cümlədən: hüquqi şəxslər üzrə	o cümlədən: hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki şəxslər üzrə
2013-cü il			
Yanvar	108,4	107,1	112,8
Yanvar – fevral	107,2	105,0	114,6
Yanvar – mart	107,5	104,8	116,7
Yanvar-aprel	107,3	104,9	115,5
Yanvar-may	107,3	105,5	113,4
Yanvar-iyun	107,5	105,5	114,2
Yanvar-iyul	106,8	105,1	112,8
Yanvar-avqust	106,8	105,2	112,2
Yanvar-sentyabr	107,2	105,7	112,3
Yanvar-oktyabr	106,9	105,4	111,7
Yanvar-noyabr	107,3	106,0	111,3
Yanvar-dekabr	108,2	107,0	112,1
2014-cü il			
Yanvar	107,8	106,9	110,5
Yanvar-fevral	106,9	105,5	111,3
Yanvar-mart	107,0	105,5	111,8
Yanvar-aprel	106,6	105,2	111,2
Yanvar-may	106,7	105,5	110,3
Yanvar-iyun	106,9	105,6	110,9
Yanvar-iyul	106,6	105,3	110,9
Yanvar-avqust	106,3	105,1	110,4
Yanvar-sentyabr	106,4	105,1	110,5
Yanvar-oktyabr	106,6	105,3	110,5
Yanvar-noyabr	106,5	105,1	110,6
Yanvar-dekabr	107,2	105,7	111,6

Qrafik 21

2014-cü ildə əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin mülkiyyət formaları üzrə quruluşu

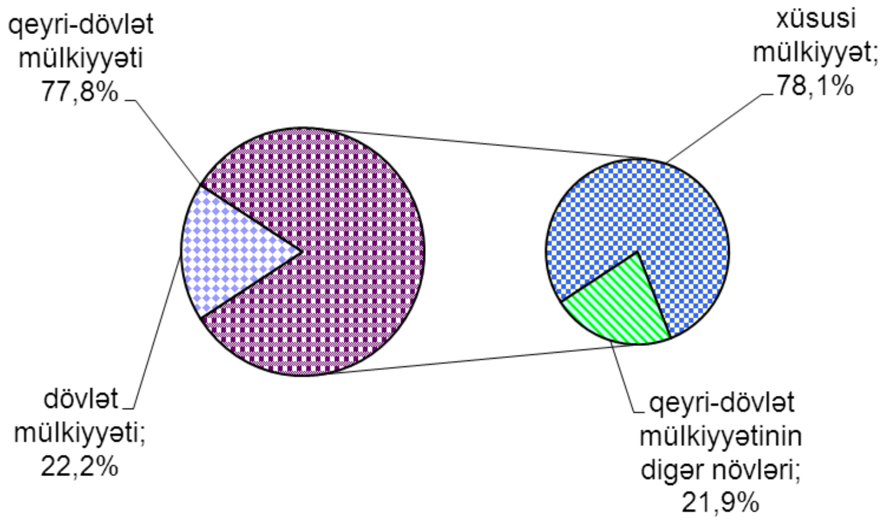

Qrafik 22

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər üzrə qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

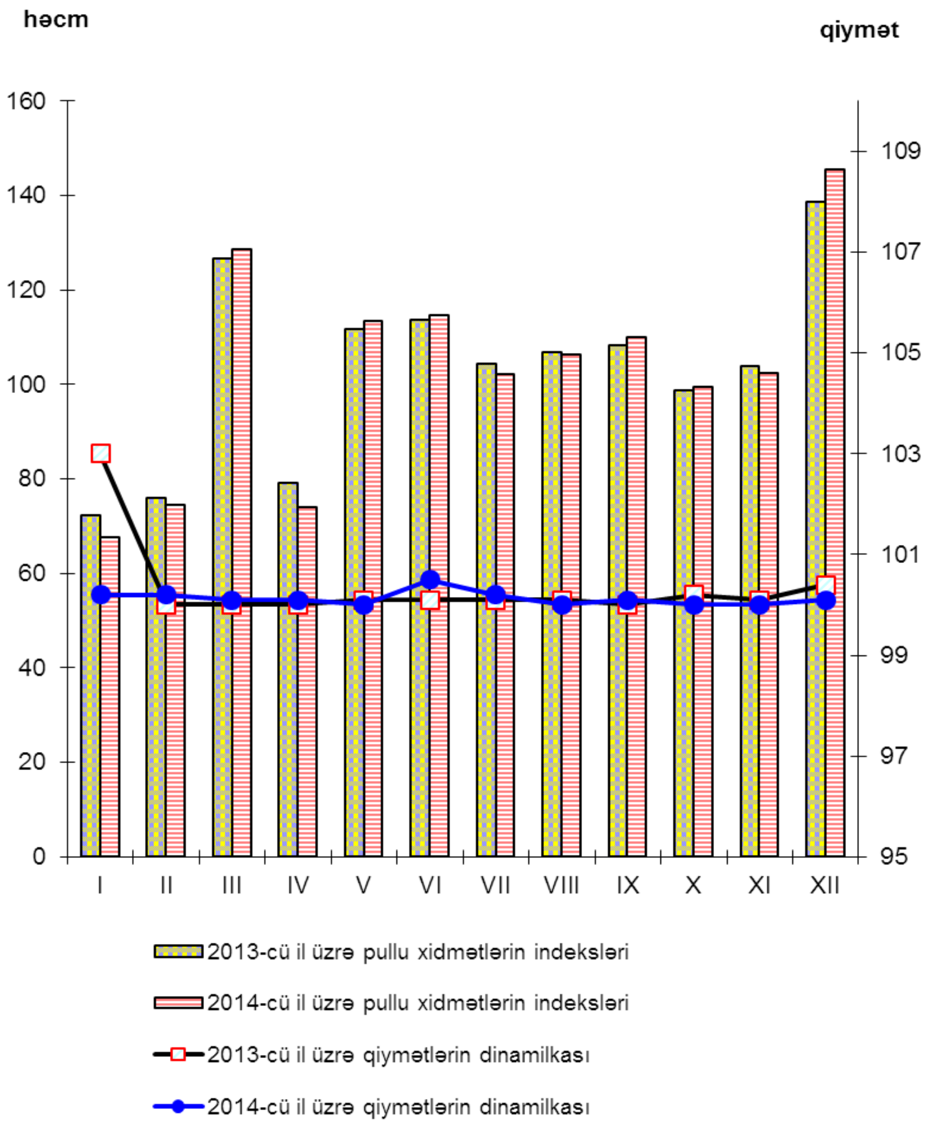

Qiymət və tarif indeksləri

Cədvəl 42

faizlə

	2014-cü ilin dekabr ayı 2014-cü ilin noyabr ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən
İstehlak qiymətləri indeksi	100,5	101,4
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	80,4	94,9
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	101,5	102,3
Nəqliyyat, poçt tarifləri indeksi	100,6	98,7

Qrafik 23

İstehlak və istehsalçı qiymət və tarif indeksləri

faizlə

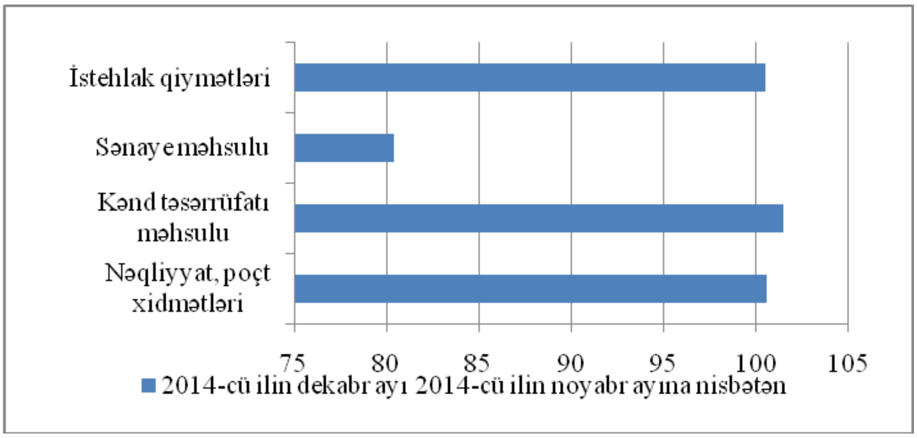

Qrafik 24

İstehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

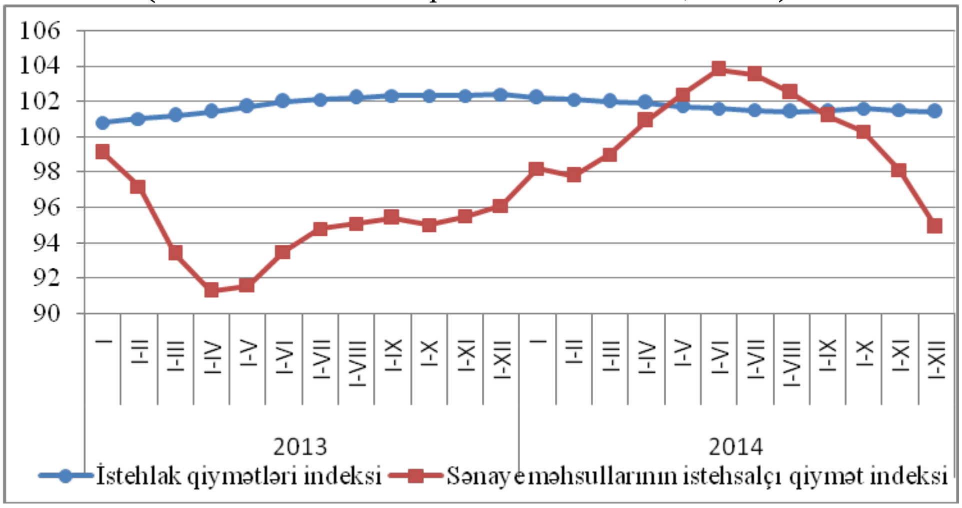

İstehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri

2014-cü ilin dekabr ayında istehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri əvvəlki aya nisbətən 0,5 faiz, əvvəlki ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən isə 1,4 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 43

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

faizlə

	Cəmi mallar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2013-cü il				
Yanvar	101,2	100,8	100,6	99,4
Fevral	100,5	101,0	101,0	99,8
Mart	100,6	101,2	101,3	100,2
I rüb	**102,5**	**101,2**	**103,2**	**100,2**
Aprel	100,4	101,4	100,9	100,8
May	99,6	101,7	99,1	101,4
İyun	98,9	102,0	97,4	101,8
II rüb	**100,4**	**102,8**	**100,6**	**103,4**

…ardı...

	Cəmi mallar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
İyul	99,3	102,1	98,3	102,0
Avqust	99,7	102,2	99,2	102,2
Sentyabr	100,1	102,3	100,1	102,2
III rüb	**98,2**	**103,0**	**95,8**	**103,2**
Oktyabr	100,7	102,3	101,2	102,2
Noyabr	100,7	102,3	101,4	102,2
Dekabr	101,9	102,4	102,6	102,2
IV rüb	**101,7**	**102,8**	**102,7**	**102,3**
2014-cü il				
Yanvar	99,8	102,2	100,2	102,6
Fevral	100,4	102,1	100,8	102,4
Mart	100,3	102,0	100,6	102,2
I rüb	**101,7**	**102,0**	**103,2**	**102,2**
Aprel	100,2	101,9	100,2	101,9
May	99,2	101,7	98,1	101,5
İyun	98,8	101,6	97,1	101,2
II rüb	**99,6**	**101,2**	**98,7**	**100,2**
İyul	99,2	101,5	98,0	100,9
Avqust	100,0	101,4	99,9	100,8
Sentyabr	101,1	101,5	102,6	101,0
III rüb	**98,5**	**101,5**	**96,2**	**100,7**
Oktyabr	100,3	101,6	100,6	101,1
Noyabr	100,1	101,5	100,2	101,1
Dekabr	100,5	101,4	101,1	101,0

…ardı...

	Qeyri-ərzaq malları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2013-cü il				
Yanvar	100,1	100,5	103,0	103,4
Fevral	100,0	100,4	100,0	103,4
Mart	100,0	100,4	100,0	103,4
I rüb	**100,2**	**100,4**	**103,1**	**103,4**
Aprel	100,0	100,4	100,0	103,3
May	100,1	100,5	100,1	103,3

...sonu

	Qeyri-ərzaq malları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
İyun	100,0	100,5	100,1	103,3
II rüb	**100,0**	**100,5**	**100,1**	**103,2**
İyul	100,0	100,5	100,1	103,3
Avqust	100,0	100,5	100,1	103,4
Sentyabr	100,2	100,5	100,0	103,4
III rüb	**100,0**	**100,5**	**100,3**	**103,6**
Oktyabr	100,4	100,5	100,2	103,4
Noyabr	100,1	100,6	100,1	103,4
Dekabr	102,7	100,8	100,4	103,5
IV rüb	**101,6**	**101,8**	**100,4**	**103,9**
2014-cü il				
Yanvar	100,0	103,5	99,1	100,2
Fevral	100,0	103,5	100,0	100,2
Mart	100,0	103,5	100,1	100,3
I rüb	**101,9**	**103,5**	**99,5**	**100,3**
Aprel	100,2	103,6	100,1	100,3
May	100,0	103,6	100,0	100,3
İyun	99,9	103,6	100,2	100,3
II rüb	**100,2**	**103,7**	**100,2**	**100,4**
İyul	100,0	103,6	100,2	100,4
Avqust	100,0	103,6	100,0	100,4
Sentyabr	100,0	103,6	100,1	100,4
III rüb	**100,0**	**103,7**	**100,4**	**100,5**
Oktyabr	100,0	103,6	100,0	100,4
Noyabr	100,0	103,5	100,0	100,4
Dekabr	100,0	103,2	100,1	100,3

2014-cü ilin dekabr ayında istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2014-cü ilin noyabr ayına nisbətən 0,1 faiz, əvvəlki ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən isə 1,6 faiz bahalaşmışdır. Bazis indeksi dedikdə dövlət tərəfindən tənzimlənən qiymət və tariflər və mövsümi xarakterə malik olan məhsullar istisna olmaqla hesablanan istehlak qiymətləri indeksi nəzərdə tutulur.

Qrafik 25

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi

faizlə

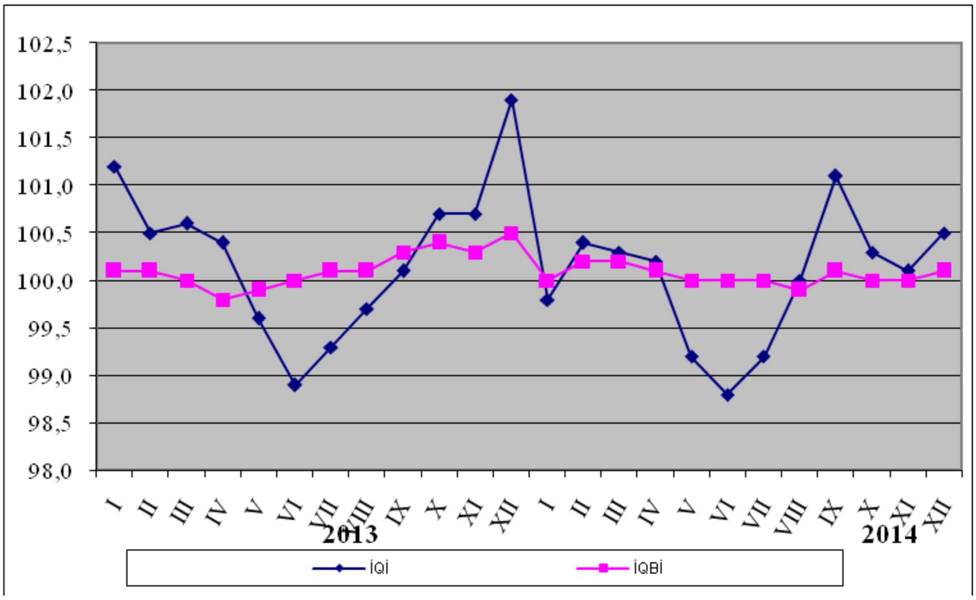

Cari ilin dekabr ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymətləri əvvəlki aya nisbətən 1,1 faiz, 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən isə 1,0 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 44

Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymət indeksləri

faizlə

	2014-cü ilin dekabr ayı 2014-cü ilin noyabr ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2012-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən
Çörək məmulatları və yarmalar	100,3	100,9	101,3
Ət məhsulları	99,7	100,3	100,5
Balıq məhsulları	101,3	114,2	100,2
Süd məhsulları, pendir və yumurta	100,5	101,5	100,0
Yağ və piylər	100,1	102,6	99,0
Meyvələr	103,9	97,8	105,2
Tərəvəzlər	104,6	94,3	104,1
Qənd, cem, bal, şokolad və konfetlər	100,0	100,1	98,6
Digər kateqoriyalara aid edilməyən yeyinti məhsulları	100,2	102,6	101,9
Qəhvə, çay, kakao	100,0	102,3	101,6
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,1	100,8	102,8
Spirtli içkilər	100,2	100,6	100,1
Tütün məmulatları	100,0	113,6	111,5

2014-cü ilin dekabr ayında qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə eyni səviyyədə qalmış, 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən isə 3,2 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 45

Qeyri-ərzaq mallarının qiymət indeksləri

faizlə

	2014-cü ilin dekabr ayı 2014-cü ilin noyabr ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2012-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən
Parçalar	100,1	99,7	101,1
Geyim	100,0	100,8	100,9
Digər paltarlar və qalantereya	100,3	100,3	102,4
Ayaqqabı	99,9	100,2	101,0
İnşaat materialları	99,8	100,9	100,4
Sıxılmış balon qazı	100,0	102,2	100,1
Duru yanacaq (ağ neft)	100,0	111,1	102,8
Mebel və ev əşyaları	100,1	101,1	101,0
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,2	100,9	100,9
Ev üçün toxuculuq məmulatları	99,9	100,8	101,2
Məişət cihazları	100,0	100,3	100,1
Kiçik elektrik cihazları	100,1	100,3	100,3
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,0	101,4	101,5
İri alət və avadanlıqlar	99,8	98,0	97,6
Kiçik alət və avadanlıqlar	99,9	100,2	100,2
Mənzilə uzun müddət qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar və xidmətlər (mebellərə qulluq etmək üçün vasitələr, unitaz və vannaların təmizlənməsi üçün vasitələr, qabların yuyulması üçün vasitələr və s.)	100,0	101,0	100,6
Dərmanlar	100,0	100,1	100,4
Tibb təyinatlı digər məhsullar	99,9	100,5	100,2
Müalicə ləvazimatları və cihazları	99,7	100,8	103,2
Minik avtomobili	99,7	97,3	96,8
Velosiped	100,0	100,8	101,1
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,0	100,3	100,1
Yanacaq və sürtkü materialları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	129,8	102,5

…ardı

	2014-cü ilin dekabr ayı 2014-cü ilin noyabr ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2012-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən
Telefon (faksimil) aparatı	99,6	97,9	99,1
Fotoqrafiya, kinematoqrafiya avadanlıqları və optik cihazlar	99,8	98,7	99,7
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator,fərdikompyuter, noutbuk, planşet kompyuter)	99,6	99,2	100,1
Uzunmüddətli istifadə üçün istirahət əşyaları və musiqi alətləri	100,0	98,5	99,7
Oyuncaqlar	100,2	100,2	99,7
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət etmək üçün əşyalar	100,1	99,7	99,0
Ev heyvanları üçün yemlər	100,0	96,2	99,5
Kitablar	100,0	102,1	101,3
Qəzetlər və dövri nəşrlər	100,0	100,8	102,0
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	100,1	100,8	100,5
Elektrik cihazları (elektrik fenlər)	100,2	101,6	100,8
Şəxsi gigiyena əşyaları və digər məmulatlar	99,9	100,7	100,4
Zərgərlik məmulatları	99,1	98,7	99,7
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,5	101,8	100,9

2014-cü ilin dekabr ayında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin qiymət və tarifləri əvvəlki aya nisbətən 0,1 faiz, 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən isə 0,3 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 46

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin qiymət (tarif) indeksləri

faizlə

	2014-cü ilin dekabr ayı 2014-cü ilin noyabr ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2012-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,2	102,0	100,8
Ayaqqabıların təmiri	100,0	100,7	103,8
İcarəçi tərəfindən faktiki ödənilmiş icarə haqqı	99,7	108,2	103,3
Mənzil sahəsinin saxlanması və təmiri üçün lazım olan materiallar	100,1	102,4	100,6
Soyuq su təchizatı	100,0	100,0	100,0
Zibilin daşınması	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0
Elektrik enerjisi	100,0	100,0	100,0
Təbii qaz	100,0	100,0	100,0
İsti su, buxar təchizatı	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,0	102,8	101,5
Məişət cihazlarının təmiri	100,2	101,1	101,1
Ev və məişət xidmətləri	100,0	100,0	101,1
Tibbi xidmət	100,0	102,2	99,9
Stomatoloji xidmət	100,0	101,5	100,4
Tibbi laboratoriya xidmətləri və digər tibbi xidmətlər	100,0	103,6	102,3
Xəstəxana xidmətləri	100,0	101,3	102,6
Avtomobillərin təmiri	100,0	101,5	102,0
Nəqliyyat vasitələri ilə bağlı digər xidmətlər	100,0	100,4	99,6
Dəmir yolu ilə sərnişindaşıma xidməti	102,3	107,3	98,8
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	100,0	102,5	100,5
Hava nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma	105,2	108,8	110,1
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma	100,0	88,5	95,7

.. ardı

	2014-cü ilin dekabr ayı 2014-cü ilin noyabr ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar- dekabr ayları 2012-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən
Digər nəqliyyat xidmətləri	100,0	102,3	101,3
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	86,8	96,2
Oyun avtomatlarının xidməti	100,0	99,4	101,6
Kompleks istirahətin təşkili	100,0	97,8	99,3
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	104,8	104,5
Restoranlar və kafelər	100,3	101,1	101,4
Mehmanxana xidməti	100,2	102,2	99,7
Bərbərxana və kosmetik xidmətlər	100,3	101,8	101,3
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası	100,0	100,0	100,0
Sadalanan kateqoriyalara aid edilməyən digər xidmətlər	100,0	100,4	176,1

Cədvəl 47

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2014-cü ilin dekabr ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi mallar və xidmətlər üzrə	Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün	Qeyri-ərzaq malları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,2	100,5	100,0	100,1
Abşeron	100,5	100,9	100,2	100,0
Gəncə-Qazax	100,9	101,6	100,3	100,3
Şəki-Zaqatala	100,5	101,0	99,9	100,1
Lənkəran	100,2	100,5	100,0	100,0
Quba-Xaçmaz	100,7	101,7	99,9	100,1
Aran	100,5	101,1	100,0	100,0
Yuxarı Qarabağ	100,4	100,7	100,0	100,0
Dağlıq Şirvan	100,3	101,0	99,6	100,0
Naxçıvan	100,5	100,8	100,6	100,0

Qrafik 26

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri

(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

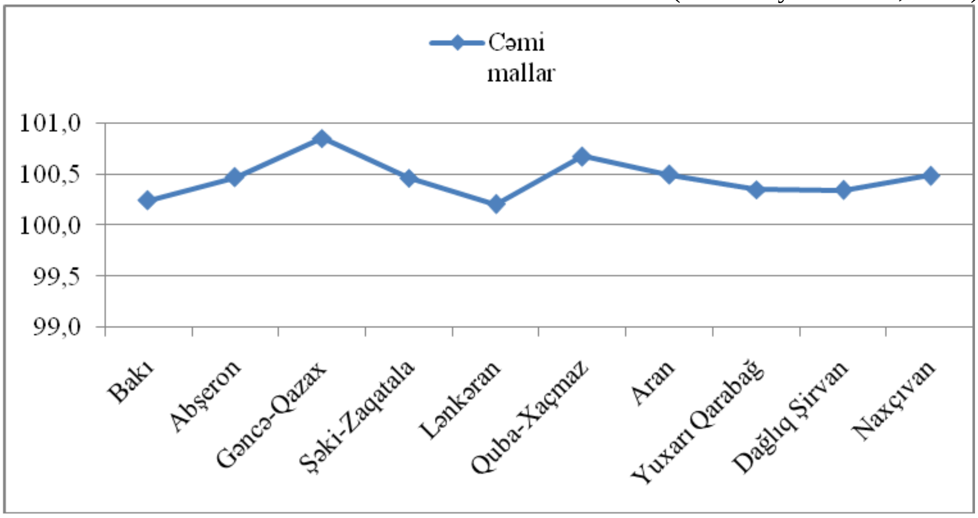

Cədvəl 48

2014-cü ilin dekabr ayı üçün ölkə üzrə əsas ərzaq məhsullarının orta bazar qiymətləri və indeksləri

Malın adı	2014-cü ilin dekabr ayı (kq, manatla)	2013-cü ilin dekabr ayı (kq, manatla)	2014-cü ilin dekabr ayı 2014-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2014-cü ilin dekabr ayı 2013-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə
Mal əti	7,53	7,70	99,1	97,8
Qoyun əti	9,37	9,29	99,7	100,9
Toyuq əti	3,17	3,40	100,0	93,2
Kərə yağı	6,86	6,64	100,1	103,3
Bitki yağı	2,24	2,25	99,9	99,6
Marqarin	2,48	2,49	100,2	99,6
Süd	0,90	0,88	101,1	102,3
Qatıq	1,54	1,57	100,3	98,1
Brınza pendiri	5,00	4,99	100,3	100,2
Yumurta (10 ədəd)	1,21	1,35	110,0	89,6
Şəkər tozu	0,98	0,99	100,0	99,0
Qənd	1,40	1,44	100,1	97,2

...ardı

Malın adı	2014-cü ilin dekabr ayı (kq, manatla)	2013-cü ilin dekabr ayı (kq, manatla)	2014-cü ilin dekabr ayı 2014-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2014-cü ilin dekabr ayı 2013-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə
Çay	4,64	4,42	100,1	105,0
Duz	0,53	0,50	100,2	106,0
Buğda unu	0,79	0,77	100,2	102,6
Çörək	0,60	0,60	100,0	100,0
Düyü	1,75	1,59	100,5	110,1
Manna yarması	1,72	1,69	100,3	101,8
Qarabaşaq yarması	1,63	1,64	105,0	99,4
Makaron	1,47	1,50	100,0	98,0
Vermişel	1,45	1,46	100,1	99,3
Kartof	0,83	0,89	108,4	93,3
Kələm	0,70	0,44	98,1	159,1
Baş soğan	0,47	0,63	103,9	74,6
Sarımsaq	2,33	1,84	106,5	126,6
Çuğundur	0,90	0,84	100,3	107,1
Yerkökü	1,02	0,93	101,7	109,7
Xiyar	1,34	1,49	102,5	89,9
Pomidor	1,89	1,80	102,1	105,0
Göyərti (1 dəstə)	0,17	0,19	96,8	89,5
Alma	0,81	0,78	100,6	103,8
Armud	1,84	1,77	113,0	104,0
Nar	1,31	1,42	125,3	92,3
Üzüm	2,06	1,76	111,1	117,0
Banan	2,46	2,46	99,9	100,0

İstehsalçı və idxal-ixrac mallarının qiymət indeksləri

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2014-cü ilin dekabr ayında bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 1,5 faiz bahalaşmışdır. Bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri uyğun olaraq 2,2 və 0,8 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində əvvəlki ayla müqayisədə balıq və sair balıqçılıq məhsulları üzrə istehsalçı qiymətləri 2,3 faiz bahalaşmış, meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri üzrə isə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 49

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

faizlə

	2014-cü ilin dekabr ayı 2014-cü ilin noyabr ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən
Bitkiçilik və heyvandarlıq məhsulları	101,5	102,3
o cümlədən: bitkiçilik məhsulları	102,2	101,5
heyvandarlıq məhsulları	100,8	103,0
Meşə təsərrüfatı	100,0	103,1
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	102,3	109,7

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2014-cü ilin dekabr ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 19,6 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 22,3 faiz, emal sənayesi üzrə isə istehsalçı qiymətləri indeksi 2,1 faiz aşağı düşmüşdür.

Ay ərzində elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı üzrə və su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı üzrə isə heç bir dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 50

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

faizlə

	2014-cü ilin dekabr ayı 2014-cü ilin noyabr ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	80,4	94,9
Mədənçıxarma sənayesi	77,7	92,0
Emal sənayesi	97,9	115,7
Elektirk enerjisi, qaz və buxar bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

Nəqliyyat, poçt və rabitə tarifləri indeksləri. 2014-cü ilin dekabr ayında nəqliyyat və poçt tarifləri indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 0,6 faiz, o cümlədən yükdaşıma tarifləri 0,1 faiz, sərnişindaşıma tarifləri isə 2,6 faiz bahalaşmışdır. Poçt və kuryer tarifləri indeksi və həmçinin rabitə tarifləri indeksi üzrə əvvəlki ayla müqayisədə heç bir dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 51

Nəqliyyat, poçt və rabitə tarifləri indeksi

faizlə

	2014-cü ilin dekabr ayı 2014-cü ilin noyabr ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən
Nəqliyyat və poçt xidmətləri	100,6	98,7
o cümlədən: Yükdaşıma nəqliyyatı	100,1	97,7
Sərnişindaşıma nəqliyyatı	102,6	102,6
Poçt və kuryer xidmətləri	100,0	100,4
Rabitə xidmətləri	100,0	91,6

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. Mənzil bazarında qiymət indeksi 2014-cü ilin IV rübündə 2014-cü ilin III rübü ilə müqayisədə 0,6 faiz, əvvəlki ilin müvafiq rübünə nisbətən isə 10,1 faiz artmışdır.

İlkin mənzil bazarında qiymətlər əvvəlki rüblə müqayisədə 0,9 faiz, əvvəlki ilin müvafiq rübünə nisbətən 9,1 faiz, təkrar mənzil bazarında qiymətlər əvvəlki rüblə müqayisədə 0,6 faiz, əvvəlki ilin müvafiq rübü ilə müqayisədə isə 10,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 52

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

faizlə

	2014-cü ilin IV rübü 2014-cü ilin III rübünə nisbətən	2014-cü ilin IV rübü 2013-cü ilin IV rübünə nisbətən
Mənzil bazarında qiymət indeksi	**100,6**	**110,1**
o cümlədən: **İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi**	**100,9**	**109,1**
o cümlədən: birtipli mənzillər	100,0	102,7
yaxşı layihələndirilmiş mənzillər	101,1	112,0
elit mənzillər	100,4	103,8
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	**100,6**	**110,1**
o cümlədən: aşağı keyfiyyətli mənzillər	101,3	114,6
birtipli mənzillər	100,5	108,6
yaxşı layihələndirilmiş mənzillər	99,8	102,0
elit mənzillər	100,0	105,8

Qrafik 27

Mənzil bazarında qiymətlərin dəyişməsi

(əvvəlki rübə nisbətən, faizlə)

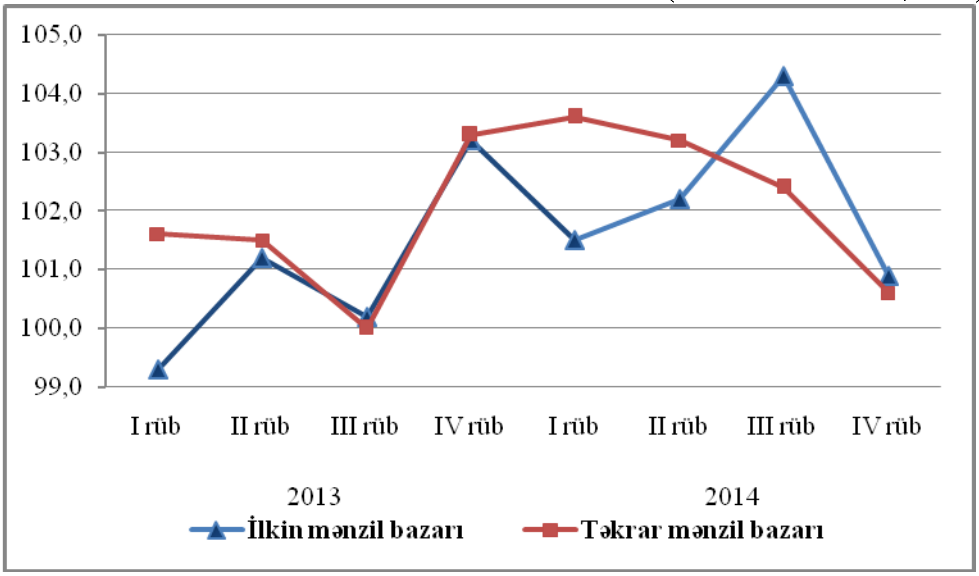

İdxal olunan malların qiymət indeksləri. Ölkəyə idxal olunan malların qiymət indeksi 2014-cü ilin noyabr ayında əvvəlki aya nisbətən 100,3 faiz, MDB ölkələrindən idxal olunan mallar üzrə 100,6 faiz, digər ölkələrdən idxal olunan mallar üzrə isə 100,3 faiz təşkil etmişdir.

Təsnif edilmiş emal mərhələləri üzrə idxal edilmiş investisiya mallarının qiymətləri 0,4 faiz və istehlak mallarının qiymətləri 0,3 faiz ucuzlaşmış, aralıq məhsulların qiymətləri 0,4 faiz və digər malların qiymətləri 1,2 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 53

İdxal olunan malların qiymət indeksləri

faizlə

	2014-cü ilin noyabr ayı 2014-cü ilin oktyabr ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2013-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən
Bütün mallar üzrə	**100,3**	**100,4**
Emal mərhələləri üzrə		
İnvestisiya malları	99,6	101,1
Aralıq məhsullar	100,4	100,5
o cümlədən: energetika məhsulları	100,3	96,7
digər aralıq məhsullar	100,4	100,5
İstehlak malları	99,7	101,7
o cümlədən: qısa müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	99,7	103,6
uzun müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	99,8	99,3
ikili istifadə xüsusiyyətli mallar	99,4	100,7
Digər mallar	101,2	97,2

İxrac olunan malların qiymət indeksləri. Ölkədən ixrac olunan malların qiymət indeksi 2014-cü ilin noyabr ayında əvvəlki aya nisbətən 91,8 faiz, MDB ölkələrinə ixrac olunan mallar üzrə 98,6 faiz, digər ölkələrə ixrac olunan mallar üzrə isə 91,3 faiz təşkil etmişdir.

Emal mərhələləri üzrə ixrac olunan aralıq məhsulların qiymətləri 8,5 faiz ucuzlaşmış, istehlak mallarının qiymətləri 1,9 faiz bahalaşmışdır. İnvestisiya mallarının və digər malların qiymətləri isə dəyişməz olaraq qalmışdır.

Cədvəl 54

İxrac olunan malların qiymət indeksləri

faizlə

	2014-cü ilin noyabr ayı 2014-cü ilin oktyabr ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2013-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən
Bütün mallar üzrə	**91,8**	**96,1**
o cümlədən: Neft və neft məhsulları daxil olmadan	**96,7**	**98,3**
Emal mərhələləri üzrə		
İnvestisiya malları	100,0	99,1
Aralıq məhsullar	91,5	91,8
o cümlədən: energetika məhsulları	91,5	89,4
digər aralıq məhsullar	92,7	102,5
İstehlak malları	101,9	98,9
o cümlədən: qısa müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	101,9	99,3
uzun müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	99,9	92,6
ikili istifadə xüsusiyyətli mallar	109,0	90,1
Digər mallar	100,0	99,9

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumata görə, ölkənin bank-kredit təşkilatları tərəfindən verilmiş kreditlərin həcmi 2014-cü il dekabrın 1-i vəziyyətinə 18,2 milyard manat təşkil edərək əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 19,1 faiz artmışdır. Qüvvədə olan kreditlərin 33,8 faizi dövlət, 63,3 faizi özəl banklar, 2,9 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatlarının payına düşmüşdür.

Kreditlərin 79,5 faizini uzunmüddətli kreditlər təşkil etmiş, 5,4 faizinin ödənilmə vaxtı keçmişdir.

Cədvəl 55

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2014-cü il dekabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat
Kredit qoyuluşları – cəmi	18151,9
o cümlədən: - qısamüddətli	3715,8
- uzunmüddətli	14436,1
Ödənilmə vaxtı keçmiş kreditlər	981,5
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	5,4

Qrafik 28

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu, mlrd. manat

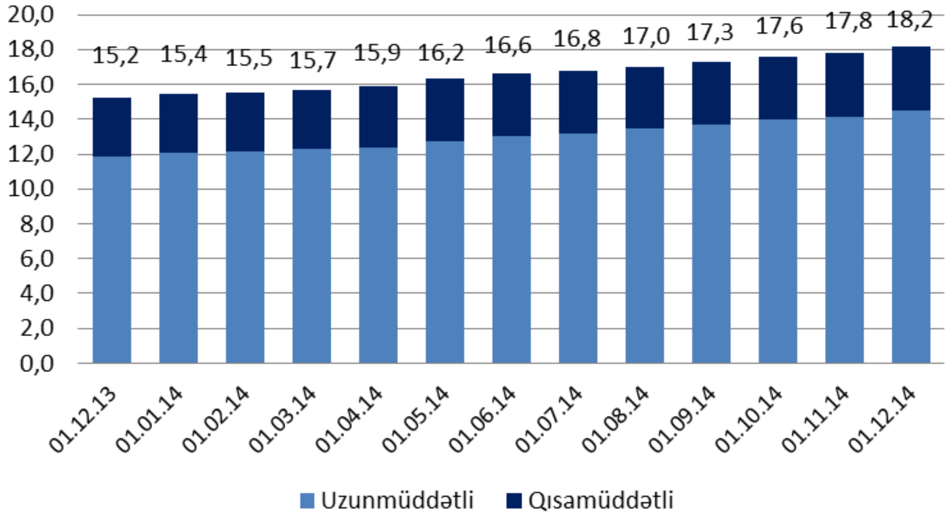

Məşğulluq və işsizlik

2015-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 4840,7 min nəfər olmuş, onlardan 4602,9 min nəfərini iqtisadi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əhali təşkil etmişdir.

2014-cü il dekabrın 1-i vəziyyətinə muzdla işləyənlərin sayı 1507,7 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət bölməsində 883,7 min nəfər, qeyri-dövlət bölməsində isə 624,0 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 36,4 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1471,3 min nəfər çalışmışdır. Muzdla işləyənlərin tərkibində qeyri-kənd təsərrüfatı sahəsində əmək fəaliyyəti ilə məşğul olanlar 1463,4 min nəfər təşkil etmişdir.

Müəssisə və təşkilatlarda muzdla çalışan işçilərin 22,1 faizi məhsul istehsalı sahələrində, onlardan 6,8 faizi tikintidə, 6,2 faizi emal sənayesində, 3,0 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahəsində, 2,4 faizi mədənçıxarma sənayesində, 2,0 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahəsində, 1,7 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sahəsində məşğul olmuşlar.

Xidmət sahəsində çalışanların 22,5 faizi təhsil, 18,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,7 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,7 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,9 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,8 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, 3,8 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 2,0 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 0,8 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində cəmlənmişdir.

2015-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 28,7 min nəfər olmuş, onların 39,4 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizliyə görə müavinətin orta məbləği 289,2 manat olmuşdur.

Cədvəl 56

Məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu verilmiş şəxslərin və işsizlik müavinəti alanların sayı
(1 yanvar 2015-ci il vəziyyətinə)

(nəfər)

	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	**28 690**	**1 613***
Bakı şəhəri – cəmi	**11 448**	**701**
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	**1 732**	**165**
o cümlədən: Xızı rayonu	118	8
Abşeron rayonu	347	44
Sumqayıt şəhəri	1 267	113
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	**1 941**	**149**
o cümlədən: Gəncə şəhəri	580	55
Qazax rayonu	449	18
Ağstafa rayonu	127	7
Tovuz rayonu	105	19
Şəmkir rayonu	269	17
Gədəbəy rayonu	183	3
Daşkəsən rayonu	5	1
Samux rayonu	13	1
Göygöl rayonu	105	13
Goranboy rayonu	55	14
Naftalan şəhəri	50	1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	**831**	**73**
o cümlədən: Balakən rayonu	83	3
Zaqatala rayonu	34	8
Qax rayonu	241	18
Şəki rayonu	250	22
Oğuz rayonu	33	10
Qəbələ rayonu	190	12

...ardı...

	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	**876**	**27**
o cümlədən: Astara rayonu	85	-
Lənkəran rayonu	264	12
Lerik rayonu	38	1
Yardımlı rayonu	107	1
Masallı rayonu	117	4
Cəlilabad rayonu	265	9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	**892**	**75**
o cümlədən: Qusar rayonu	352	5
Xaçmaz rayonu	63	14
Quba rayonu	250	24
Şabran rayonu	157	12
Siyəzən rayonu	70	20
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	**7 195**	**241**
o cümlədən: Göyçay rayonu	419	27
Beyləqan rayonu	78	4
Ağcabədi rayonu	377	4
Bərdə rayonu	1 499	20
Neftçala rayonu	239	5
Biləsuvar rayonu	383	24
Salyan rayonu	122	6
Yevlax rayonu	432	8
Mingəçevir şəhəri	1 568	40
Ağdaş rayonu	24	7
Ucar rayonu	26	1
Zərdab rayonu	35	5
Kürdəmir rayonu	388	13
İmişli rayonu	47	13
Saatlı rayonu	33	6
Sabirabad rayonu	392	31
Hacıqabul rayonu	427	6
Şirvan şəhəri	706	21
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	**1 694**	**102**
o cümlədən: Cəbrayıl rayonu	248	39
Füzuli rayonu	26	2
Ağdam rayonu	770	30

... sonu

	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Tərtər rayonu	500	19
Xocalı rayonu	77	6
Şuşa rayonu	36	5
Xocavənd rayonu	37	1
Xankəndi şəhəri	-	-
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	**1 321**	**40**
o cümlədən: Kəlbəcər rayonu	879	8
Laçın rayonu	181	16
Qubadlı rayonu	209	9
Zəngilan rayonu	52	7
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	**760**	**40**
o cümlədən: Qobustan rayonu	50	5
İsmayıllı rayonu	382	5
Ağsu rayonu	158	8
Şamaxı rayonu	170	22
Naxçıvan iqtisadi rayonu – cəmi	**-**	**-**
o cümlədən: Naxçıvan şəhəri	-	-
Sədərək rayonu	-	-
Şərur rayonu	-	-
Babək rayonu	-	-
Şahbuz rayonu	-	-
Culfa rayonu	-	-
Ordubad rayonu	-	-
Kəngərli rayonu	-	-

*"Məşğulluq haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2 iyul 2001-ci il tarixli Qanununa əsasən işsizlik statusuna malik olan şəxslərdən bir qismi işsizlik müavinəti almışlar (müavinətin ödənilməsi müddəti Qanunda nəzərdə tutulmuş hallardan başqa 12 aylıq dövr ərzində 26 təqvim həftəsindən çox ola bilməz).

Dövlət büdcəsi

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında dövlət büdcəsinə 17,2 milyard manat vəsait daxil olmuş, büdcədən müxtəlif sosial və iqtisadi tədbirlərin maliyyələşdirilməsinə 15,1 milyard manat xərclənmiş, büdcənin icrasında yaranmış 2,1 milyard manat profisit ümumi daxili məhsulun 3,9 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 57

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları
Gəlirlər – cəmi	**17168,9**
o cümlədən:	
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	876,7
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	2217,1
Torpaq vergisi	32,9
Əmlak vergisi	128,6
Əlavə dəyər vergisi	2799,3
Aksiz	754,5
Mədən vergisi	113,4
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	650,9
ondan: idxal rüsumu	339,1
Digər vergilər	178,7
Digər daxilolmalar	9416,8

Daxilolmaların 16,3 faizi əlavə dəyər vergisi, 12,9 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 5,1 faizi fiziki şəxslərın gəlir vergisi, 4,4 faizi aksizlər, 3,8 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 2,7 faizi digər vergilər, 54,8 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 58

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları
Xərclər – cəmi	**15096,9**
o cümlədən: Ümumi Dövlət Xidmətləri	1201,6
ondan: beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	121,3
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq -mühafizə və prokurorluq orqanları	920,4
Təhsil	1209,0
Səhiyyə	552,7
Sosial müdafiə və sosial təminat	1781,9
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	260,9
İqtisadiyyata	6124,0
ondan: - mənzil və kommunal təsərrüfatı	322,1
- kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı balıqçılıq,ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	433,4
- sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	5018,5
- nəqliyyat və rabitə	72,8
Digər xərclər	3046,4
Profisit	**2072,0**

Büdcə vəsaitlərinin 6,1 milyard manatı (40,5 faizi) iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsinə, 1,8 milyard manatı (11,8 faizi) əhalinin sosial müdafiəsi və sosial təminatına, 1,2 milyard manatı (8,0 faizi) təhsilin, 552,7 milyon manatı (3,7 faizi) isə səhiyyənin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Cədvəl 59

Büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Gəlirlər – cəmi	**100,0**	**31,9**
o cümlədən: Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	5,1	1,6
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	12,9	4,1
Torpaq vergisi	0,2	0,1
Əmlak vergisi	0,8	0,2
Əlavə dəyər vergisi	16,3	5,2
Aksiz	4,4	1,4
Mədən vergisi	0,7	0,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	3,8	1,2
ondan: idxal rüsumu	2,0	0,6
Digər vergilər	1,0	0,4
Digər daxilolmalar	54,8	17,5

Cədvəl 60

Büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Xərclər – cəmi	**100,0**	**28,1**
o cümlədən: Ümumi Dövlət Xidmətləri	8,0	2,2
ondan: beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	0,8	0,2
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	6,1	1,7
Təhsil	8,0	2,3
Səhiyyə	3,7	1,0
Sosial müdafiə və sosial təminat	11,8	3,3
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	1,7	0,5
İqtisadiyyata	40,5	11,4
ondan: - mənzil və kommunal təsərrüfatı	2,1	0,6
- kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	2,9	0,8
- sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	33,2	9,3
- nəqliyyat və rabitə	0,5	0,1
Digər xərclər	20,2	5,7
Profisit	**-**	**3,9**

Qrafik 29

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında büdcə gəlirlərinin strukturu

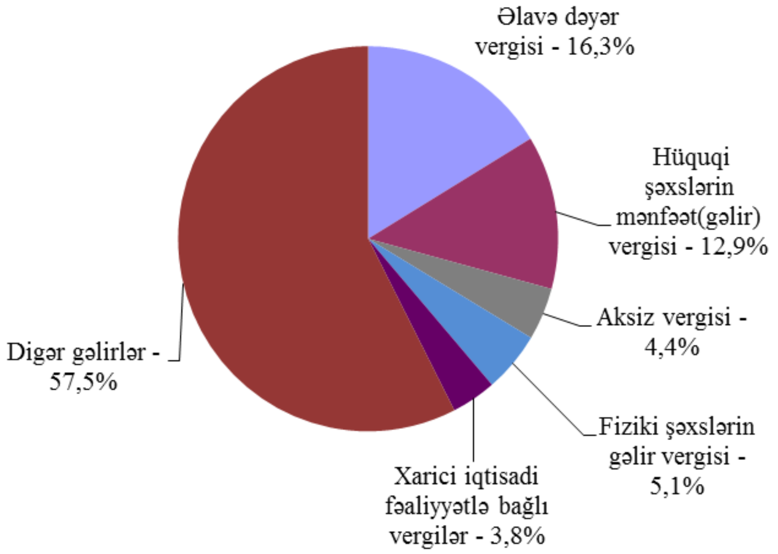

Qrafik 30

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında büdcə xərclərinin strukturu

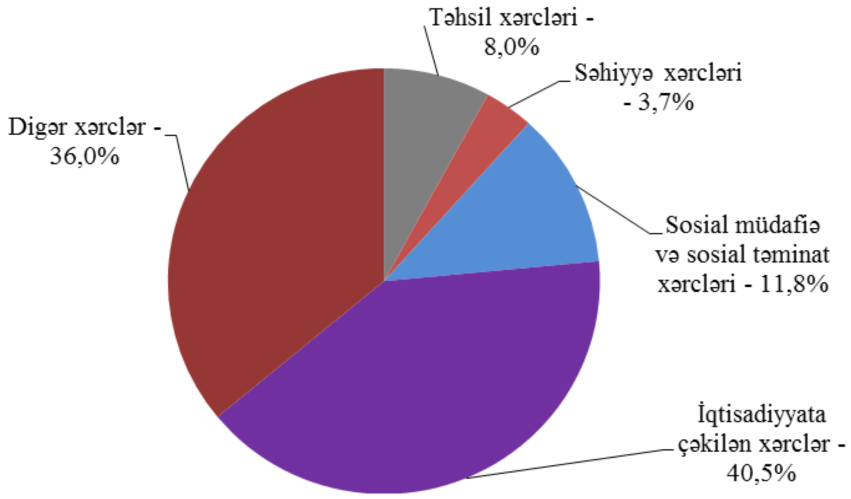

Xarici ticarət

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycan Respublikasının rezidentləri dünyanın 147 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 108 ölkəyə əmtəə ixrac olunmuş, 135 ölkədən idxal olunmuşdur.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən 2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında xarici ölkələrlə 28,8 milyard ABŞ dolları məbləğində ticarət, o cümlədən 20,7 milyard dollarlıq ixrac və 8,1 milyard dollarlıq idxal əməliyyatları aparılmış, 12,6 milyard dollarlıq müsbət saldo yaranmışdır. 2013-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən əmtəə mübadiləsinin dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 6,6 faiz azalmışdır. Ticarət əlaqələrinin 90,8 faizi və ya 26,2 milyard dolları MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərlə, o cümlədən 47,9 faizi və ya 13,8 milyard dollarlıq hissəsi Avropa İttifaqı ölkələri ilə, 9,2 faizi, yaxud 2,6 milyard dolları MDB üzvü dövlətləri ilə həyata keçirilmiş və bu ölkə qrupları ilə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi müvafiq olaraq 3,9 faiz və 27,5 faiz azalmışdır. Xarici ticarət dövriyyəsi iştirakçılarının 44-ü Avropa, 33-ü Amerika, 43-ü Asiya ölkələri və digərləridir.

MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərə ixrac olunmuş malların dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 0,5 faiz artmış və 19,9 milyard dollar həcmində məhsul göndərilmişdir. MDB ölkələrinə ixrac olunmuş malların həcmi 39,2 faiz azalaraq 787,2 milyon dollar təşkil etmişdir. İxracın 3,8 faizi MDB, 11,1 milyard dolları (53,4 faizi) Avropa İttifaqı ölkələri ilə, 8,8 milyard dolları (42,8 faizi) isə digər dövlətlərlə həyata keçirilmişdir.

2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları ərzində ölkəmizə idxal olunmuş malların 6,3 milyard dollarlığı MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər ölkələrdən daxil olmuşdur. İdxalın 22,8 faizi və ya 1,8 milyard dolları MDB üzvü dövlətlərinin, 33,8 faizi və ya 2,7 milyard dolları Avropa İttifaqı ölkələrinin, 43,4 faizi və ya 3,6 milyard dolları isə digər dövlətlərin hesabına formalaşmışdır.

Xarici ticarət dövriyyəsinin beşdə dörd hissəsindən çoxu (83,6 faizi) İtaliya, Almaniya, İndoneziya, Rusiya, Fransa, Türkiyə, İsrail, ABŞ, Böyük Britaniya, İspaniya, Hindistan, Tailand, Çin, Çexiya, Gürcüstan, Portuqaliya, Tayvan, Avstriya və Ukrayna dövlətlərinin hesabına formalaşmışdır.

Mal mübadiləsinin 89,6 faizi, o cümlədən ixracın 94,7 faizi və idxalın 76,8 faizi sərbəst dönərli valyuta ilə hesablaşmalar əməliyyat növü ilə həyata keçirilmiş və bu hesablaşmaların dövriyyə üzrə həcmi 2013-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 7,3 faiz azalmışdır.

Ölkəmizə idxal olunmuş malların ümumi həcminin 14,4 faizi Rusiyanın, 13,9 faizi Türkiyənin, 10,6 faizi Böyük Britaniyanın, 7,8 faizi Çinin, 7,7 faizi Almaniyanın, 6,2 faizi ABŞ-ın, 4,6 faizi Ukraynanın, 2,9 faizi İtaliyanın, 2,5 faizi Qazaxıstanın, 2,4 faizi Braziliyanın, 2,3 faizi Yaponiyanın, 2,1 faizi Koreyanın, 2,0 faizi Niderlandın, hər birində 1,7 faiz olmaqla İran və Fransanın, 1,1 faizi Gürcüstanın, 16,1 faizi isə digər ölkələrin payına düşür.

Qrafik 31

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında idxalda daha çox paya malik olan dövlətlər
(milyon ABŞ dolları ilə)

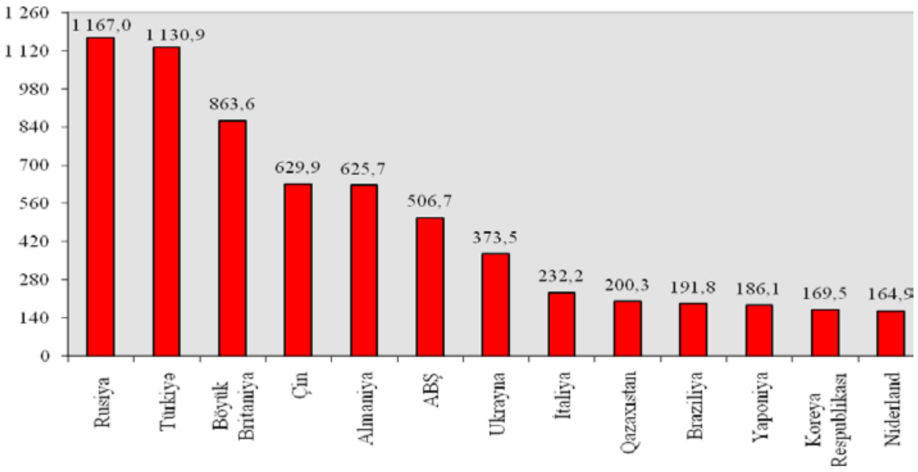

İdxal olunmuş malların ümumi dəyərinin 11,6 faizini yeyinti məhsulları, 4,5 faizini tütün və tütün məmulatları, 1,3 faizini sement, 2,5 faizini əczaçılıq məhsulları, 2,7 faizini plastmas və ondan hazırlanan məmulatlar, 1,5 faizini oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, 10,5 faizini qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, 27,8 faizini maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, 9,2 faizini nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, 1,2 faizini mebel və onun hissələri, 27,2 faizini digər mallar təşkil etmişdir.

On bir ay ərzində ölkəmizə 5984 çeşiddə mal idxal olunmuşdur. İdxalın ümumi həcminin 54,4 faizini avtomobil, 26,2 faizini dəmiryolu, 15,6 faizini hava, 3,7 faizini dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə gətirilmiş malların dəyəri təşkil etmişdr.

Cədvəl 61

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında idxal olunan malların nəqliyyat növləri üzrə miqdarı və dəyəri

Daşınma vasitələri	**İdxal**	
	Miqdarı (min ton)	Məbləği (milyon ABŞ dolları)
Cəmi	**7571,0**	**8112,1**
ondan: Dəniz nəqliyyatı	1461,4	303,2
Dəmiryolu nəqliyyatı	4194,8	2125,5
Avtomobil nəqliyyatı	1903,5	4412,8
Hava nəqliyyatı	11,2	1264,5

Qrafik 32

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında idxal olunan malların nəqliyyat növləri üzrə strukturu
(milyon ABŞ dolları)

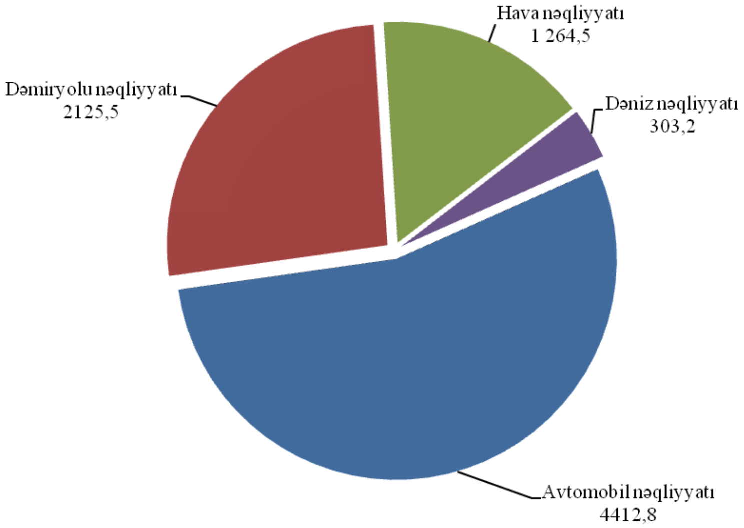

2013-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə quş əti və əlavə ət məhsullarının idxalı 3,3 dəfə, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları 16,1 faiz, kartof 2,4 dəfə, təzə tərəvəz 26,5 faiz, bitki yağları 8,6 faiz, xam şəkər və şəkər 8,2 faiz, mineral gübrələr 44,4 faiz, polad prokatı 2,3 faiz, məişət kondisionerləri 97,1 faiz, məişət soyuducuları 3,2 dəfə, paltaryuyan maşınlar 21,2 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları 9,3 faiz, mebel 38,8 faiz artmış, mal əti 15,3 faiz, təzə meyvə 31,2 faiz, çay 9,9 faiz, buğda 18,9 faiz, sement klinkerləri və sement 21,2 faiz, polietilen 32,7 faiz, rezin şinlər 31,2 faiz, qara metallardan çubuqlar və armaturlar 19,6 faiz, qara metallardan künclüklər və şvellerlər 34,0 faiz, qara metallardan borular 52,0 faiz, avtobuslar 60,0 faiz,

minik avtomobilləri 39,4 faiz, yük avtomobillərinin idxalı isə 37,5 faiz azalmışdır.

2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları ərzində ölkəyə 51589 ədəd minik avtomobili, 296 ədəd avtobus, 4372 ədəd yük avtomobili idxal olunmuşdur.

İxrac olunmuş malların 22,3 faizi İtaliyaya, 9,7 faizi İndoneziyaya, 8,7 faizi Almaniyaya, 7,4 faizi İsrailə, 7,2 faizi Fransaya, hər birində 3,8 faiz olmaqla İspaniya və Hindistana, 3,7 faizi Tailanda, 3,6 faizi ABŞ-a, hər birində 2,9 faiz olmaqla Rusiya və Çexiyaya, hər birində 2,2 faiz olmaqla Türkiyə, Cürcüstan və Portuqaliyaya, 2,1 faizi Tayvana, 1,8 faizi Tunisə, 1,7 faizi Avstriyaya, 1,3 faizi Xorvatiyaya, 1,2 faizi Yunanıstana və qalan 9,3 faizi isə digər ölkələrə göndərilmişdir.

Qrafik 33

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ixracda daha çox paya malik olan dövlətlər
(milyon ABŞ dolları ilə)

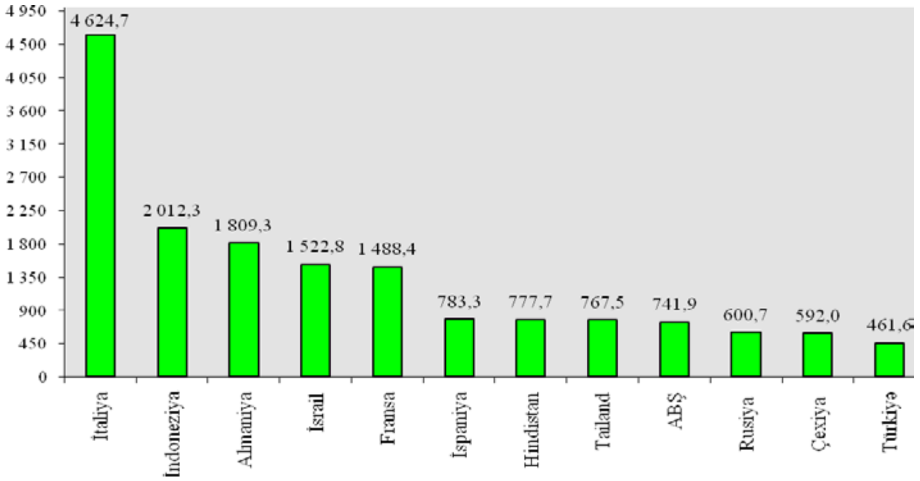

On bir ay ərzində ölkəmizdən 2084 çeşiddə mal ixrac olunmuşdur. Ölkə sərhəddini keçmiş malların ümumi həcminin 86,4 faizi boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəqletmə, 7,9 faizi dəmiryolu, 3,9 faizi avtomobil, 1,0 faizi dəniz, 0,8 faizi hava nəqliyyatı vasitələri ilə göndərilmiş malların dəyəri hesabına formalaşmışdır.

Cədvəl 62

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ixrac olunan malların nəqliyyat növləri üzrə miqdarı və dəyəri

Daşınma vasitələri	**İxrac**	
	Miqdarı (min ton)	Məbləği (milyon ABŞ dolları)
Cəmi	**26919,2**	**20713,5**
o cümlədən: Dəniz nəqliyyatı	261,1	211,8
Dəmiryolu nəqliyyatı	2657,4	1633,6
Avtomobil nəqliyyatı	506,1	807,6
Hava nəqliyyatı	81,2	173,3
Stasionar nəqletmə vasitələri (boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəqletmə)	23413,4	17887,2

Qrafik 34

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ixrac olunan malların nəqliyyat növləri üzrə strukturu

(milyon ABŞ dolları)

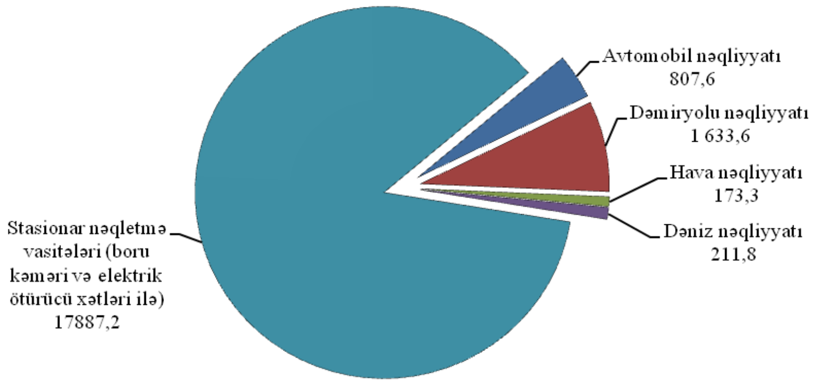

İxracın strukturunda xam neft, neft məhsulları, təbii qaz, meyvə-tərəvəz, çay, bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, şəkər, spirtli və alkoqolsuz içkilər, kimya sənayesi məhsulları, plastmas və onlardan hazırlanan məmulatlar, pambıq iplik, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar üstünlük təşkil etmişdir.

2013-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında xarici ölkələrə göndərilmiş məhsullardan təzə tərəvəz 17,2 faiz, marqarin, digər qida üçün yararlı qarışıqlar 17,3 faiz, aviasiya və digər məqsədlər üçün ağ neft 9,2 faiz, qazoyl 36,6 faiz, neft koksu 34,9 faiz, polietilen 31,6 faiz, qızıl 6,7 faiz, oturacaq və ağacdan ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər 15,3 faiz artmış, təzə meyvə 12,2 faiz, çay 29,1 faiz, kartof 8,6 faiz, bitki yağları 22,0 faiz, şəkər 5,6 faiz, pambıq parça ipliyi 40,7 faiz, sürtkü yağları 4,7 faiz, maye qaz 49,6 faiz, emal olunmamış alüminium 0,5 faiz, qara metallardan boruların ixracı isə 43,8 faiz azalmışdır.

2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları ərzində qeyri-neft məhsullarının ixracı 1,6 milyard dollar təşkil etmişdir. Hər nəfərə düşən qeyri-neft məhsullarının ixracı 166,8 dollara bərabər olmuşdur.

İxrac olunmuş, lakin 2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında məlumatları bəyan edilməmiş xam neft və təbii qazın həcmi də nəzərə alınmaqla, statistik məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi 36,7 milyard ABŞ dollarına bərabər olmuş və 2013-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə onun fiziki həcmi 4,7 faiz azalmışdır. Əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcminin 77,9 faizini, yaxud 28,6 milyard dollarını ölkədən ixrac olunmuş mallar təşkil etmişdir. Xarici ticarət dövriyyəsinin 34,1 milyard dolları, yaxud 92,8 faizi, o cümlədən ixracın 27,8 milyard dolları (97,2 faizi) MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərin payına düşmüşdür. Bu ölkələrlə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi 2,5 faiz azalmışdır.

Qrafik 35

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında MDB ölkələri ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

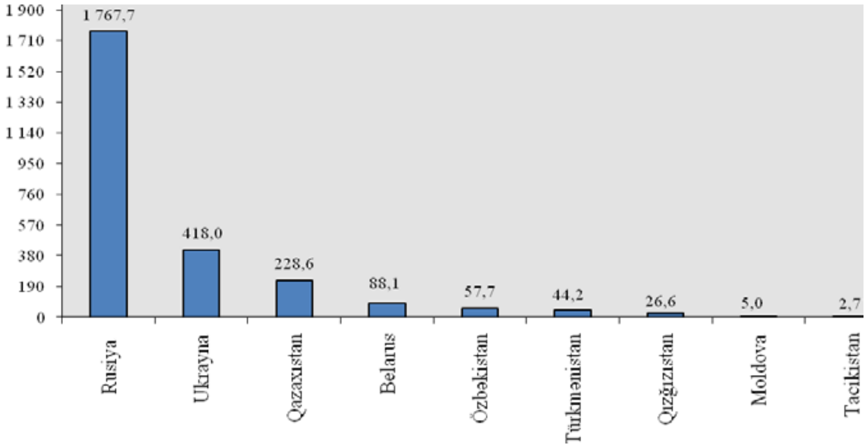

Qrafik 36

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında MDB-yə üzv ölkələr istisna olmaqla bəzi digər dövlətlərlə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

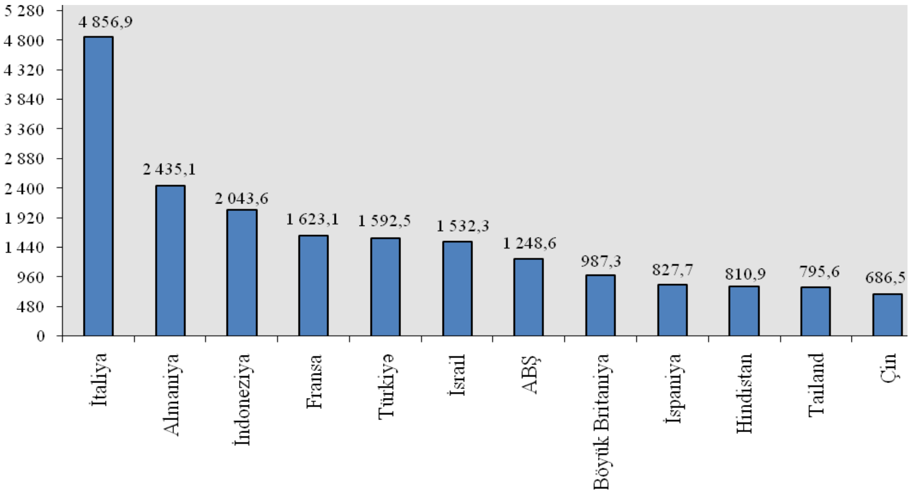

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ölkəmizə 47,3 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif mallar gətirilmişdir.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

2014-cü il dekabrın 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin həcmi əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 10,4 faiz artaraq 7,1 milyard manata çatmışdır.

Əmanətlərin 4,5 milyard manatı və ya 63,2 faizi milli, 2,6 milyard manatı xarici valyutada qoyulmuş və əvvəlki ildəkinə nisbətən müvafiq olaraq 13,3 və 5,7 faiz artmışdır.

Əmanətlərin 76,6 faizi özəl banklarda yerləşdirilmişdir.

Cədvəl 63

Əhalinin əmanətləri

	2014-cü il dekabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	7086,4	110,4
o cümlədən:		
milli valyuta ilə	4482,1	113,3
xarici valyuta ilə	2604,3	105,7

Qrafik 37

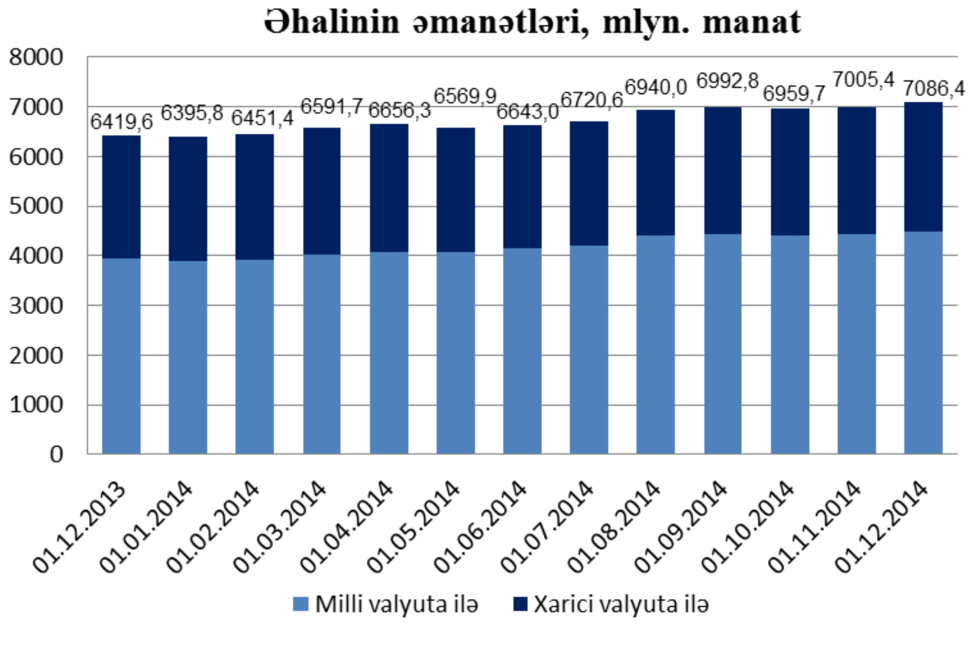

2014-ci ilin dekabr ayında manatın 1 ABŞ dollarına orta məzənnəsi 0,78 manat, 100 Rus rubluna 1,40 manat, 1 Avroya 0,97 manat, ilin əvvəlindən isə müvafiq olaraq 0,78 manat, 2,10 manat və 1,04 manat təşkil etmişdir.

Qrafik 38

Manatın 1 ABŞ dollarına məzənnəsinin dəyişməsi

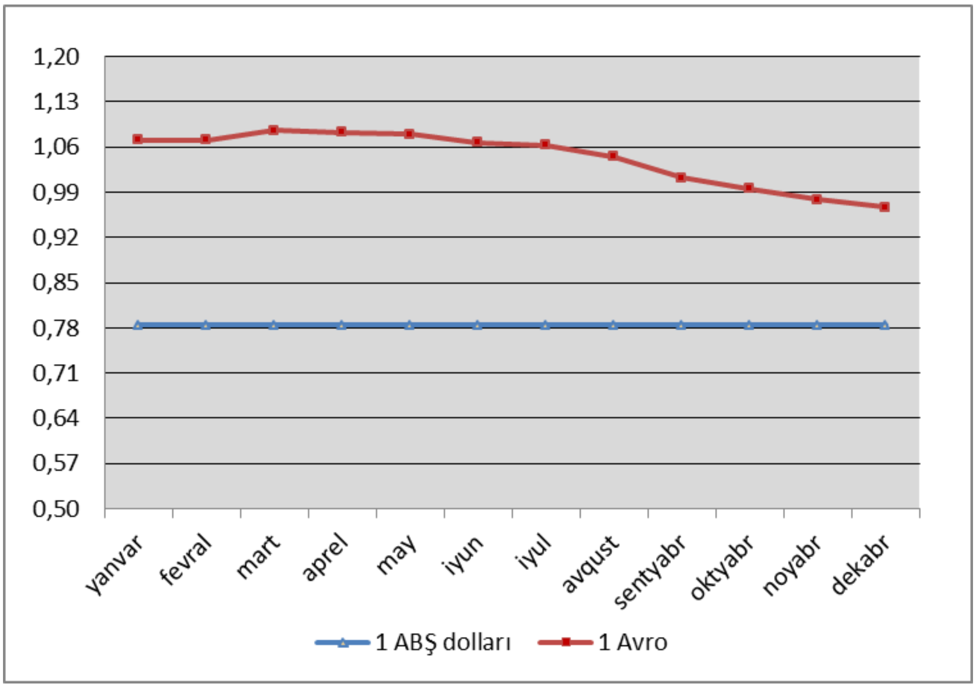

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2014-cü il ərzində Statistik vahidlərin Dövlət registrində müəssisə və təşkilatların sayı 9,9 faiz artaraq, 2015-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə 94563 vahid olmuşdur.

Artım əsasən fəaliyyət növlərinin “Təhsil”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, “İnformasiya və rabitə” bölmələrində daha nəzərəçarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 64

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə təsərrüfat subyektlərinin sayı

Fəaliyyət növünün		01.01.2015-ci il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı		Ümumi saya görə, %-lə	01.01.2014-cü il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə, %-lə
hərf işarəsi	Adı	Cəmi	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
	CƏMİ	**94563**	**76276**	**100,0**	**109,9**
	o cümlədən:				
A	Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	9252	8560	9,8	102,4
B	Mədənçıxarma sənayesi	768	760	0,8	104,1
C	Emal sənayesi	5583	5560	5,9	103,7
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	306	264	0,3	104,4
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	465	339	0,5	103,8
F	Tikinti	10206	10121	10,8	109,4
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	24890	24843	26,3	106,6
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1842	1782	2,0	107,7
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1194	1178	1,3	107,7
J	İnformasiya və rabitə	2142	2058	2,3	111,8
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1509	1453	1,6	106,0

…ardı

Fəaliyyət növünün		01.01.2015-ci il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı		Ümumi saya görə, %-lə	01.01.2014-cü il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə, %-lə
hərf işarəsi	Adı	Cəmi	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1011	968	1,1	116,6
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5998	5371	6,3	113,4
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3429	3238	3,6	110,0
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə, sosial təminat	4809	0	5,1	97,4
P	Təhsil	3061	1030	3,2	214,4
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1577	1010	1,7	109,7
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1465	963	1,5	105,5
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	14967	6778	15,8	117,6
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	89	0	0,1	104,7

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” bölmələrində müəssisə və təşkilatların Dövlət registrindəki xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Qrafik 39

Fəaliyyət növləri üzrə müəssisə və təşkilatların sayının strukturu, yekuna nisbətən

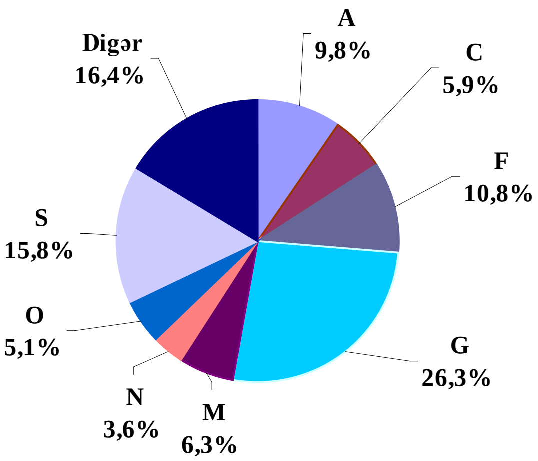

Cədvəl 65

Qeydiyyatda olan müəssisə və təşkilatların iqtisadi fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü

(2015-ci il yanvarın 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		o cümlədən:			
							Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	**10540**	**11,1**	**1653**	**1,8**	**82370**	**87,1**	**5429**	**5,7**	**1754**	**1,9**
o cüm-lədən:										
A	534	5,8	11	0,1	8707	94,1	41	0,4	56	0,6
B	33	4,3	0	0,0	735	95,7	151	19,6	26	3,4
C	294	5,3	4	0,1	5285	94,6	323	5,8	277	4,9
D	249	81,4	0	0,0	57	18,6	10	3,3	4	1,3
E	205	44,1	3	0,6	257	55,3	17	3,7	17	3,7
F	493	4,8	16	0,2	9697	95	854	8,4	250	2,4

* Bələdiyyələr də bu bölməyə daxildir

…ardı

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		o cümlədən:			
							Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
G	849	3,4	0	0,0	24041	96,5	1475	5,9	481	1,9
H	256	13,9	1	0,1	1585	86	203	11,0	49	2,6
İ	45	3,8	0	0,0	1149	96,2	122	10,2	53	4,4
J	209	9,8	0	0,0	1933	90,2	112	5,2	61	2,8
K	210	13,9	0	0,0	1299	86,1	77	5,1	55	3,7
L	90	8,9	0	0,0	921	91,1	57	5,6	15	1,5
M	644	10,7	2	0,0	5352	89,3	986	16,5	133	2,2
N	283	8,3	1	0,0	3145	91,7	192	5,6	61	1,8
O	3178	66,1	1607	33,4	24	0,5	5	0,1	2	0,0
P	1981	64,7	0	0,0	1080	35,3	82	2,7	17	0,6
Q	429	27,2	0	0,0	1148	72,8	83	5,3	30	1,9
R	417	28,5	3	0,2	1045	71,3	22	1,5	18	1,2
S	140	0,9	5	0,0	14822	99,1	531	3,6	149	1,0
U	1	1,1	0	0,0	88	98,9	86	96,6	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə aid olan müəssisə və təşkilatların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (29,2%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (18,0%), Tikinti” (11,8%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (10,6%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (6,5%) və “Emal sənayesi” (6,4%) bölmələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də bu bölməyə daxildir

Qrafik 40

Müəssisə və təşkilatların sayının mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

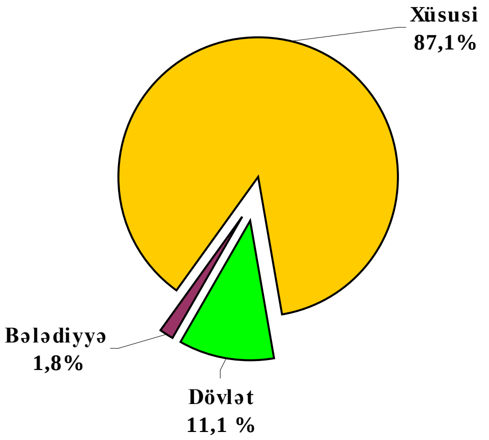

Qrafik 41

Mülkiyyət növlərinə görə müəssisə və təşkilatların sayının dəyişməsi, keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

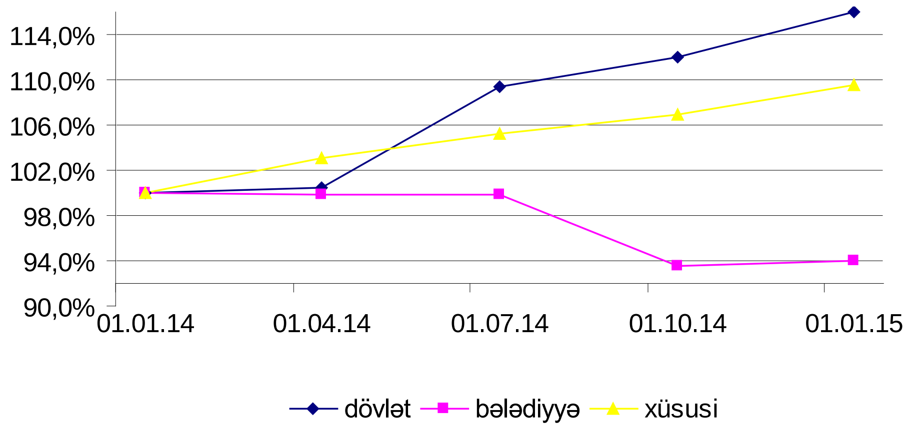

Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə xüsusi və dövlət müəssisələrin sayında nəzərəçarpacaq dərəcədə artım müşahidə olunur.

Qrafik 42

100 faiz xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

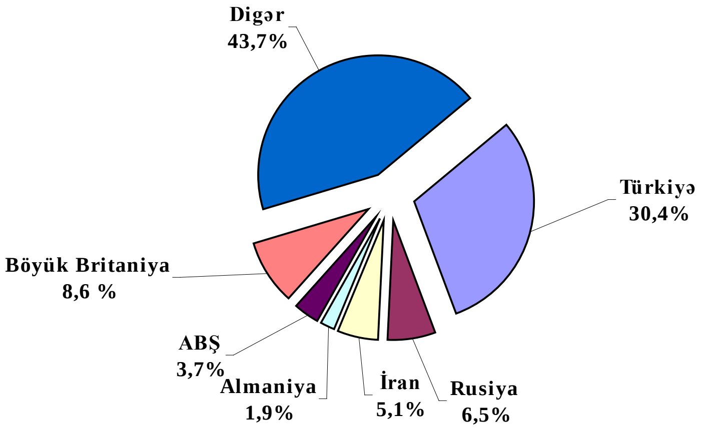

Statistik vahidlərin Dövlət registrində qeydiyyatdan keçmiş tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (30,4%), Böyük Britaniya (8,6%), Rusiya (6,5%), İran (5,1%), ABŞ (3,7%), Almaniya (1,9%) və digər ölkələrin (43,7%) sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 66

Müəssisə və təşkilatların demoqrafiyası

Fəaliyyət növləri	01.01.2015-ci il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatların sayı		2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	**94563**	**9130**	**9,7**	**527**	**0,6**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	9252	303	3,3	54	0,6
Mədənçıxarma sənayesi	768	37	4,8	6	0,8
Emal sənayesi	5583	253	4,5	24	0,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	306	9	2,9	2	0,7
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	465	22	4,7	1	0,2
Tikinti	10206	876	8,6	49	0,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	24890	1439	5,9	115	0,5
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1842	133	7,2	14	0,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1194	78	6,5	6	0,5
İnformasiya və rabitə	2142	232	10,8	16	0,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1509	105	7,0	14	0,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1011	73	7,2	4	0,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5998	721	12,0	26	0,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3429	276	8,0	12	0,3
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4809	32	0,7	113	2,3
Təhsil	3061	1659	54,2	6	0,2

…ardı

Fəaliyyət növləri	01.01.2015-ci il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatların sayı		2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1577	147	9,3	10	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1465	90	6,1	6	0,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	14967	2640	17,6	48	0,3
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	89	5	5,6	1	1,1

2014-cü il ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların 21,8 faizi "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri", 21,4 faizi "Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat", 10,2 faizi "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq", 9,3 faizi "Tikinti", 9,1 faizi "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi", 4,9 faizi "Peşə, elmi və texniki fəaliyyət" və 4,6 faizi "Emal sənayesi" qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaranmış müəssisə və təşkilatların 28,9 faizi "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi", 18,2 faizi "Təhsil", 15,8 faizi "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri", 9,6 faizi "Tikinti", 7,9 faizi "Peşə, elmi və texniki fəaliyyət", 3,0 faizi "İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi" və qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 67

Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş müəssisələrin sayının mülkiyyət növlərinə görə strukturu

Mülkiyyət növləri	01.01.2015-ci il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatların sayı		2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	**94563**	**9130**	**9,7**	**527**	**0,6**
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10540	1607	15,2	57	0,5
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1653	7	0,4	110	6,7
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	82370	7516	9,1	360	0,4
o cümlədən: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	5429	533	9,8	46	0,8
birgə müəssisələr	1754	147	8,4	7	0,4

2014-cü il ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların 82,3 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən 5,8 faizi tam xarici investisiyalı, 1,6 faizi birgə mülkiyyətli), 17,6 faizi dövlət mülkiyyətli müəssisələrin payına düşür.

* Bələdiyyələrin özləri də bu bölməyə daxil edilmişdir

Cədvəl 68

İqtisadi rayonlar üzrə Statistik vahidlərin Dövlət registrinin tərkibinin dəyişməsi

	01.01.2015-ci il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatların sayı		2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	**94563**	**9130**	**9,7**	**527**	**0,6**
Bakı	50458	4720	9,4	255	0,5
İqtisadi rayonlar: Abşeron iqtisadi rayonu	5950	690	11,6	18	0,3
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	6591	637	9,7	54	0,8
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	4144	493	11,9	45	1,1
Lənkəran iqtisadi rayonu	5390	622	11,5	6	0,1
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	2865	359	12,5	10	0,3
Aran iqtisadi rayonu	13116	1117	8,5	30	0,2
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1909	126	6,6	58	3,0
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	520	8	1,5	1	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1770	298	16,8	10	0,6
Naxçıvan iqtisadi rayonu	1850	60	3,2	40	2,3

Müəssisə və təşkilatların 53,4 faizi Bakıda qeydiyyatdan keçmişdir. Hesabat dövründə yeni yaranmış müəssisə və təşkilatların 51,7 faizi Bakıda, 12,2 faizi Aran, 7,6 faizi Abşeron, 7,0 faizi Gəncə-Qazax və 6,8 faizi Lənkəran iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Dağlıq Şirvan (16,8%), Quba-Xaçmaz (12,5%), Şəki-Zaqatala (11,9%), Abşeron (11,6%), Lənkəran (11,5%), Gəncə-Qazax (9,7%), Aran (8,5%) iqtisadi rayonlarında və Bakı şəhərində (9,4%) daha fəal aparılmışdır.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 255, Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu üzrə 58, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu üzrə 54, Şəki-

Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 45, Naxçıvan iqtisadi rayonu üzrə 40, Aran iqtisadi rayonu üzrə 30, Abşeron iqtisadi rayonu üzrə 18, Quba-Xaçmaz və Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonları üzrə 10 (hər birində), Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə 6 və Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu üzrə 1 müəssisə ləğv edilərək Statistik vahidlərin Dövlət registrindən çıxarılmışdır.

2015-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkədə fəaliyyət göstərən kiçik müəssisələrin sayı və strukturu "Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu və "İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin müəyyənləşdirilməsi meyarlarının hədləri"nin təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ilə müəyyənləşdirilmiş işçilərin sayı və illik dövriyyə meyarı əsasında götürülmüşdür.

Cədvəl 69

Kiçik müəssisə və təşkilatların iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.01.2015-ci il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə, %-lə	Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
CƏMİ	**75119**	**100,0**	**79,4**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	8869	11,8	95,9
Mədənçıxarma sənayesi	695	0,9	90,5
Emal sənayesi	5184	6,9	92,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	124	0,2	40,5
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	329	0,4	70,8
Tikinti	9525	12,7	93,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	23858	31,8	95,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1415	1,9	76,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1036	1,4	86,8

…ardı

Fəaliyyət növləri	01.01.2015-ci il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə, %-lə	Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
İnformasiya və rabitə	1859	2,5	86,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	904	1,2	59,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	881	1,2	87,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5162	6,9	86,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3092	4,1	90,2
Təhsil	993	1,3	32,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	990	1,3	62,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1064	1,4	72,6
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	9139	12,2	61,1

Göründüyü kimi, 2015-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə müəssisələrin ümumi sayının 79,4 faizini kiçik müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (31,8%), tikinti (12,7%), digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (12,2%) və kənd təsərrüfatı (11,8%) bölmələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 70

Kiçik müəssisə və təşkilatların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

	01.01.2015-ci il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Ümumi saya görə, %-lə
CƏMİ	**75119**	**100,0**
Bakı	42535	56,6
İqtisadi rayonlar: Abşeron iqtisadi rayonu	5115	6,8
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	4596	6,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	2951	3,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	4344	5,8
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	2051	2,8
Aran iqtisadi rayonu	9935	13,2
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1285	1,7
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	252	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1148	1,5
Naxçıvan iqtisadi rayonu	907	1,2

Kiçik müəssisələrin 56,6 faizi Bakıda, 13,2 faizi Aran, 6,8 faizi Abşeron, 6,1 faizi Gəncə-Qazax, 5,8 faizi Lənkəran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2015-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 519 mindən çox olmuşdur.

Cədvəl 71

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.01.2015-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, %-lə
CƏMİ	**519860**	**100,0**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	84237	16,2
Mədənçıxarma sənayesi	619	0,1
Emal sənayesi	14559	2,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	66	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	195	0,0
Tikinti	4478	0,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	191610	36,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	70028	13,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	30207	5,8
İnformasiya və rabitə	5622	1,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1384	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	9965	1,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	10424	2,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2536	0,5
Təhsil	3083	0,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2382	0,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	6708	1,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	69230	13,3
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	12527	2,4

Hesabat dövründə fərdi sahibkarların çox hissəsi "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri" (36,8%), "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq" (16,2%), "Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı" (13,5%) və "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi" (13,3%) bölmələrində qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 72

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

	01.01.2015-ci il vəziyyətinə sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, %-lə
CƏMİ	**519860**	**100,0**
Bakı	178242	34,3
İqtisadi rayonlar: Abşeron iqtisadi rayonu	25450	4,9
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	65781	12,7
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	32734	6,3
Lənkəran iqtisadi rayonu	39075	7,5
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	28800	5,5
Aran iqtisadi rayonu	102336	19,7
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	12686	2,4
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2232	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	14826	2,9
Naxçıvan iqtisadi rayonu	17698	3,4

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (34,3%), Aran (19,7%), Gəncə-Qazax (12,7%) və Lənkəran (7,5%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınmışlar.

Cədvəl 73

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların sayının gender bölgüsü

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	say	%	say	%
CƏMİ	**420886**	**100,0**	**98974**	**100,0**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	66676	15,8	17561	17,7
Mədənçıxarma sənayesi	586	0,1	33	0,0
Emal sənayesi	12616	3,0	1943	2,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	61	0,0	5	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	176	0,0	19	0,0
Tikinti	4369	1,0	109	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	152477	36,2	39133	39,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	69098	16,4	930	0,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	25984	6,2	4223	4,3
İnformasiya və rabitə	4691	1,1	931	0,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1063	0,3	321	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	7024	1,7	2941	3,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	6964	1,7	3460	3,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	1873	0,5	663	0,7
Təhsil	1094	0,3	1989	2,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1620	0,4	762	0,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	5920	1,4	788	0,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	49224	11,7	20006	20,2
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	9370	2,2	3157	3,2

Sahibkarlıqla məşğul olan fərdi sahibkarların 81,0 faizini kişilər, 19,0 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri" fəaliyyəti sahəsində fərdi sahibkarların 39,6 faizini, "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi"ndə 20,2 faizini, "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq"da 17,7 faizini təşkil edir.

Cədvəl 74

İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların sayının gender bölgüsü

	Kişilər		Qadınlar	
	say	%	Say	%
CƏMİ	**420886**	**100,0**	**98974**	**100,0**
Bakı	139263	33,1	38979	39,4
İqtisadi rayonlar:				
Abşeron iqtisadi rayonu	20340	4,8	5110	5,2
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	50911	12,1	14870	15,0
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	25988	6,2	6746	6,8
Lənkəran iqtisadi rayonu	33908	8,1	5167	5,2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	23139	5,5	5661	5,7
Aran iqtisadi rayonu	86213	20,5	16123	16,3
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	10804	2,6	1882	1,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	1854	0,4	378	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	13100	3,1	1726	1,7
Naxçıvan iqtisadi rayonu	15366	3,6	2332	2,4

Sahibkar qadınların 39,4 faizi Bakıda, 16,3 faizi Aran, 15,0 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişlər.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə bölgüsündən aydın olur ki, Bakıda (21,9%), habelə Gəncə-Qazax (22,6%) və Şəki-Zaqatala (20,6%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

2015-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə Statistik vahidlərin Dövlət registrinə daxil edilmiş, torpaq payı almış ailələrin sayı 850 mini keçmişdir ki, bu da ölkədə torpaq payı alanların 98,0 faizini təşkil edir.

Cədvəl 75

Torpaq payı almış ailə təsərrüfatlarının sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

	01.01.2015-ci il vəziyyətinə ailə təsərrüfatlarının sayı	Ümumi saya görə %-lə
CƏMİ	**850798**	**100,0**
Bakı	0	0,0
İqtisadi rayonlar: Abşeron iqtisadi rayonu	7782	0,9
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	170767	20,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	101150	11,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	124957	14,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	80165	9,4
Aran iqtisadi rayonu	232195	27,3
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	19919	2,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	42915	5,1
Naxçıvan iqtisadi rayonu	70948	8,3

Əhalinin gəlirləri

2013-cü ildə əhalinin gəlirləri əvvəlki ilə nisbətən 4,8 faiz artaraq 39,4 milyard manata çatmış, onun hər nəfərə düşən həcmi 4180,5 manat, və ya ayda orta hesabla 348,4 manat təşkil etmişdir. Hər nəfərə düşən gəlirlərin artımı istehlak qiymətlərinin bahalaşmasını 2,1 faiz bəndi üstələyərək 3,5 faiz olmuşdur.

Bu dövr ərzində gəlirlərin 68,8 faizi son istehlaka, 8,7 faizi vergilər, sosial sığorta və üzvlük haqlarının, 2,5 faizi kreditlər üzrə faizlərin ödənilməsinə, 20,0 faizi isə əmanətlərin və kapitalın artırılmasına yönəldilmişdir.

Əhalinin sərəncamında qalan 35,9 milyard manatlıq gəlir əvvəlki ildəki ilə müqayisədə 5,1 faiz çox olmuşdur.

Cədvəl 76

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2014-cü il faktiki	2013-cü ilə nisbətən, faizlə *)
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn. manat	39360,7	104,8
Hər nəfərə düşən gəlir, manat	4180,5	103,5
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn. manat	35924,8	105,1
Hər nəfərin sərəncamında qalan gəlir, manat	3815,6	103,7

*) 2013-cü ilin göstəriciləri əldə olunmuş yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əmək haqqı

2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 5,4 faiz artaraq 442,1 manat təşkil etmişdir. Əmək haqqı neft sektorunda 1754,6 manat, qeyri-neft sektorunda 409,0 manat, dövlət bölməsində 356,0 manat, özəl bölmədə 567,5 manat təşkil etmişdir.

Digər fəaliyyət növləri ilə müqayisədə mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyətində, informasiya və rabitədə, peşə, elmi və texniki fəaliyyət sahəsində, tikintidə orta aylıq nominal əmək haqqı daha yüksək olmuşdur.

Bu dövrdə müəssisə və təşkilatlarda çalışan kənar əvəzçilərin orta aylıq əmək haqqı 261,7 manat və mülki-hüquqi xarakterli müqavilələr üzrə işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı 311,1 manat təşkil etmişdir.

Demoqrafik vəziyyət

2014-cü il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə ölkə əhalisinin sayı 9583,2 min nəfərə çataraq, ilin əvvəlindən 106,1 min nəfər və ya 1,1 faiz artmışdır. Əhalinin sıxlığı bir kvadrat kilometrə 111 nəfər olmuşdur. Hazırda hər 1000 nəfər kişiyə 1011 nəfər qadın düşür. Əhalinin ümumi sayının 53,2 faizini şəhər, 46,8 faizini kənd sakinləri təşkil edir.

Cədvəl 77

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar–noyabr					
	min			əhalinin hər 1000 nəfərinə[1)]		
	2014	2013	artım (+) azalma (-)	2014	2013	2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	105,3	107,8	-2,5	12,1	12,6	96,0
Doğulanlar	156,2	157,4	-1,2	18,0	18,4	97,8
Ölənlər	50,9	49,6	1,3	5,9	5,8	101,7
Nikahlar	78,5	81,2	-2,7	9,1	9,5	95,8
Boşanmalar	11,0	10,8	0,2	1,3	1,3	100,0

[1)] Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Son illər doğum səviyyəsi yüksək olaraq qalmaqdadır. Belə ki, cari ilin yanvar-noyabr ayları ərzində ölkədə 156,2 min körpə doğulmuş və əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə doğulanların sayı 18,0 təşkil etmişdir. Doğulan körpələrin 53,6 faizi oğlan, 46,4 faizi isə qız uşaqlarından ibarət olmuşdur.

Qrafik 43

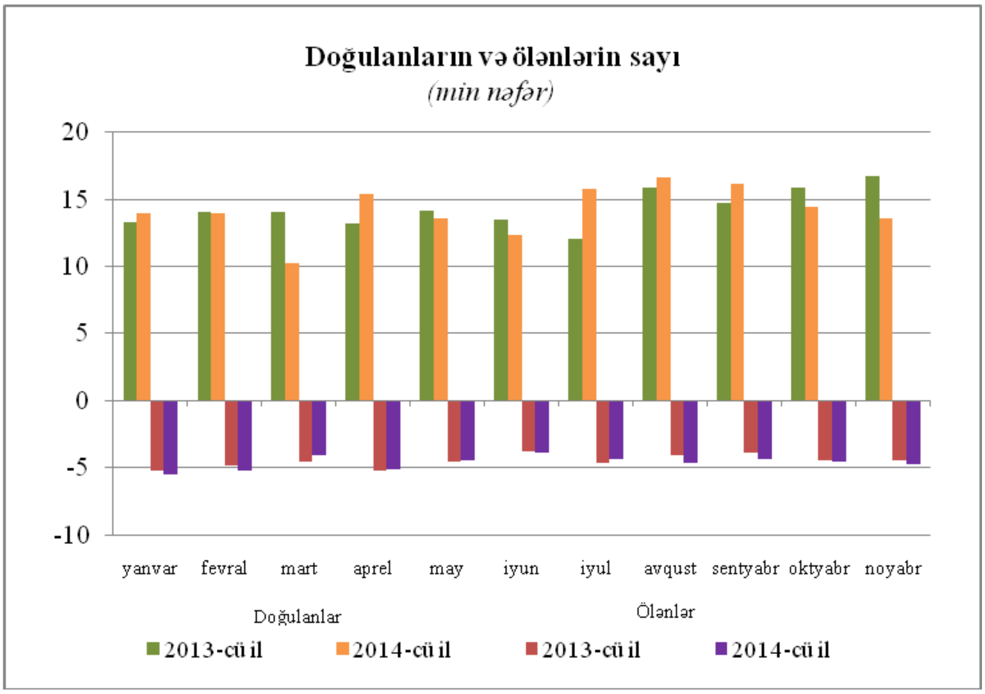

İlin əvvəlindən ölkədə 50,9 min ölüm halı qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə ölənlərin sayı 5,9 təşkil etmişdir.

Ölkədə rəsmi orqanlar tərəfindən 78,5 min nikah və 11,0 min boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə nikahların sayı 9,1, boşanmaların sayı isə 1,3 olmuşdur.

Cari ilin yanvar-noyabr ayları ərzində Dövlət Miqrasiya Xidmətinin və Daxili İşlər Nazirliyinin müvafiq qurumları tərəfindən Azərbaycana daimi yaşamaq üçün 1534 nəfər gələn və 742 nəfər ölkədən gedən qeydə alınmışdır.

Sosial təminat

Əhalinin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması bu sahədə həyata keçirilən siyasətin əsas istiqamətlərindən biridir.

2006-cı il yanvar ayının 1-dən tətbiq edilən sığorta-pensiya sistemi əmək pensiyalarının baza hissəsinin istehlak qiymətləri indeksi nəzərə alınmaqla bütün pensiyaçılar üzrə bərabər məbləğdə artırılmasını və sığorta hissəsinin indeksləşdirilməsini nəzərdə tutur ki, bu da bazar iqtisadiyyatı mühitində vətəndaşların pensiya təminatı hüququnun etibarlı müdafiəsini təmin edir.

İlkin məlumatlara əsasən, 2015-ci ilin əvvəlinə ölkədə pensiyaçıların sayı 1290,0 min nəfər olmaqla ölkə əhalisinin 13,6 faizini təşkil etmişdir. Təyin olunmuş aylıq pensiyaların orta məbləği 173,4 manata çataraq orta aylıq əmək haqqının 39,1 faizini təşkil etmişdir.

Cari ilin əvvəlinə 335,3 min nəfər sosial müavinət, 51,6 min nəfər Azərbaycan Respublikası qarşısında xüsusi xidmətlərə görə təqaüd və 120,7 min ailənin 527,2 min nəfər üzvü ünvanlı dövlət sosial yardımı almışdır. 2014-cü il ərzində birdəfəlik müavinət alanların sayı 116,4 min nəfər olmuşdur.

Pensiya təminatının daim yenilənən müasir tələblərə uyğunlaşdırılması və uzunmüddətli dövr üçün pensiyaçıların etibarlı sosial müdafiəsinə nail olmaq məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 4 noyabr tarixli Sərəncamı ilə "2014-2020-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında pensiya təminatı sisteminin islahatı Konsepsiyası" təsdiq edilmişdir.

Səhiyyə

Ölkədə səhiyyə sistemində həyata keçirilən mühüm islahatlar nəticəsində dövlət büdcəsində səhiyyənin inkişafına ayrılan vəsaitin məbləği ilbəil artır, ölkədə yeni müasir müalicə ocaqları inşa edilir və yenidən qurulur.

2013-cü illə müqayisədə 2014-cü ildə səhiyyə üçün ayrılan büdcə vəsaiti 17 faiz artaraq 725 milyon manat təşkil etmişdir. 2015-ci il üçün büdcə vəsaiti 777 milyon manata çatdırılmışdır.

"Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq, ölkədə aparıcı texnologiyalarla, müasir tibbi avadanlıqlarla təchiz olunmuş yeni tibb mərkəzlərinin yaradılması işi davam etdirilmişdir.

Hesabat ilində 66 səhiyyə müəssisəsində təmir-tikinti işləri aparılmışdır. Bunların 18-i Bakı şəhərində, 48-i isə regionlarda yerləşir.

Ən müasir səviyyədə inşa olunmuş və tibbi avadanlıqlarla təchiz edilmiş Bakı Sağlamlıq Mərkəzi və İsmayıllı Rayon Mərkəzi Xəstəxanası istifadəyə verilmişdir. 2014-cü ilin sonunda "Elektron Azərbaycan" Dövlət Proqramı çərçivəsində ən müasir standartlara cavab verən "Elektron Səhiyyə" xidməti vətəndaşların istifadəsinə verilmişdir. Səhiyyə idarəçiliyinin müasir prinsiplər əsasında həyata keçirilməsi, modern, çevik, dövlət orqanının fəaliyyətində şəffaflığın artırılması, əhaliyə vaxt itkisinə yol vermədən müraciətlərinin həlli baxımından elektron xidmətin yaradılması mühüm məsələlərdəndir.

Əhaliyə göstərilən tibbi xidmətin həcminin genişləndirilməsində və keyfiyyətinin artırılmasında səhiyyənin ayrı-ayrı sahələri üzrə qəbul edilmiş və büdcədən maliyyələşdirilən dövlət proqramları xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. 2014-cü ildə bu məqsədlər üçün 86,0 milyon manat vəsait sərf olunmuşdur.

Səhiyyənin prioritet sahələri olan ana və uşaqların sağlamlığı, şəkərli diabet, irsi qan xəstəlikləri, qan xidməti, xroniki böyrək çatışmazlığı, vərəm, yoluxucu xəstəliklərin

immunoprofilaktikası üzrə həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində xəstələrə göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsi xeyli yüksəlmiş, bu xəstəliklər üzrə müayinələrin sayı artırılmış, xəstələrin dərmanla təchizatı əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşmışdır.

Uşaqların sağlamlığının qorunması işinin dövlət siyasətinin ən prioritet istiqamətlərindən olduğunu bir daha sübut edən "Uşaqların icbari dispanserizasiyası haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu, "Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair", "Ana və uşaqların sağlamlığının qorunması üzrə" Dövlət Proqramları qəbul edilmişdir.

Bu sənədlər uşaqlar arasında xəstələnmə, sağlamlıq imkanlarının məhdudluğunun və ölümün səviyyəsinin azaldılmasına, perinatal yardım islahatlarının davam etdirilməsinə, gənclərə göstərilən reproduktiv sağlamlıq və ailə planlaşdırılması xidmətlərinin yaxşılaşdırılmasına yönəldilmişdir.

İlkin məlumatlara əsasən, 2015-ci ilin əvvəlinə ölkədə 32,9 min həkim və 57,9 min orta tibb işçisinin çalışdığı 567 xəstəxana və 1763 ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi fəaliyyət göstərir və əhalinin hər 10 min nəfərinə orta hesabla 35 həkim və 61 orta tibb işçisi düşür.

Ötən il qeydə alınmış xəstəliklər arasında tənəffüs, əsəb sistemi və hissiyyat orqanlarının, həzm orqanlarının, qan dövranı sisteminin xəstəlikləri, eləcə də yoluxucu və parazitar xəstəliklər üstünlük təşkil etmişdir.

Səhiyyə Nazirliyinin məlumatına əsasən, ötən ilin yanvar-noyabr aylarında 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ölkədə bakterial dizenteriya ilə - 50,0 faiz, pedikulyoz ilə - 59,1 faiz, qoturluq ilə - 26,1 faiz, viruslu hepatit ilə xəstələnmə halları 18,8 faiz, epidemik parotit ilə xəstələnmə halları isə 8 dəfə azalmışdır.

Kəskin poliomielit, tulyaremiya, məxmərək, anadangəlmə məxmərək sindromu, difteriya, yenidoğulmuşlarda tetanus, qızılca, göy öskürək və malyariya xəstəlikləri qeydə alınmamışdır.

Bununla yanaşı, tetanus, suçiçəyi, brusellyoz, skarlatina ilə xəstələnənlərin sayı bir qədər artmışdır.

Ekologiya

Ətraf mühitin mühafizəsi və ekoloji təhlükəsizliyin təmin edilməsi, bioloji müxtəlifliyin qorunub saxlanılması və təbiətdən istifadənin səmərəli təşkili istiqamətində görülən işlər ötən ildə də müvəffəqiyyətlə aparılmışdır.

2015-ci ilin əvvəlinə flora və faunanın qorunub saxlanması və təkrar istehsalı üçün ölkədə ümumi sahəsi 209,1 min hektar olan 11 dövlət təbiət qoruğu, sahəsi 322,3 min hektar olan 9 milli park və sahəsi 361,2 min hektar olan 24 dövlət təbiət yasaqlığı mövcuddur. Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri ölkə ərazisinin 10,3 faizini təşkil edir.

Qrafik 44

Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin sahəsi, min hektar

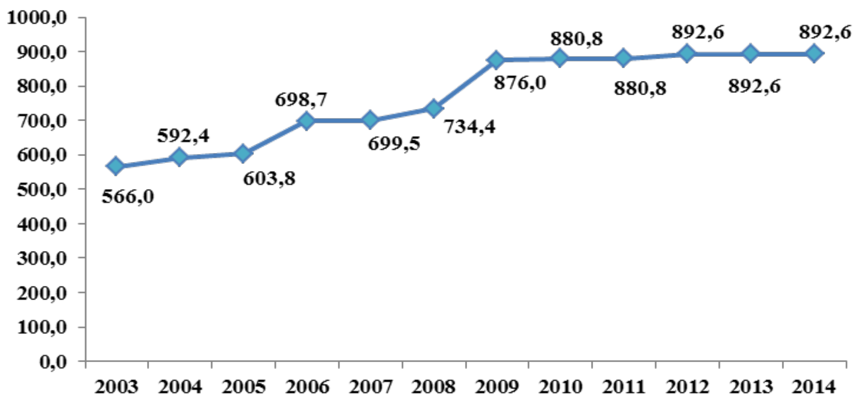

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin monitorinq xidmətləri tərəfindən 2014-cü ildə 1573 müəssisədə müvafiq müayinələr aparılmış və nəticədə su hövzələrinin çirkləndirilməsi üzrə tədqiq olunmuş hər üç müəssisədən birində və atmosfer havasının çirkləndirilməsi üzrə müayinəyə cəlb olunmuş hər dörd müəssisədən birində atılan tullantıların icazə verilən həddən artıq olması qeydə alınmışdır. Təbiəti mühafizə qanunvericiliyinin pozulmasına görə ötən il inzibati məsuliyyətə cəlb olunmuş 727 nəfər vəzifəli şəxslərdən və vətəndaşlardan 463,4 min manat məbləğində cərimə tutulmuşdur.

Təhsil

Azərbaycan Respublikasında təhsil sistemi milli, mənəvi ümumbəşəri dəyərlərə əsaslanaraq və Boloniya prosesində yaxından iştirak etməklə ümumdünya təhsil sisteminə inteqrasiya yolu ilə inkişaf etməkdədir.

Aparılan uğurlu islahatlar nəticəsində əhalinin təhsil səviyyəsi ilbəil artır və bu gün 15 və yuxarı yaşlı əhalinin hər 1000 nəfərindən 971-i ali, orta ixtisas və orta təhsilə malikdir.

İlkin məlumatlara əsasən, 2015-ci il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə ölkədə fəaliyyət göstərən 1639 dövlət və 41 qeyri-dövlət məktəbəqədər təhsil müəssisəsində 108 min uşaq və ya 1-5 yaşlı uşaqların 13,5 faizi tərbiyə alır.

2014/2015-ci tədris ilinin əvvəlinə ölkənin 4456 dövlət və 20 qeyri-dövlət əyani ümumi təhsil müəssisələrində 1,3 milyon şagird təhsil almışdır. Bundan əlavə, sağlamlıq imkanları məhdud olan 6000 uşağın təhsil aldığı 16 xüsusi məktəb və ya ümumi təhsil müəssisələrində xüsusi siniflər fəaliyyət göstərmişdir.

Son illər ikinci və üçüncü növbələrdə təhsil alan şagirdlərin xüsusi çəkisinin azalması müşahidə olunur. Belə ki, 2013-cü ildə ümumi təhsil müəssisələrində bu göstərici 15,1 faiz olmuş, 2014-cü ildə isə 14,9 faizə düşmüşdür.

Qrafik 45

2014/2015-ci tədris ilinin əvvəlinə əyani ümumi təhsil müəssisələri

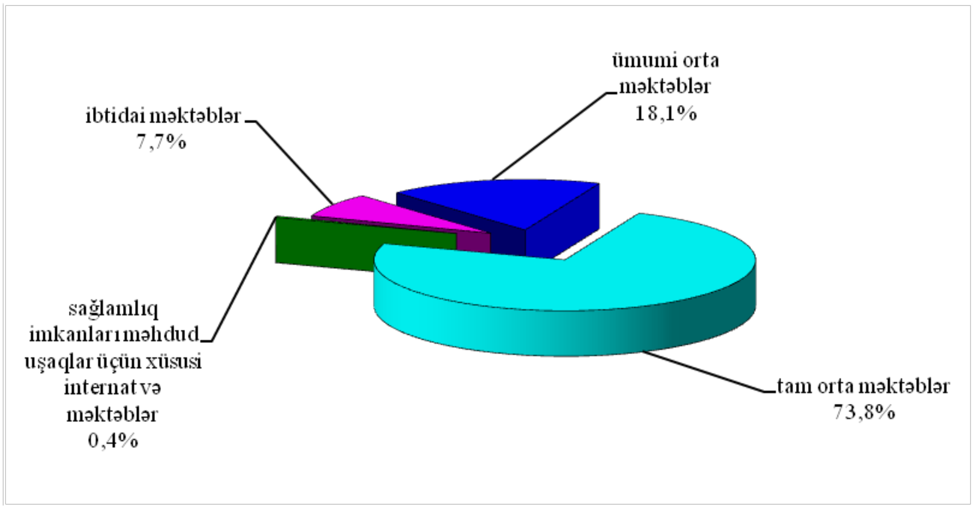

2014/2015-ci tədris ilinin əvvəlinə şagirdlərinin sayı 50,4 min nəfərdən artıq olan 82 dövlət liseyi və gimnaziyası fəaliyyət göstərmişdir.

Dövlət müəssisələrinin ümumi sayında məcburi köçkün uşaqlar üçün 612 əyani ümumi təhsil müəssisəsi fəaliyyət göstərir və burada 81,3 min nəfər şagird təhsil alır.

2014-cü ildə əyani ümumi təhsil müəssisələrini bitirən 83,8 min nəfər məzundan 83,2 min nəfəri və ya 99,4 faizi tam orta təhsil haqqında attestat almışdır.

Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən 2014-cü ilin sentyabr ayında dövlət əyani ümumi təhsil müəssisələrində keçirilmiş statistik müayinənin nəticələrinə görə, məktəblərin 93,1 faizi, o cümlədən şəhər yerlərində 99,5 faizi, kənd yerlərində isə 90,9 faizi kompyuterlərlə təmin olunmuşdur.

Əvvəlki illə müqayisədə kompyuterlərin sayı 6,4 min ədəd və ya 12,3 faiz artaraq, 58,0 minə çatmışdır. Hazırda hər 22 şagirdə orta hesabla bir kompyuter düşür, halbuki 8 il əvvəl 101 şagirdə bir kompyuter düşürdü.

Cari tədris ilinin əvvəlinə 84,8 faiz şəhər, 38,4 faiz kənd ümümi təhsil müəssisələrinin internetə çıxışı, 43,9 faiz şəhər,

7,0 faiz kənd ümümi təhsil müəssisələrinin isə elektron poçt ünvanı olmuşdur.

Müayinə ilə əhatə olunmuş məktəb rəhbərlərinin məlumatlarına görə, cari tədris ilinin əvvəlinə bütün sinif otaqlarında istilik sistemi mövcuddur və onların 9,6 faizi mərkəzləşdirilmiş istilik sisteminə, qalanları isə fərdi istilik sisteminə qoşulmuşdur. Şəhər yerləri üzrə təhsil müəssisələrinin 78,0 faizi, kənd yerlərində isə 94,8 faizi fərdi istilik sisteminə malikdir. Fərdi istilik sisteminə malik təhsil müəssisələrinin qızdırılması üçün şəhər məktəblərinin 61,0 faizində qazdan, hər biri üzrə 11,3 faiz olmaqla maye və qaz yanacaqdan istifadə edilir. Kənd məktəblərinin 53,2 faizi bərk yanacaqdan, 29,6 faizi maye yanacaqdan və 14,9 faizi isə qazdan istifadə edilməklə qızdırılır. Eyni zamanda, fərdi istilik sistemi vasitəsilə qızdırılan təhsil müəssisələrinin 7,6 faizində elektrik qızdırıcılarından istifadə edilir.

2014/2015-ci tədris ilinin əvvəlinə ölkədə fəaliyyət göstərən 61 orta ixtisas təhsil müəssisəsində 60478 tələbə təhsil almış, onların üçdə iki hissəsini qadınlar təşkil etmişdir.

Azərbaycanda bakalavr və magistrlərın hazırlanmasını həyata keçirən 39 dövlət və 14 qeyri-dövlət ali təhsil müəssisəsində təhsil alanların sayı 158212 nəfər olmuşdur ki, onların da 48,5 faizini qadınlar təşkil edir.

Qrafik 46

Dövlət və qeyri-dövlət ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrində tələbə qəbulu və buraxılışı, min nəfər

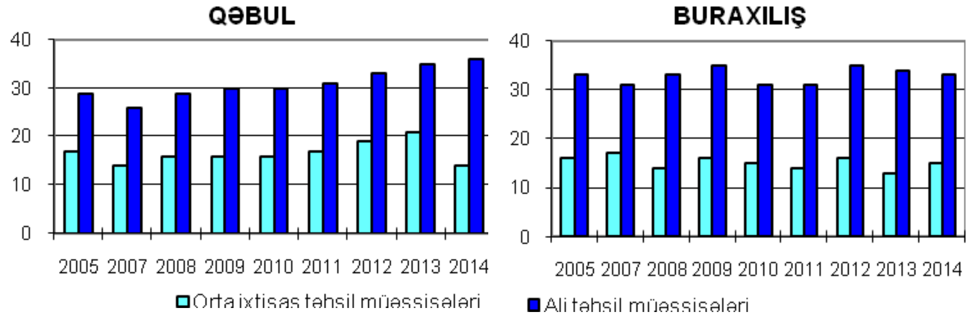

2014-cü ildə ölkənin ali təhsil müəssisələrinə 35,8 min nəfər tələbə qəbul olunmuş və qəbul geniş profilli ixtisas siyahısına uyğun olaraq həyata keçirilmişdir. Boloniya Deklarasiyasının tələblərinə tam cavab verən bu yeni siyahının təsdiq olunması Azərbaycan ali təhsil sisteminin Avropa təhsil sisteminə inteqrasiyası yolunda atılan mühüm addımlardan biridir.

Bakalavriata qəbul olunan tələbələrin ümumi sayında ödənişli əsaslarla təhsilə qəbul olunanların xüsusi çəkisi 63,8 faiz olmuşdur ki, onların da 80,9 faizi dövlət ali təhsil müəssisələrinin payına düşür.

Hazırda dövlət ali təhsil müəssisələrinin əyani şöbələrində oxuyan tələbələrin 38,4 faizi təqaüd alır. Tələbələrin aldığı təqaüdün orta məbləği bakalavr səviyyəsi üzrə 71 manat 50 qəpik, magistratura səviyyəsi üzrə 77 manat, əlacılığa görə müvafiq olaraq 88 manat və 93 manat 50 qəpik olmuşdur.

Ölkənin ali təhsil müəssisələrində Azərbaycan vətəndaşları ilə birgə 58 xarici ölkənin 4189 nəfər vətəndaşı da təhsil alır. Əcnəbi tələbələrin sırasında Türkiyə, İran, Rusiya, Türkmənistan, Gürcüstan, İraq və Çin Xalq Respublikası vətəndaşları üstünlük təşkil edirlər.

2014/2015-ci tədris ilinin əvvəlinə xarici ölkələrdə dövlət xətti ilə təhsil alan tələbələrin sayı 2911 nəfər təşkil etmişdir. Xaricdə təhsil alan gənclərin 63,9 faizi Bakı, 36,1 faizi isə Azərbaycanın müxtəlif regionlarında yerləşən məktəblərin məzunlarıdır. Tələbələrin əksəriyyəti Türkiyə, Birləşmiş Krallıq, Almaniya və Rusiyanın ali təhsil müəssisələrində təhsil alır.

Elm

Ölkədə elmin inkişafına dövlət tərəfindən xüsusi diqqət və dəstək göstərilir və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən "Azərbaycanda 2009-2015-ci illərdə elmin inkişafı üzrə Milli Strategiya" uğurla həyata keçirilir.

2015-ci ilin əvvəlinə ölkədə müxtəlif elmi-texniki xidmətləri həyata keçirən 140 elmi təşkilat və müəssisə fəaliyyət göstərmişdir. Bu elm ocaqlarında elmi tədqiqat və işləmələrlə 22,4 minə yaxın mütəxəssis məşğul olur, onların da 70,6 faizi tədqiqatçılardır. Mütəxəssislərin hər üç nəfərindən birinin elmlər doktoru və fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsi vardır.

Bundan əlavə, elmi-tədqiqat bölmələrində ştatda olmayan və ali təhsil müəssisələrində çalışan 10 min nəfər elmi pedaqoji işçi elmi-tədqiqat bölmələrində tədqiqat və işləmələri yerinə yetirirlər. Onların da yarıdan çoxu elmlər doktoru və fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsinə malikdirlər.

2015-ci ilin əvvəlinə Milli Elmlər Akademiyasının 49 akademiki və 97 müxbir üzvü vardır.

Mədəniyyət

Hazırda ölkədə mədəniyyət sahəsinin inkişafı ilə əlaqədar bir sıra əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilmiş, milli mədəniyyətimizin dünyada tanıdılması, ölkəmizin dünyanın mədəniyyət məkanına uğurla inteqrasiya olunması, milli mədəni irsimizin, dəyər və sərvətlərimizin qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsi istiqamətində mühüm nəticələrə nail olunmuşdur.

Dövlət siyasətinin əsas prioritetlərindən biri də mədəniyyət ocaqlarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, tarixi-mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsin qorunub saxlanmasından ibarətdir.

Bu gün Azərbaycanda 34 milyon kitabxana fondu olan 3320 kütləvi kitabxana, 2731 klub müəssisəsi, 228 muzey, 28

peşəkar teatr və 346 mədəniyyət və istirahət parkı əhaliyə xidmət göstərir.

2014-cü ildə muzeylərə gələnlərin sayı 2,2 milyon nəfər, teatrlara gələnlərin sayı 0,7 milyon nəfər olmuşdur. Teatrlarda repertuar müntəzəm olaraq təzələnir və tamaşalar azərbaycan dili ilə yanaşı, rus və ləzgi dillərində də göstərilir.

Hazırda Azərbaycanda dövlət əhəmiyyətli tarix, mədəniyyət, memarlıq, bədii və etnoqrafiya qoruqlarının sayı 28-ə çatmışdır.

İdman

2014-cü il Azərbaycan idmanı üçün uğurlu olmuşdur. Belə ki, müxtəlif beynəlxalq yarışlarda qazanılmış 805 medalın 75-i qızıl, 255-i gümüş, 275-i isə bürünc əyarlıdır. Olimpiya idman növləri üzrə qazanılan medalların sayı 278-dir.

Azərbaycanda mütəmadi qaydada beynəlxalq yarışlar, dünya və Avropa çempionatları keçirilir. Müstəqillik dövründə ölkənin şəhər və rayonlarında 39 Olimpiya İdman Kompleksi tikilib istifadəyə verilmişdir ki, bunlardan biri də 2014-cü ilin payına düşür. Abşeron, Ağcabədi, Neftçala, Goranboy, Tərtər, Yevlax rayonlarında, Bakı şəhərinin Xəzər rayonunda Olimpiya İdman Komplekslərinin, Yardımlı rayonunda İdman Kompleksinin tikintisi və Lənkəran rayonunun Olimpiya İdman Kompleksinin yenidən qurulması işləri davam etdirilir.

İlkin məlumatlara görə, 2015-ci ilin əvvəlinə ölkədə idman qurğularının sayı 10,8 minə çatmışdır və idmanla məşğul olanların sayı müntəzəm olaraq artmaqdadır. Əhali arasında futbol, voleybol, şahmat, yüngül atletika, dama, basketbol, sərbəst güləş, cüdo və stolüstü tennis kimi idman növlərinə daha çox maraq göstərilir.

2014-cü il Avropa Oyunlarına hazırlıq üçün həlledici il olmuşdur. Hazırda Bakıda 65 minlik Olimpiya Stadionu, Böyük Su İdman Növləri Sarayı, Stend Atıcılığı Mərkəzi tikilir. Hesabat ilində Milli Gimnastika Arenası istifadəyə verilmişdir.

Eyni zamanda, Əl Oyunları Sarayında, Heydər Əliyev İdman Mərkəzində əsaslı təmir işləri aparılır.

Birinci Avropa Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi dövlətimiz və xalqımız üçün böyük uğurdur. 2015-ci ilin iyun ayında Azərbaycanın paytaxtı Bakı şəhərində keçiriləcək və bir çox innovativ idman növünü özündə cəmləşdirən Avropa Oyunlarında 49 ölkədən 20 idman növü üzrə 6 mindən çox idmançının yarışacağı gözlənilir.

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
sədrinin birinci müavini **Həmid Bağırov**